

ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΟΡΓΑΝΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΩΝ ΖΩΝΤΑΝΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

ΙΔΡΥΤΑΙ

ΝΙΚ. ΑΒΡΑΑΜ
ΑΓΓ. ΒΑΡΒΑΓΙΑΝΝΗΣ
ΑΛΕΞ. ΒΕΡΔΕΛΗΣ
ΜΙΧ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ
ΦΩΚΙΩΝ ΖΑΪΜΗΣ
ΣΤ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΛΕΩΝ ΜΑΚΚΑΣ
ΣΠΥΡΟΣ ΜΕΛΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ
ΛΕΩΝ ΜΑΚΚΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Οδός Βουλής 1
ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 65-84

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΕΤΗΣΙΑ ΔΡ. 200.—
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » 100.—

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΕΤΗΣΙΑ Δ. Δ. 1.—
ΕΞΑΜΗΝΟΣ ΣΕΛ. 10.—

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡ. 5

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 1 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1930

ΑΘΗΝΑΙ-ΕΤΟΣ Α'-ΤΕΥΧΟΣ 4

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ:

Τὰ διδάγματα τῆς ἑλληνικῆς νίκης

***:

Ἡ στρατιωτικὴ μας ἀνασυγκρότησις

ΑΛΕΞ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ:

Τὸ Πόλιτευμα καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας

ΙΩ. ΑΘΑΝΑΣΑΚΗ:

Ἡ ἀταξία τῆς ζωῆς μας

ΡΙΧ. ΛΙΒΑΘΙΝΟΠΟΥΛΟΥ:

Ὁ ἀγὼν κατὰ τῆς πενίας

Α. ΣΜΠΑΡΟΥΝΗ:

Ἡ φορολογία τῶν ἀνωνύμων ἐταιρειῶν

Ι. Δ. ΜΑΓΚΡΙΩΤΗ:

Τὸ λήξαν ἔτος ἀπὸ φορολογικῆς ἀπόψεως

Π. ΜΑΖΑΡΑΚΗ:

Τὸ φιλοδασικὸν Συνέδριον

Γ. ΜΙΧΟΠΟΥΛΟΥ:

Τὸ δασικὸν ζήτημα

Κ. ΓΡΑΨΑ:

Ἡ ἀγροτικὴ δημαγωγία

Κ. Ν. ΝΙΚΟΛΕΤΟΠΟΥΛΟΥ:

Ἡ βιομηχανικὴ πίστις καὶ ὁ νόμος 4112

Δ. Π. ΠΕΤΡΙΔΗ:

Ὁ θεσμὸς τῶν Οἰκονομικῶν Συμβουλίων

ΣΤΡ. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ:

Τὸ ἐλαιοκομικὸν πρόγραμμα

ΣΠΥΡΟΥ ΜΕΛΑ:

Γὰ τὰ Καλλιστεία

Λ. ΚΟΥΚΟΥΛΑ:

Τὸ Θέατρον

ΚΛ. ΠΑΡΑΣΧΟΥ:

Ἡ ξένη φιλογικὴ κίνησις

ΜΑΝΩΛΗ ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ:

Ἡ μουσικὴ ζωὴ

ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ:

Τὸ ἑλληνικὸν ποδόσφαιρον

ΛΑΚΩΝΙΚΑ — ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΙΝΗΣΙΣ — ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ — ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ

ΓΕΩΡ. ΣΤΑΥΡΟΥ
ΙΔΡΥΤΗΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1841

Κεφάλαιον μετοχικόν και άσοδομαλικόν Δρχ. 1.205.000.000
Καλαδέσεις (Κατάσταση της 30ης Ιουνίου 1929) » 6.250.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Ι. Α. ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΑΛΕΞ. Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Αγοράζει και πωλεί μετοχές και χρεώγραφα εις τὸ ἐν Ἀθήναις καὶ τὰ ξένα Χρηματιστήρια διὰ λογαριασμὸν τρίτων.

Παρέχει δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ δημοσίων χρεωγράφων, μετοχῶν καὶ ὁμολογιῶν ἐταιριῶν.

Δέχεται πρὸς φύλαξιν χρηματόγραφα παντὸς εἴδους καὶ κιβώτια ἀδήλου περιεχομένου.

Ἐπιμελείται τῆς ὑπὲρ τοῦ καταθέτου ἐγκαίρου εἰσπράξεως τῶν μετοχο-μεριδίων καὶ τοκομεριδίων τῶν κατατεθειμένων παρ' αὐτῇ χρηματογράφων ὡς καὶ τῶν κληρουμένων ὁμολογιῶν.

Ἐνοικιάζει χρηματοκιβώτια πρὸς φύλαξιν τίτλων καὶ τιμαλφῶν ἀντικειμένων.

ΑΥΤΟΝΟΜΟΣ ΣΤΑΦΙΔΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 9 α ΤΗΛΕΦ: 7-10 ΠΑΛΑΙΟΝ ΤΗΛΕΓΡ: ΣΤΑΦΟΡ- ΓΑΝΩΣΙΝ ΑΘΗΝΑΣ	CENTRAL CURRANT OFFICE 46, Fish Street Hill — LONDON	GRIECHISCHES KORINTHEN Syndicat-Dovenhof — HAMBURG
	COMPTOIR CENTRAL DU RAISIN DE CORINTHE 56, Rue Beaubourg — PARIS	

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΕΙΣ ΑΠΑΣΑΣ ΤΑΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥΣ ΑΓΟΡΑΣ

Ἡ Ἀὐτόνομος αὕτη συνεταιριστικὴ Ὀργάνωσις τῶν Σταφιδοπαραγωγῶν, εἰς ἀντικατάστασιν τῆς Προνομιοῦχου Ἑταιρείας «ΕΝΙΑΙΑ» ἀποτελεῖ τὴν Κεντρικὴν Ὀργάνωσιν 22 Ἐνώσεων Συνεταιρισμῶν, εἰς τὰς ὁποίας περιλαμβάνονται περίπου 800 Γεωργικοὶ Συνεταιρισμοί. Οἱ Συνεταιρισμοὶ οὗτοι τῶν Παραγωγῶν Κορινθιακῆς Σταφίδος ἀριθμοῦν 27.000 περίπου οἰκογενεῖας παραγωγῶν καλλιεργούντων 350.000 στρέμματα καὶ παραγόντων 200.000.000 περίπου ἐνετικῆς λίτρας Σταφίδος.

ΚΥΡΙΩΤΕΡΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΤΟΥ Α. Σ. Ο. ΕΙΝΑΙ:

- Ἡ προστασία τῆς παραγωγῆς καὶ βελτίωσις τῆς ποιότητός τῆς.
- Ἡ ἀπὸ κοινῶν ἀποθήκευσις καὶ πώλησις Σταφίδος.
- Ἡ ὀργάνωσις, συστηματικὴ διαφήμισις, προμήθεια καλλιεργητικῶν καὶ ἀποξηραντικῶν εἰδῶν διὰ τοὺς παραγωγούς κτλ.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΒΑΣ. ΣΙΜΩΝΙΔΗΣ

Γεωπόνος, Διδάκτωρ τοῦ Δικαίου

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
Π. ΚΟΥΤΣΟΜΗΤΟΠΟΥΛΟΣ
Διευθ. Ὑπουργείου Γεωργίας

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΔΟΡΕΑ 4.566

ΤΑ ΖΩΝΤΑΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

ΤΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΙΚΗΣ

Ἡ ΜΕΓΑΛΗ νίκη τὴν ὁποίαν κατήγαγεν ὁ Ἕλληνας πρωθυπουργὸς εἰς τὴν Χάγην, ὅπου ἐπὶ τέλους ἀπεδόθη ἡ διεθνὴς οἰκονομικὴ δικαιοσύνη εἰς τὴν τόσο ἀναξιοπαθήσαν χώραν μας, εἶχε τὸν ἀντάξιον ἀντίκτυπόν της, αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα, καὶ ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ καὶ εἰς ὁλόκληρον τὴν κοινὴν γνώμην. Τὸ Πανελλήνιον ἀντελήφθη βαθύτατα τὴν ὁποίαν πρὸ ἑβδομάδος ἐνταῦθα ἐτόνισαμεν, ὅτι δηλ., ἀπὸ τῆς Συνθήκης τῶν Σεβρῶν, οὐδέποτε ἡ Ἑλλάς ἐδικαιώθη τόσο περιφανῶς καὶ τόσο ὁλοκληρωτικῶς ἐν τῇ ὑπερασπίσει τῶν νομίμων συμφερόντων της. Ἡ πλήρης αὐτῇ ἱκανοποίησις της εἰς τὰς διεθνεῖς οἰκονομικὰς της δοσοληψίας ἀποκαθιστᾷ πλέον τελείως, μαζὶ μὲ τὴν ἔννοιαν τοῦ δικαίου, καὶ τὴν ἀρρήκτως μὲ αὐτὸ τὸ δικαίον συνδεδεμένην ἑλληνικὴν πεποίθησιν ἐπὶ τῆς ἀρμονικῆς ἐξελίξεως τῶν διεθνῶν μας σχέσεων. Καὶ προκύπτει ἔτσι, ἀπὸ τὴν νίκην αὐτὴν τοῦ κ. Βενιζέλου, τοῦτο τὸ πρῶτον διδάγμα: ὅτι μόνον ἐπάνω εἰς τὴν κατισχύουσαν δικαιοσύνην εἶνε δυνατόν νὰ στηρίξεται ἡ ἀμοιβαία τῶν δημοκρατικῶν λαῶν ἐμπιστοσύνη καὶ ἡ προοδευτικὴ τῶν τάσις πρὸς σύσφιγξιν μονίμων καὶ γονίμων μεταξὺ τῶν δεσμῶν.

Ἀλλὰ δὲν εἶνε μόνον τοῦτο τὸ διδάγμα ποὺ πηγάζει, εὐόκνον καὶ ἐλπιδοφόρον, ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν νίκην τῆς Χάγης καὶ ἀπὸ τὴν εὐγλωττον σχετικὴν λογοδοσίαν εἰς τὴν ὁποίαν ὁ κ. Βενιζέλος προέβη πρὸς τὸν ἑλληνικὸν λαόν. Ὁ πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως συνήγαγεν ἐκ τῆς νίκης αὐτῆς καὶ παρέσχεν εἰς τὸν ἑλληνικὸν κόσμον καὶ ἓνα φωτεινὸν μάθημα ἀκτινοβόλου αἰσιοδοξίας. Αἰσιοδοξίας διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀντοχήν καὶ ζωτικότητα τοῦ τόπου. Αἰσιοδοξίας διὰ τὴν ἱκανότητα τοῦ λαοῦ πρὸς ἀνασύνταξιν, μετὰ καὶ παρὰ τὰς ἀντιξιώσεις τῆς ζωῆς του περιστάσεις. Αἰσιοδοξίας ἐπομένως, γενικώτερα, διὰ τὸ μέλλον ἑνὸς ἔθνους τὸ ὁποῖον δὲν κάμπτεται ὑπὸ τὰς πλέων συντριπτικὰς δοκιμασίας, μέσα εἰς τὸ ὁποῖον τὰς συνεπειὰς τῶν πράξεων μίας γενεᾶς αὐτῇ ἡ ἑλπίς γενεὰ κατορθώνει ἐξ ὁλοκλήρου νὰ πληρώσῃ, καὶ τὸ ὁποῖον ἐπιτυχῶς καὶ μολαταῦτα καὶ ἡρεμίαν καὶ κοῦμα νὰ εὕρῃ διὰ τὰ θεμελιώδη συγχρόνως τὴν παραγωγὴν του, τὴν ὑγίαν του, τὴν ἐκπαίδευσίν του, δηλ. τοὺς συντελεστὰς καὶ τῆς μελλοντικῆς του πλέον εὐτυχίας.

Τὸν κ. Βενιζέλον ὡς Κυβερνήτην, ἐσυνειθίσαμεν πάντοτε νὰ βλέπωμεν αἰσιοδοξούντα. Ὅποτε ὅταν σήμερον μὲ τὴν πίστιν καὶ τὴν σταδιοδρομίαν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ποσὸς δὲν μᾶς ἐκπλήττει. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους ὁ σημερινὸς πρωθυπουργὸς τῆς Ἑλλάδος οὔτε νέος εἶνε πλέον τὴν ἡλικίαν, θὰ ἐδικαιώτο δὲ καὶ εἰς τὴν ἐθνικὴν του πεποίθησιν νὰ ἐχη κλονισθῇ μετὰ τὴν κατάρρευσίν του πρὸ δεκαετίας μεγαλουργημάτων του. Πόσον λοιπὸν οἱ δύο αὗτοι συντελεσται τῆς ψυχροσυνθέσεώς του, μὴ δὲν καθιστοῦν ἀκόμη πειστικώτερας τὰς αἰσιοδόξους του προβλέψεις; Καὶ πόσον, ἔτσι, ἀκόμη χαρκτηριστικώτερα καὶ πλουσιώτερα εἰς διδάγματα μὴ δὲν καθίσταται ἡ διαφορὰ μεταξὺ αὐτῆς τῆς ἀκατανίκητου αἰσιοδοξίας καὶ τοῦ πεσσιμισμοῦ τῶν ἄλλων, τῶν νεωτέρων, ἑκείνων ποὺ ἐπὶ τέλους οὔτε μεγάλοι δημιουργοὶ οὔτε θύματα τοῦ θείου καὶ ἀνθρωπίνου φθόνου ποτέ τῶν δὲν ἀπέβησαν;

Αὐτὸς βέβαια ὁ πεσσιμισμὸς εἶνε κατὰ τὸ πλεῖστον τεχνητός, ἐπιπλαστός καὶ γνησίως—ἡ μάλλον νόθος—ἀντιπολιτευτικὸς. Ἀνταποκρίνεται τώρα εἰς τὸ ἄπλοῦν καὶ μόνον τοῦ ἀντιβενιζελισμοῦ αἰσθημα, ὅπως καὶ κατὰ τὸν μέγαν πόλεμον ἄλλως τε ἡ γερμανοφιλία καὶ ἡ πολιτικὴ τῆς οὐδετερότητος δὲν ἦσαν, καὶ τότε, συνήθως, παρὰ ἐκδηλώσεις προσωποῦ πάθος καὶ μίσους κατὰ τοῦ κ. Βενιζέλου. Καὶ πρὸ τῆς συστηματικῆς αὐτῆς ἀργησεομανίας, φιλοσοφικώτατα θὰ ἀντιπαρηγόμμεθα. Ἀλλὰ ποτε; Ἄν δὲν ἤρχετο αὐτὴ—ὅπως δυστυχῶς ἐρχεται—εἰς διαρκὴ καὶ νοσηροτάτην ἐνίσχυσιν τῆς ἀνατολικῆς μοιρολατρίας, τοῦ περιωπύμου «ὧς ἀδελφισμοῦ», τοῦ αἰωνίου «δὲν βαρεῖσαι», καὶ τῆς ὑπὸ τὸν πέπλον τοῦ σκεπτικισμοῦ ἡμιγύμνου, ἡμιμαθὸς καὶ ἡμιμαθῶδους «ρωμέικης» τεμπελίας, ποὺ ὑπῆρξαν οἱ χειρότεροι ψυχολογικοὶ ἐχθροὶ τῆς νεοελληνικῆς προόδου. Διότι οἱ ἡτοπαθεῖς ἀπαισιοδοξοὶ κατορθώνουν νὰ ὁμιλοῦν μὲ τὴν σιωπηρικὴν ἀπιστίαν καὶ τὴν ὑπονομευτικὴν τῶν ἀρνητικότητων ὅλον τὸν συρφετὸν τῶν συντετριμμένων, τῶν ναυαγῶν, τῶν ἀπογοητευμένων, τῶν ἀποτυχημένων καὶ τῶν χονδρικῶς κλαυθμυζόντων μετρημομένων Ἑλλήνων, μὲ τὴν συνδυασμένην λιποψυχίαν τῶν ὁποίων ζητοῦν νὰ ἀνακόψουν τὸν ἀλματώδη τοῦ τόπου πρὸς τὸ ἐμπρὸς ρυθμόν.

Ἔτσι, βέβαια, δι' ἁδρῶν πλέον χρωμάτων καθορίζονται τὰ σύνορα μεταξὺ τῶν ὀπισθοδρομικῶν καὶ τῶν προοδευτικῶν Ἑλλήνων. Ἔτσι, ἀπέναντι τῆς ἱστορίας πλέον, ἀρχίζει νὰ ξεκαθαρίζεται σαφῶς ἡ θέσις ὅλων μας, —ἐκείνων ποὺ πιστεύουν εἰς αὐτὸν τὸν τόπον καὶ εἰς αὐτὸν ἀφιερώνουν ὅλην τὴν ζωτικότητά, καὶ ἐκείνων ποὺ, χωρὶς ὑψηλὴν πνοὴν οἱ ἴδιοι, οὔτε τῆς Ἑλλάδος θέλουν τὴν μακρόπνοον νὰ θαυμάσουν ὁρμήν. Ἔτσι, διακρίνονται οἱ ἐργάται ποὺ σφρηλατοῦν τὸ μέλλον, ἀπὸ τοὺς ἀπεργούς ποὺ παρεντίθενται μεταξὺ τοῦ μέλλοντός μας καὶ τῶν δημιουργῶν του. Ἀλλὰ ἔτσι δυστυχῶς καὶ διακρίνεται, δυσχεραίνεται, περιπλέκεται καὶ ἡ πάλῃ ποὺ μέσα εἰς τὸν ἑλληνικὸν ὁργανισμὸν διεξάγουν οἱ χυμοὶ τῆς ἀνθήσεως μὲ τὰς τοξίνους τοῦ μαρasmus, οἱ ἐμπνευσμένοι συντελεσται τῆς ζωῆς μὲ τοὺς θρηνηδούνας ὁπαδούς τῆς θνησιγενείας. Διότι ἂν μία τέτοια πάλῃ εἶνε κατ' ἀρχὴν καὶ μέχρις ἐνός σημείου φυσιολογικὴ καὶ ἀποτελεῖ οἰαδήποτε ὁργανικὴ ἐξελίξεως τὴν πηγὴν καὶ τὴν ἐστίαν, ἀλλ' ὅμως εἶνε ἐξόχως νοσηρὸν καὶ ἀποκαρδιωτικόν, εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀντιδρώντων κατὰ τῆς ἑλληνικῆς προόδου νὰ συγκαταλέγονται καὶ Ἕλληνες κατὰ τὰ ἄλλα ἀκμαῖοι, κατανάλσκοντες ὅλην τὴν φαῖαν οὐσίαν εἰς τὴν ὑπονομευσίν τῆς κοινῆς τοῦ λαοῦ ἀκμῆς.

Αὐτοὺς θὰ ἠθέλαμεν νὰ ἐμφυχώσῃ τὸ εὐαγγέλιον τῆς αἰσιοδοξίας, μὲ τὸ ὁποῖον προσιωνίζεται τὴν εὐδωσίαν τῶν ἑλληνικῶν προσπαθειῶν ὁ κ. Βενιζέλος. Αὐτοὺς θὰ ἠθέλαμεν ν' ἀπομακρύνωμεν ἀπὸ τῶν ἀκάρπων ἀγώνων τῶν, διὰ τὰς τοὺς συμπαράσυνωμεν πρὸς τὴν ἀναπόδραστον δρασίν. Πρὸς αὐτοὺς θὰ ἠθέλαμεν νὰ ἀπευθυνθῇ τὸ κυριώτερον διδάγμα τῆς προσπάτου ἑλληνικῆς νίκης. Διότι ἓνα μόνον μὲ τὴν σημερινὴν τῶν στάσιν ἐπιτυχάνουν: τὴν ἀπλὴν ἐπιβαδύνσιν τῆς ἐθνικῆς μας ἀνασυγκροτήσεως. Ἐνῶ πολλὰ καὶ διὰ τὴν ἰδικὴν των συνείδησιν, ἀλλ' ἰδίως διὰ τὴν γενικὴν ἀναξωρότησιν, ἡμποροῦν νὰ προσφέρουν διὰ τῆς ποδηγῆς των, μὲ τὰ ἥδη δρώντα στοιχεῖα τοῦ τόπου, συνεργασίας. Καὶ δὲν ἔχουν ἀπέναντι οὐδενός, οὔτε καὶ τοῦ ἐαυτοῦ των, τὸ δικαίωμα νὰ ἀναλαμβάνουν τὰς εὐθύνους μίας ματαίας ἄλλως τε τελικῶς κωλυσιεργίας καὶ νὰ αὐτοκατατάσσονται πεισμώνως ἐξω τοῦ πλαισίου τῆς ἐλ

Η ΕΘΝΙΚΗ ΜΑΣ ΑΜΥΝΑ

Η ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ

ΑΡΘΡΟΝ ΕΓΚΥΡΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΟΣ

ΤΟ ἄρθρον τοῦ Ἀντιστρατήγου κ. Μαζαράκη, τὸ δημοσιευθὲν εἰς τὸν πρῶτον τεύχος τῆς «Ἐργασίας» ὑπὸ τὸν τύπον «σκέψεις», περιεῖχε μὲν καὶ πᾶνα στοιχεῖα πρὸς ἐπιστημονικὴν συζήτησιν, ἀλλὰ ταῦτα ἀπετέλουν μόνον τὸ πλαίσιον τὸ περιέχον κυρίως αἰτιάσεις γενικὰς μὲν καὶ ἀορίστους, ἱκανὰς ὅμως νὰ παραπλανήσουν τὴν κοινὴν γνώμην εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε νὰ ἐμπνεύσουν ἀνησυχίας καὶ εἰς πρωτεύοντας πολιτικούς παράγοντας, οἱ ὅποιοι δὲν εἶχον ἀκόμη τὴν εὐκαιρίαν νὰ γνωρίσουν ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως τὰ ζητήματα τ' ἀφορῶντα τὴν Ἑθνικὴν Ἀμύναν.

Ἐνεκα τούτου δὲν νομιζομεν ἀκαιρον, ἀποβλέποντες εἰς τὴν ἐπίσημον θέσιν καὶ τὴν ἀρτίαν στρατιωτικὴν μόρφωσιν τοῦ Στρατηγοῦ κ. Μαζαράκη, ν' ἀντιτάξωμεν εἰς τὰς «σκέψεις» αὐτοῦ γυνὰ αὐτὰ τὰ πράγματα. Τὸ ὅλον νόημα τοῦ εἰρημένου ἁρθροῦ συνοψίζεται εἰς μίαν γενικὴν μομφήν, διὰ τὸ πολυλοῦ χρόνον οὐδεμία ἐξεδηλώθη πρόθεσις ἢ προσπάθεια πρὸς σοβαρὰν προμήθειαν πολεμικοῦ ὕλικου, διὰ οἱ πολιτικοί, παραβλέποντες ὅθεν τὰς ὑποδείξεις τῶν στρατιωτικῶν, ἀντικρούουν τὸ πρόβλημα τῆς Ἑθνικῆς Ἀμύνης τῆς χώρας ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ἀπὸ τῆς οἰκονομικῆς ἀπόψεως, ἀποστέρωντες ἄν καὶ αὐτὴν τὴν μελέτην τῶν σχετικῶν ζητημάτων.

ΑΝΕΦΟΔΙΑΣΜΟΣ

Κατ' ἀναπόδραστον βεβαίως ἀνάγκη ἢ οἰκονομικὴ ἀντοχὴ τῆς χώρας ὀφείλει νὰ εἶναι ὁ γνῶνός τῃ κανονίζων καὶ τὰ στρατιωτικὰ ὡς καὶ πᾶν ἄλλο πόβλημα τῆς χώρας. Αἱ αἰτιάσεις ὅμως τοῦ κ. Μαζαράκη κατ' οὐδέναν λόγον δύνανται νὰ προσαρμολογηθῶν πρὸς τ' ἀναμφισβήτητον γεγονός διὰ τὸ Κράτος, καὶ ὑπὸ

ληνικῆς πραγματικότητος. Ὡς ἐννοήσουν ἐπὶ τέλους διὰ τὴν ζωὴν καὶ τῆς Πολιτείας καὶ τῆς Κοινωνίας—ἀντὶ τοῦ πάντοτε μόνον εἰς ὅσους πιστεύουν καὶ εἰς ὅσους συμβάλλουν εἰς αὐτήν, —καὶ δὲν ἔχει τίποτε τὸ κοινὸν μὲ τὸς συγγραφεῖς ἀκαταπαύστων καὶ ψευδῶν νεκρολογιῶν. Αὐτοί, ἔτσι, σιγὰ-σιγὰ, αὐτοκτονοῦν.

Τὴν ἐκκλῆσιν αὐτὴν, ποὺ ἐμπνέει τόσον ἢ διὰ τὸ μέλλον τοῦ τόπου αἰσιοδοξία μας ὅσον καὶ ἡ εὐχὴ μας ὅπως εἰς τὴν εὐδωσὶν τοῦ μέλλοντος τούτου κανεῖς, εἰ δυνατόν, Ἑλληνὴν μὴ παραμεινὴν ἀμέτοχος, ἀπευθύνοντες εἰς ὅλους ὅσοι, παρὰ τὸν ἀπὸ τὰ λιτόψυχα κηρύγματα, φοβοῦνται ἀκόμη, διατάζουν ἢ δυσπιστοῦν, —εἴτε δημοκρατικοὶ ἔσως

τὰς τραγικὰς περιπτώσεις αἱ ὁποῖαι ἐπληξάν τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τῆς Μικρασιατικῆς συμφορᾶς, εἰς διάστημα δηλ. 5—6 ἐτῶν, διέθεσεν ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν τοῦ Στρατοῦ ὡς ἐκτάκτους πιστώσεις

δρ. 2.555.000.000

ἐκ τῶν ὁποίων ἐπαραματοποιήθησαν δαπάναι διὰ μὲν τὸν ἀνεφοδιασμὸν

» 2.013.000.000

διὰ δὲ τὴν ἀνέγερσιν στρατιωτικῶν κτιρίων, νοσοκομείων, στρατώνων καὶ ἀποθηκῶν

» 410.000.000

Τὸ ὑπέρογκον τοῦτο ποσόν, τὸ διατεθέν πρὸς ἀγορὰν πολεμικοῦ ὕλικου, ἀπὸ τοῦ 1924 καὶ ἐντεῦθεν, ὀφειλόμενον κατὰ μέγα μέρος καὶ εἰς τὴν μάλλον ἐντατικὴν προσπάθειαν τῶν προκατῶν Κυβερνήσεων, τὸ ὑπέρογκον τοῦτο ποσὸν δὲν δύναται βεβαίως νὰ δικαιολογήσῃ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ κ. Μαζαράκη διὰ καὶ αὐτὴ «ἡ στοιχειώδης σύνταξις τῶν ἀμυντικῶν ἡμῶν δυνάμεων ἀναβάλλεται ἐπ' ἄπειρον».

Κανεὶς βεβαίως δὲν θὰ ἰσχυρισθῇ διὰ αἱ στρατιωτικὰ ἡμῶν ἀποθήκαι δὲν ἔχουν ἀνάγκη περαιτέρω πληρώσεως, ἀλλ' ἡ τελεία ἀναπλήρωσις τοῦ ἀπολεσθέντος κατὰ τὴν μικρασιατικὴν καταστροφὴν πολεμικοῦ ὕλικου ἀπῆται δαπάνας, πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ὁποίων ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐπαρκέσουν οἱ τακτικοὶ πόροι καὶ τῶν πλουσιωτέρων ἀκόμη κρατῶν.

Ἡ Κυβέρνησις, ἀντιμετωπίσασα εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὸ σοβαρώτατον τοῦτο ζήτημα, εὐρέθη πρὸ τοῦ διλήμματος ἢ νὰ ἐπιβαρύνῃ τὸν προϋπολογισμὸν μᾶς σειρὰς ἐτῶν κατὰ τρόπον ὑπερβαίνοντα τὴν οἰκονομικὴν ἀντοχὴν τῆς χώρας δι' ὑπερόγκων κονδυλίων, ἢ νὰ κατανεύμῃ τὴν δαπάνην τῆς συμπληρώσεως τοῦ

εἶνε οὗτοι, εἴτε ἀντιβενιζελικοί, —εἰς ὅλους ὅσοι, ἂν δὲν ἔχουν πίστιν ἔχουν ὅμως καλὴν πίστιν, καὶ ἂν δὲν ἔχουν θέλησιν ἔχουν ὅμως καλὴν θέλησιν. Καὶ πιστεύομεν ἀκραδάντως διὰ τὴν ἐκκλῆσιν μας θὰ εἰσακουσθῇ, διότι δὲν εἶνε δυνατόν οἱ ἐκτυφλωτικοὶ ἀριθμοὶ καὶ τὰ πασιφανῆ γεγονότα, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται καὶ τοῦ κ. Βενιζέλου καὶ ἡμῶν ἡ αἰσιόδοξος ἐμπιστοσύνη, νὰ μὴ ἀσκήσουν εἰς κάθε εἰλικρινῆ πατριωτὴν τὴν καταπειστικὴν τῶν καὶ ἀκτινοβολῶν τῶν ἐπιρροήν. Καὶ ἂν τοῦτο ἐπιτευχθῇ, τότε ἡ νίκη τῶν Ἑλλήνων θὰ εἶνε πλήρης, διότι θὰ εἶνε πλέον νίκη καὶ ἀπέναντι τῶν ἄλλων, ἀλλὰ καὶ νίκη ἀπέναντι τοῦ ἑαυτοῦ τῶν.

ἀνεφοδιασμὸς εἰς πλεῖστα οἰκονομικὰ ἔτη. Ἐνεκα τούτου κατέληξεν εἰς τὴν ἰδρυσιν τοῦ Ταμείου Ἑθνικῆς Ἀμύνης, ἀποτελοῦντος πᾶνον καὶ ἀσφαλὲς πόρον μᾶς βαθμιαίας καὶ μεθοδικῆς συμπληρώσεως τῶν ὑπαρχόντων κενῶν. Κατὰ τὴν συνεδρίασιν δὲ τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Ἑθνικῆς Ἀμύνης, τοῦ συγκληθέντος πρὸ ἐνός περίπου μηνὸς ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ἐζητήθη ὁπως καταρτισθῇ ἀκριβὴς κατάλογος τῶν προμηθειῶν αἱ ὁποῖαι ἀναγκαῖον ἀκόμη πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἐφοδιασμοῦ, μὲ τὴν δῆλωσιν τοῦ κ. Προέδρου δι' ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς τρεχούσης χρήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ θὰ ἐξαρηθῇ καὶ ἡ ὀριστικὴ αὐτοῦ ἀπόφασις, ὅπως εἰς τὰ διατιθέμενα ἤδη ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου ποσὰ προστεθοῦν ἑκατὸν ἀκόμη ἑκατομμύρια δρχ. ἐτησίως, συμφώνως καὶ πρὸς τὴν διατυπωθεῖσαν εὐχὴν καὶ βεβαίωσιν τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Ἐπιτελείου διὰ τῆς νέας αὐτῆς ἐπαυξήσεως θὰ ἀποκτήσῃ πλήρη πλέον ἐπάρακιαν τὸ Ταμεῖον Ἑθνικῆς Ἀμύνης πρὸς βαθμιαίαν συμπλήρωσιν τοῦ ἀπαιτουμένου ὕλικου τοῦ στρατοῦ.

Ἡ προσπάθεια ὅμως τῆς Κυβερνήσεως πρὸς βελτίωσιν τῶν στρατιωτικῶν πραγμάτων τῆς χώρας ἐστράφη καὶ πρὸς πᾶσαν ἄλλην κατεῦθυνσιν, καὶ διὰ πλεόντων νομοθετικῶν μέτρων, ἀποτελούντων ἐν ἐνιαίῳ πρόγραμμα στρατιωτικῆς πολιτικῆς, ἐρρυθμίσθησαν τὰ κυριώτερα σημεῖα τῆς διοικήσεως, τῆς ὁργανώσεως, τῆς ἐκπαίδευσως καὶ τῆς καθόλου παρασκευῆς τοῦ στρατοῦ, συμφώνως πρὸς τὰς μεταπολεμικὰς ἀντιλήψεις, τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τῆς χώρας καὶ τὴν καθόλου πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ ὁργάνωσις δὲ τοῦ στρατοῦ ἐπὶ ἐνός καθωρισμένου προγράμματος δὲν ἦτο ἀπόρροια ἐσπασμοδικότητος σκέψεων καὶ ἀποφάσεων» οὔτε «προχειρολογίας», ἀλλ' ἀπασχόλησε πρὸ ἔτους σοβαρῶς τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἰδιαίτερος αὐτὸν τὸν Πρωθυπουργόν, εἰς ἐπανειλημμένα δὲ μακρὰ συμβούλια ὑπὸ τούτου συγκληθέντα, εἰς τὰ ὁποῖα παρίστατο καὶ ὁ ἀντιστράτηγος κ. Μαζαράκης μὲ ὅλους τοὺς δυναμένους νὰ ἔχουν ἔγκυρον γνώμην ἀνωτάτους στρατιωτικούς, ἐλήφθησαν αἱ ἀποφάσεις αἱ ὁποῖαι ἀπεκρυσταλλώθησαν εἰς σειρὰν νομοσχεδίων ψηφισθέντων πέρουν ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας.

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Αον) Νόμος περὶ Ἐπιθεωρήσεων

Διὰ τοῦ Νόμου περὶ Ἐπιθεωρήσεων Σωμάτων Στρατοῦ ἐρρυθμίσθη ἡ διοίκησις αὐτοῦ ἐπὶ νέων βάσεων. Κατὰ τὰ πρὸ τοῦ εἰρημένου Νόμου ἰσχύοντα, ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, ὡς ἑνασκῶν τὴν διοίκησιν αὐτοῦ ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ ἐμπιστεύηται ἀποκλειστικῶς εἰς τὰς εἰσηγήσεις τῶν διοικητῶν τῶν Σωμάτων Στρατοῦ, οἵτινες ὑπὸ τὴν τριπλὴν αὐτῶν ἰδιότητα, τῶν ἐκτελεστῶν, συμβούλων τῆς προϊσταμένης τοῦ στρατεύματος Ἀρχῆς καὶ μελῶν τοῦ Ἐκτάκτου Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου, εἶχον συγκεντρώσει ὑπερβολικὴν ἐξουσίαν, ἣν ἀνεξέλεγκτος ἐνέγκουν, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀντιθέτως πρὸς τὰς κυβερνητικὰς κατευθύνσεις. Ἡ ἰδρυσις τῶν δύο Ἐπιθεωρήσεων, ἐμπειροτεμένων εἰς

Ἀντιστρατήγους παρακολουθοῦντας ἐκ τοῦ συνέγγους τὰς μεγάλας μονάδας ὅσον ἀφορᾷ τὴν διοίκησιν καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν, ἅμα δὲ καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐκαστοτε διαταγῶν τῆς προϊσταμένης Ἀρχῆς, ἔχει κυρίως τὸν σκοπὸν νὰ τηρητα διαρκῶς ἐνήμερος ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν καὶ δι' αὐτοῦ ἡ Κυβέρνησις περὶ τῆς καταστάσεως καὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ στρατεύματος καὶ περὶ τῶν ἀπαιτουμένων ἐκαστοτε μέτρων πρὸς θεραπείαν τῶν παρατηρουμένων ἐλλείψεων εἰς τὴν διοίκησιν καὶ ἐκπαίδευσιν τῶν μεγάλων μονάδων.

Βον) Νόμος περὶ Ἀνωτάτου Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου

Ὡς γνωστόν, ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Ἐπιτελείου ἦτο ἐπιφορτισμένος μὲ τὴν μελέτην ὅλων τῶν ἀφορώντων τὸ στρατεῖμα ζητημάτων, καὶ τὴν ὑποβολὴν εἰς τὸν Ὑπουργόν τοῦ Ἐπιτελείου διὰ τῆς νέας αὐτῆς ἐπαυξήσεως θὰ ἀποκτήσῃ πλήρη πλέον ἐπάρακιαν τὸ Ταμεῖον Ἑθνικῆς Ἀμύνης πρὸς βαθμιαίαν συμπλήρωσιν τοῦ ἀπαιτουμένου ὕλικου τοῦ στρατοῦ.

Αἱ ἀποφάσεις ὅμως, ἐκ τῶν ὁποίων ἐξαρθῶνται αὐτὴ αὐτὴ ἡ ἀσφάλεια τῆς χώρας, ἡ Κυβέρνησις ἐνόμισεν ὅτι δὲν εἶνε σκόπιμον ν' ἀπορρέουν ἐξ ἐνός μόνου προσώπου, τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Ἐπιτελείου, ὅστις, παρὰ τὴν ἀναμφισβήτητον ἐπαγγελματικὴν του ἀξίαν, δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἀποφύγῃ τὰ λάθη τὰ παρακολουθοῦντα τὴν ἀνθρωπίνην ἀδυναμίαν.

Ἐνεκα τούτου ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ πέρουν ψηφισθέντος νόμου ἰδρυσε τὸ Ἀνωτάτον Στρατιωτικὸν Συμβούλιον, συγκροτούμενον ἐξ ἀρμοδίων προσώπων δυναμένων νὰ ἔχουν ἔγκυρον γνώμην ἐπ' ὅλων τῶν ἀφορώντων τὸ Στρατεῖμα ζητημάτων, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ λειτουργία ἐξασφαλίζεται κατὰ τρόπον ἐπιτρέποντα τὴν μελέτην τῶν διαφορῶν ζητημάτων.

Γον) Νόμος περὶ ἑκουσίας ἐξόδου

Ἡ μέριμνα ὅμως τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς καλῆς τοῦ στρατεύματος διοικήσεως δὲν περιορίσθη μόνον εἰς τὴν δημιουργίαν τῶν ἀπαιτουμένων ὁργάνων διὰ τὴν παρακολούθησιν καὶ τὸν ἐλέγχον τῶν κακῶς καμμένων, ἀλλ' ἐπεξετάθη καὶ εἰς τὴν ἀναζήτησιν καὶ θεραπείαν τῶν κυριωτέρων αἰτίων, ἅτινα εἶχον μαράναι τὸν ζῆλον καὶ προκαλέσει τὴν ἀπογοήτευσιν τῶν στελεχῶν, καὶ κυρίως τῶν κατωτέρων, ὡς ἐμποδίζοντα τὴν φυσιολογικὴν παραγωγὴν αὐτῶν. Κατόπιν μακρᾶς τοῦ ζητήματος μελέτης, ἡ Κυβέρνησις πεισθεῖσα ὅτι ἡ παράταξις τῆς ἀνωτάτης ἐκείνης καταστάσεως κατ' οὐδέναν λόγον συντελεῖ εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἀφοσιώσεως τῶν στελεχῶν πρὸς τὸ ἐπάγγελμα αὐτῶν, δὲν ἐδίστασε νὰ λάβῃ σύντονα καὶ ὀξυκά μέτρα, καὶ ἀντὶ τῆς βιαίας ἐκκαθαρίσεως τῶν πλεονάζοντων ἐπρωτίμῃ διὰ τοῦ Νόμου περὶ ἑκουσίας ἐξόδου νὰ διευκολύνῃ τὴν ἑκουσίαν αὐτῶν ἀπομάκρυνσιν διὰ παροχῆς ὀρισμένων εὐεργετημάτων, κατορθώσασα οὕτω καὶ ἐπαναφέρει τὰ στελέχη ἐντὸς τοῦ κανονικοῦ ὁρίου, μὲ τὴν πραγματοποίησιν ταυτοχρόνως οἰκονομίας 12 ἑκατομμυρίων ἐτησίως εἰς τὸν κρατικὸν προϋπολογισμὸν.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

Μαζὺ μὲ τὰ μέτρα ὑπὲρ τῆς Διοικήσεως ἡ Κυβέρνησις ἐπρονόησεν οὐδὲν ἥτιον καὶ διὰ τὴν ρύθμισιν τῆς ἐκπαίδευ-

σεως τοῦ στρατεύματος καὶ τῶν στελεχῶν, ἥτις ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τῆς συγκροτήσεως τῶν συγχρόνων στρατῶν.

Ἡ μέχρι τοῦδε ἐκπαίδευσις τοῦ στρατεύματος, ἔνεκα τῶν ἰδιατέρων παρ' ἡμῖν συνθηκῶν αἰτίων ἐπέβαλλον τὴν χρησιμοποίησιν τῶν ἀνδρῶν ἐκάστης κλάσεως καὶ εἰς ἄλλας παρεργους ὑπηρεσίας, περιορίζοντες εἰς στοιχειώδη ἐπὶ τετραμήνῳ ἐκπαίδευσιν τῶν κληρωτῶν, εἰς τρόπον ὥστε πᾶσα περαιτέρω ἐκπαίδευσις εἰς ἀσκήσεις συνόλου καθιστατο ὅπως ἀδύνατος. Διὰ τοῦ ψηφισθέντος δὲ πέρουν νόμου Ὁργανισμοῦ τοῦ Στρατοῦ, τοῦ καθιεροῦντος τὸ σύστημα τῆς καθ' ἡμικλάσεις καὶ ἐκ περιτροπῆς προσελεύσεως τῶν κληρωτῶν εἰς τὰ Συντάγματα ἐκάστης Μεραρχίας, διὰ τοῦ Νόμου περὶ ἰδιοτικού προσωπικοῦ τοῦ περιορίζοντος τὰς ἀποσπάσεις τῶν κληρωτῶν εἰς τὸ ἐλάχιστον, κατέστη δυνατὴ ἡ παραμονὴ τῶν κληρωτῶν εἰς τὰ Συντάγματα ἐπὶ 8 μηνῶν, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου θὰ συντελήτῃ τελείως ἡ ἀσκῆσις, συμπληρουμένης τῆς ἐκπαίδευσως αὐτῶν καὶ διὰ τῆς παραμονῆς ἐπὶ τὴν χρονικὴν διάστημα εἰς εἰδικὰ στρατόπεδα ἐκπαίδευσως, προβλεπόμενα δι' ἑκαστον Σῶμα Στρατοῦ. Διὰ τοῦ τρόπου δὲ τούτου ἐξασφαλίζεται ὅμι μόνον ἡ πλήρης ἐκπαίδευσις τῶν κλάσεων εἰς τὰ ἀτομικὰ καθήκοντα τῶν ὁπλιτῶν τῶν διαφορῶν ὅπλων, ἀλλὰ καὶ ἡ πρακτικὴ ἐξάσκησις τοῦ συνόλου εἰς τὸν τρόπον τῆς ἐμπολέμου συνεργασίας αὐτῶν.

Ὅσον ἀφορᾷ ὅμως τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν ἀξιωματικῶν, ἡ Κυβέρνησις εὐτυχῶς δὲν εἶχε νὰ ἀσχοληθῇ σοβαρῶς μὲ τὸ ζήτημα τοῦτο. Χάρις εἰς τὰς ἀκαταπλήτους προσπάθειας τῶν γαλλικῶν ἀποστόλων, εἰς τὰς ὁσας ἀνάλογος ἦτο καὶ ἡ φιλοτιμία καὶ ὁ ζῆλος τῶν στελεχῶν, ἐπετελέθησαν ἀποτελέσματα τῶς σοντα τοῦς ἀξιωματικούς τοῦ στρατοῦ μας εἰς ἀνώτερον ἐπιπεδόν μορφώσεως. Εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν σημερινὴν δὲν ὑπελείπετο ἡ ἰσομορφώσις τῶν διαφορῶν καθ' ὅσον σχολὴν καὶ κέντρον ἐκπαίδευσως, τῶν τῶσον ἀποτελέσματα ἀπὸ καιροῦ λειτουργοῦντων, καὶ ἡ συμπλήρωσις δι' ἐπεκτάσεως τῆς ἐκπαίδευσως καὶ ἐπὶ τῶν ἀνωτάτων τοῦ στρατεύματος στελεχῶν.

ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ

Ἀπὸ τοῦ 1912, μετὰ τὴν ἐπαύξεισιν καὶ ἐπὶ νέων βάσεων σύνθεσιν τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν στρατοῦ, οὐδεὶς νόμος καθόριζε τὴν ὁργάνωσιν, ἀλλ' ἐρρυθμίζετο ἡ συγκροτήσις αὐτοῦ διὰ Ν. Διαταγμάτων ἐκαστοτε καὶ Ὑπουργικῶν διαταγῶν ἀλληλοσυγκρουομένων, ἐνίοτε εἰς τρόπον παραωλλόντα πᾶν τὸ μόνιμον καὶ σταθερόν.

Διὰ τοῦ ψηφισθέντος ὅμως πέρουν Ὁργανισμοῦ τοῦ Στρατοῦ ἐξασφαλίζεται ἡ συγκροτήσις τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων συμφώνως πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς ἐν εἰρήνῃ ἐκπαίδευσως τῶν κλάσεων, ἐξασφαλίζεται πλέον ἡ ταχὺ ἐπιστράτευσις καὶ συγκέντρωσις αὐτῶν ἐν περιπτώσει ἀνάγκης, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐπιτυγχάνεται, διὰ τῆς μετώσεως τοῦ χρόνου τῆς θητείας εἰς 14 μηνῶν, καὶ ἐλάττωσις τῶν δαπανῶν καὶ ἐνισχυσις τῆς καθόλου ἐθνικῆς οἰκονομίας.

Διὰ τοῦ Νόμου τέλους περὶ ἐθελοντῶν ὁπλιτῶν ἐτέθησαν αἱ βάσεις τῆς

συγκροτήσεως τοῦ σώματος τῶν μόνιμων ἀπαξιωματικῶν, οἵτινες ὡς γνωστὸν ἀποτελοῦν τὰς κυριώτερας βάσεις τῶν συγχρόνων στρατῶν.

Ἀξίζει ὅμως νὰ τονισθῇ ἰδιαίτερος καὶ ἡ στοργὴ μὲ τὴν ὁποίαν ἀποβλέπει ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως πρὸς πᾶσαν δυνατὴν βελτίωσιν τῶν ὁρων τῆς ἐν τῷ στρατεύματι διαβιώσεως τῶν ὁπλιτῶν, εἰς τρόπον ὥστε ὁ στρατιώτης, μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἱερωτέρου πρὸς τὴν πατρίδα καθήκοντος, ἀπερχόμενος εἰς τὴν ἐστίαν αὐτοῦ νὰ ἀναποκομίζῃ ὅχι μόνον εὐχάριστον ἀνάμνησιν τῆς στρατιωτικῆς αὐτοῦ ζωῆς, ἀλλὰ καὶ ἐνισχυμένην τὴν ἀγάπην του πρὸς τὸ στρατεῖμα καὶ τὴν πατρίδα.

Ἡ Κυβέρνησις, αἰσθανομένη βαθύτατα τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παράσῃ εἰς τὰ στρατεύματα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ τέκνα καὶ μέσα στεγασεως ἐπιτρέποντα πᾶσαν ἀνετον διαβίωσιν, καὶ μέσα θεραπείας ἀνάλογα πρὸς τὰς ἀξιώσεις τῆς ἐπιστήμης καὶ τοῦ ἀνδρωπισμοῦ, ἔχει τὴν ἀπόφασιν νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸν σκοπὸν αὐτὸν διὰ τῆς ἀνεγέρσεως νέων στρατῶν καὶ νοσοκομείων. Ἐχομεν τὴν ἐλπίδα διὰ αἱ περὶ τὰς ἐπὶ ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ σχεδίου τούτου, τοῦ ὁποίου ἡ μελέτη ἔχει ἤδη συμπληρωθῇ, κατανεμημένης τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης, ἀρκετὰ ἄλλως τε σημαντικῆς, εἰς τρία ἔτη, ὅσον δηλ. χρόνον θὰ ἀπαιτήσῃ ἡ κατασκευὴ τῶν κτιρίων τούτων.

Θὰ ἦτο παράλειψις νὰ μὴ μνημονεύσω ἐν τέλει τὸ πολυτιμώτατον ἡθικὸν ἀγαθόν, τὸ ὁποῖον ἐπὶ τῆς Κυβερνήσεως Βενιζέλου καὶ διὰ τῆς ἐπιβολῆς καὶ τοῦ κύρους αὐτῆς ἀπέκτησε καὶ πάλιν ὁ στρατὸς ἀκέραιον. Οἱ κλονισμοὶ τῶν πολιτικῶν ἀνωμαλιῶν ἦτο ἐξόμενον νὰ θίξουν κατὰ τὸ πρόσφατον παρελθὸν καὶ τὸ στρατεῖμα, νὰ χαλαρώσουν τὴν πειθαρχίαν καὶ τὴν συνοχήν καὶ νὰ ἀμβλύνουν τὸ αἶσθημα τοῦ στρατιωτικοῦ καθήκοντος. Σήμερον ὅμως ἀπεκατεστάθη καὶ πάλιν τελείως ἡ ψυχικὴ ἐνότης τοῦ στρατεύματος, καὶ μὲ τὸ αἶσθημα πλήρους ἀλληλεγγύης καὶ μὲ βαθύτητα τὴν συνειδήσιν τοῦ μεγάλου αὐτῶν προσορισμοῦ ἀφωσιώθησαν ὅλοι, μεγάλοι καὶ μικροί, εἰς τὰ ἀποκλειστικά αὐτῶν ἔργα, εἰς τρόπον ὥστε τὸ ἔθνος δύναται νὰ περιβάλλῃ καὶ πάλιν τὸ στρατεῖμα αὐτοῦ μὲ ἀνεκρίαν τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην του.

Ἀπὸ λέξεις ἀκόμη. Ὁ σκοπὸς μου δὲν ἦτο νὰ ἐξάσω τὸ ἔργον τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὰς διηγετικὰς τοῦ Πρωθυπουργοῦ προσπάθειας πρὸς μεθοδικὴν βελτίωσιν τῶν στρατιωτικῶν τῆς χώρας πραγμάτων πρὸς πᾶσαν κατεῦθυνσιν, ἀλλὰ νὰ δώσω πίστην καὶ ἐν τῶν πραγμάτων εἰκόνα τῆς σημερινῆς τοῦ στρατοῦ καταστάσεως, ἥτις ἐκείνων οἱ ὁποῖοι τυχόν ἀνησυχίασαν ἐκ τῆς ζωφφρᾶς καὶ ἀπελπιστικῆς εἰκόνης τῆς ὁποίας παρουσίασε τὸ ἄρθρον τοῦ κ. Μαζαράκη.

Οὐδεμία ἀπόδειξις ἀναγνωρίζεται ἐν δὲν φέρῃ τὴν σφραγίδα καὶ τὴν ὑπογραφήν τοῦ διακριτοῦ τῆς «Ἐργασίας» κ. Τ. Θεοφιλοπούλου.

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ ΚΑΙ Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

[Ἐπειδὴ τὸ καταχωρηθὲν εἰς τὸ τελευταῖον τεύχος τῆς «Εργασίας» ἀρθρον τοῦ κ. Ζαβιτζιάνου περὶ τῆς λειτουργίας τοῦ προεδρικοῦ ἀξιωματοῦ καὶ τῶν πλεονεκτημάτων τοῦ ἀμερικανικοῦ συστήματος, ἃν καὶ εἶχεν ἀκαδημαϊκὸν χαρακτῆρα, ὅμως ἀνεφέρετο εἰς τὴν διατυπώθεισαν παρ' ὅλων σχεδὸν τῶν ἀρχηγῶν τῶν κομμάτων γνώμην περὶ τὸν ὅσον τοῦ προεδρικοῦ θεσμοῦ, ἐθεωρήσαμεν καλὸν νὰ ἐπεκτείνωμεν τὴν ἐρευνά μας ἐπὶ τῆς ἐννοίας πού εἶχεν ἡ γνώμη αὕτη καὶ πρὸς τοῦτο ἀπετάθημεν εἰς τὸν κ. Παπαναστασίου, ὁ ὁποῖος τὴν ὑπερήρασε μὲ τὴν μεγαλειότητα τὴν ἑαυτοῦ, καὶ τὸν παρεκάλεσαμεν νὰ μᾶς ἐκθέσῃ τὰς σκέψεις του ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, καθὼς καὶ τὰς κρίσεις του ἐπὶ τῶν παρατηρήσεων τοῦ κ. Ζαβιτζιάνου. Ὁ κ. Παπαναστασίου εὐχεστησάμην νὰ κἀμὴ διὰ τῆς «Εργασίας» τὰς ἀκολουθοῦσας δηλώσεις:]

Εἰς μίαν ἀπὸ τὰς συσκέψεις τῶν ἀρχηγῶν τῶν κομμάτων πού ἔγινον ἐξ ἀφορμῆς τῆς προεδρικῆς ἐκλογῆς, ἐμείνανε σύμφωνοι εἰς τὴν ἀνάγκη νὰ γίνῃ λόγος περὶ αὐξήσεως τῶν δικαιωμάτων τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, διότι ἡ αὐξήσις αὕτη θὰ ἦτο ἐπιζήμια.

Ἐγένον ὁμοῦ κατὰ τὰς συνεννοήσεις αὐτὰς εὐρὺς λόγους περὶ τῆς ἀνάγκης νὰ ἐμψυχώθῃ ὁ προεδρικός θεσμός. Με τοῦτο ἐννοοῦσαμεν ὅλοι, καθόσον ἀντελήφθη, τὰ ἐξῆς πράγματα:

Κατοχὴν τοῦ προεδρικοῦ ἀξιωματοῦ παρὰ προσώπου, τὸ ὁποῖον:

Α) Νὰ εἶνε ἱκανὸν καὶ ἀποφασισμὸν νὰ ἀντιτάσσεται κατὰ πάσης ἀξιώσεως τῆς Κυβερνήσεως περὶ κυρώσεως οἰασθῆποτε ἀντισυνταγματικῆς πράξεως αὐτῆς.

Β) Νὰ εἶνε εἰς θέσιν, μὲ τὸ κύρος πού ἀσκέι, νὰ συμβάλλῃ εἰς τὸν σεβασμὸν τοῦ πολιτεύματος ἐκ μέρους τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ λαοῦ.

Γ) Νὰ ἐγγυᾶται ἀμερόληπτον συμπεριφορὰν ἀπέναντι ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν κομμάτων, ἰδίως κατὰ τὰς κυβερνητικὰς κρίσεις.

Δ) Νὰ εἶνε εἰς θέσιν μὲ τὰς συμβουλὰς αὐτοῦ νὰ συντελῇ εἰς τὴν συνεννόησιν καὶ συμφωνίαν μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Κυβερνήσεως — ἰδίως ὅταν αὐτὴ στηρίζεται εἰς συσπασμὸν κομμάτων — καὶ νὰ τὴν βοηθῇ εἰς τὴν ἐξέτασιν καὶ λύσιν τῶν μεγάλων ζητημάτων τοῦ τόπου.

Ε) Νὰ εἶνε εἰς θέσιν καὶ νὰ θέλῃ, μὲ τοὺς λόγους του, μὲ τὸ παράδειγμα του, μὲ τὰς περιποιήσεις του, μὲ τὴν ὄλην του ἐμφάνισιν νὰ καθιστᾷ δημοφιλεστέρην τὴν Δημοκρατίαν, νὰ ἐμφυσᾷ εἰς ὅλους ἀφοσίωσιν πρὸς τὸ καθεῖκο, νὰ ἐνθαρρύνῃ, νὰ ἐμπνέῃ ὅλους τοὺς δημιουργικοὺς ἀνθρώπους.

Μὲ ἄλλους λόγους, μὲ τὴν τῶναισιν τοῦ προεδρικοῦ θεσμοῦ, τὴν ὁποῖαν θεωροῦμεν ἀναγκασίαν, κυρίως κατὰ τὰς πρώτας ἐτὶ τῆς ζωῆς τοῦ νέου πολιτεύματος, ἐννοοῦσαμεν τὴν οὐσιαστικὴν λειτουργίαν τοῦ θεσμοῦ αὐτοῦ, δηλ. τὴν πιστὴν τήρησιν τοῦ Συντάγματος ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ τὴν κατάλληλον ἀσκήσιν παρ' αὐτοῦ τῆς δικαιοδοσίας πού τοῦ παρέχει. Διότι πράγματι τὸ πολιτεῖμα θέτον τὸν Πρόεδρον ἐπὶ κεφαλῇ τοῦ Κράτους, καθιστῶν αὐτὸν ρυθμιστὴν κατὰ τὰς κυβερνητικὰς κρίσεις, παρέχον εἰς αὐτὸν τὸ δικαίωμα νὰ προεδρεύῃ τοῦ υπουργικοῦ συμβουλίου, τοῦ δίδει τὰ μέτρα νὰ ἀσκή, ἐφ' ὅσον εἶνε ἱκανός, τὴν ἀγαθοποιὴν ἐπιδράσιν πού ἐξέ-

θεσα.

Ἡ ἀξιώσις μας αὕτη δὲν εἶνε κατὰ ἀκατόρθωτον, διότι αἱ ἀρεταὶ καὶ ἱκανότητες πού θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, ὅπως ἐκπληρώσῃ τὴν ἀποστολήν του, κατὰ τὴν ἰδικήν μας ἀντίληψιν, δὲν εἶνε ὑπερφυσικά, εἶνε αἱ ἱκανότητες καὶ ἀρεταὶ πού ἔχουν σχεδὸν πάντοτε οἱ πρόεδροι τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, πού εἶχεν ὁ Ἐμπερτ εἰς τὴν Γερμανίαν, πού ἔχει ἕνας Χίνδεμπουργκ, ἕνας Μαζάρεκ.

Περὶ αὐτῆς εἰς νομοθετικῶς τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας συνέπεσεν, ὅπως εἶπα, ἡ γνώμη ὅλων, ὅτι δὲν δύναται νὰ γίνῃ καμμία σκέψις. Εἰς τοῦτο συνεφώνησε καὶ ὁ κ. Ζαβιτζιάνος, ὁ ὁποῖος δὲν ἐνθυμοῦμαι, ἐγὼ τοῦλάχιστον, νὰ ἔκαμε λόγον περὶ ἀμερικανικοῦ συστήματος, καὶ ἐφ' ὅσον βεβαιώνει ὁ ἴδιος ὅτι ἔκαμεν, ἀσφαλῶς θὰ ὠμίλησεν ἐντελῶς παρεμπιπτόντως, χωρὶς νὰ θελήσῃ νὰ προσδώσῃ ἰδιαίτερον σημάσιον εἰς τὴν γνώμην του αὐτήν.

Ἀλλὰ τώρα βλέπω ὅτι ἐκστρατεύει ἁ κ α δ η μ α λ ῖ ο ς — πόση ἀφέλεια χρειάζεται διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ ἕνας πολιτικὸς μὲ θέρημ ἕνα ζήτημα πολιτικῆς σημασίας καὶ συγχρόνως νὰ πιστεύῃ ὅτι τὸ πρᾶττει μόνον διὰ νὰ δώσῃ ὄλην εἰς τὴν «Εργασίαν»! — καὶ ἐπικρίνει, διότι κατὰ τὴν πολιτικὴν μεταβολὴν δὲν ἐξετάσθησαν τὰ βαθύτερα αἰτία τῆς ἐλληνικῆς κακοδοξίας, συνιστάμενα εἰς τὴν σύγχυσιν τῶν ἐξουσιῶν, τὴν συναλλαγὴν, τὴν ἀδυναμίαν τοῦ ἀνωτάτου ἀρχόντος νὰ ἐπέμβῃ, τὸν κοινοβουλευτικὸν — τὸν προκαλοῦντα διαρκῶς ἐπαναστάσεις καὶ κινήματα — καὶ διότι ἔγινε μόνον μία ἀσκήσις ἀντὶ τῆς ἐπικίνδυνος μεταβολῆς — ἡ ἀντικατάστασις τοῦ κληρονομικοῦ διὰ τοῦ αἰρετοῦ ἀνωτάτου ἀρχόντος — ἀντὶ νὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ δημιουργία σταθεροῦ κυβερνητικοῦ καθεστώτος κατὰ τὸ ἀμερικανικὸν ὑπόδειγμα.

Κατὰ τὴν διατύπωσιν τῶν ἀνωτέρω γνωμῶν τοῦ περιπίπτει ὁ κ. Ζαβιτζιάνος εἰς σύγχυσιν πολλῶν πραγμάτων. Παραγνωρίζει ὅτι ἡ συναλλαγὴ δὲν ὑπῆρξεν — εἰς τὸν βαθμὸν πού ἐξεδηλώθη ἐδῶ — ἀποτέλεσμα τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ ἀπλῶς, ἀλλὰ τῆς προσωπικῆς, τῆς ὀλιγαρχικῆς ὁργανώσεως τῶν κομμάτων. Θὰ ἐξεδηλώτο ὁμοίως μὲ οἰονδήποτε ἀντιπροσωπευτικὸν σύστημα, τὸ ἀμερικανικὸν ἢ οἰονδήποτε ἄλλο. Διὰ τοῦτο ἐπέμβασιν τῶν βουλευτῶν εἰς τὴν διοίκησιν ἐξεδηλώθη ζωηροτάτη καὶ εἰς τὰς περιόδους ἰσχυροτάτων, ὁμοιογενῶν Κυβερνήσεων, αἱ ὁποῖαι δὲν διέτρεχον κίνδυνον νὰ κλονισθοῦν ἐκ τῆς ἀποσκιρτήσεως φιλῶν τῶν βουλευτῶν εἰς τὸ ἀντιθετὸν στρατόπεδον. Περιορισμὸς αὐτῆς τῆς ἐπεμβάσεως καὶ μεγαλειότερος σεβασμὸς τῶν γενικῶν συμφερόντων ἤρρισε νὰ γίνεταί, ὅταν ἤρχισαν νὰ καθίστανται πεισισσότερον συνειδητὰ τὰ διαδικα σιμωφρονισμὸν καὶ ὡς ἐκ τούτου νὰ μεταβάλλεται καὶ ἡ σύνθεσις τῶν κομμάτων.

Τὰ κινήματα καὶ αἱ ἐπαναστάσεις, ἐφόσον εἶχαν καὶ λαϊκὸν χαρακτῆρα καὶ οὐκ ἀποκλειστικῶς στρατιωτικόν, ὡφείλοντο κυρίως εἰς τὴν δράσιν τῶν δυναστείδων. Ὑπενθυμίζω τὰς ἐπαναστάσεις τοῦ 1844 καὶ τοῦ 1862, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ πρώτη ἔγινε πρὸς κατάλυσιν τοῦ ἀπολυταρχισμοῦ, ἡ δὲ δευτέρα ἐξ

αἰτίας τῆς συστηματικῆς προσπάθειας τοῦ βασιλέως πρὸς ἐπιβολὴν Κυβερνήσεων στερουμένων πραγματικῆς τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ λαοῦ. Ἡ ἀντικοινοβουλευτικὴ συμπεριφορὰ τοῦ βασιλέως Γεωργίου Α' κατὰ τὴν πρώτην ἐκκοσπευτασίαν τῆς βασιλείας του θὰ κατέληγεν ὁμοίως εἰς ἐξέγερσιν, ἐάν κατόπιν τῆς δυσαρσελείας πού ἐπροκάλει εἰς τὸν λαόν, ἰδίως τῆς σθεναρᾶς στάσεως τοῦ Τρικοῦπη, δὲν ἀπεφάσιζεν οὐδὲς νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰς ἀξιώσεις τοῦ λαοῦ.

Ἡ στρατιωτικὴ ἐξέγερσις τοῦ 1909 εἶχε κυριώτερον ἀφορμὴν τὴν ἀνάμειξιν εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ στρατοῦ τοῦ τότε διαδόχου Κωνσταντίνου καὶ τῶν πριγκηπῶν. Ἡ στρατιωτικὴ αὐτὴ ἐξέγερσις ἔδωκεν εὐκαιρίαν νὰ ἐξαλείψουν τὰ πιεζόμενα ὁμαδικὰ συμφέροντα, τὰ ὁποῖα ἐπληξάν τὴν παλαιὰν ὀλιγαρχίαν καὶ ἐπροκάλεσαν νέαν κομματικὴν σύνθεσιν καὶ περιορισμὸν τῆς ἀναμείξεως τῶν βουλευτῶν εἰς τὴν διοίκησιν. Ἡ μεταβολὴ αὕτη θὰ ἐπραγματοποιεῖτο, ἂν οὐκ ἴσως ἀποτόμως, καὶ χωρὶς τὴν στρατιωτικὴν ἐξέγερσιν. Τελικὸν ἀποτέλεσμα τῆς μεταβολῆς αὐτῆς δὲν ἦτο ἡ κατάργησις τοῦ κοινοβουλευτικοῦ συστήματος δι' ἄλλου τινός. Ἀν εἶχαμεν ἀντὶ τοῦ κοινοβουλευτικοῦ συστήματος τὸ ἀμερικανικὸν σύστημα τῆς προεδρικῆς ἐξουσίας, μία στρατιωτικὴ ἐξέγερσις, ὅπως ἡ τοῦ 1909, — τοιοῦτου εἴδους ἀνωμαλίαι θὰ ἦσαν πολλὴ συχνότεραι μὲ τὸ σύστημα αὐτὸ — θὰ ἐξεκρίνατο πολλὴ περισσότερον ἀνωμαλίαν καὶ θὰ κατέληγε πιθανότατα εἰς μόνιμον στρατιωτικὴν δικτατορίαν.

Αἱ ἀνωμαλίαι τοῦ 1916 — διὰ νὰ παραλείψω τὴν κρητικὴν ἐπανάστασιν κατὰ τοῦ πριγκηπῶς Γεωργίου — προέκυψαν ἀπὸ τὴν ἐπιβολὴν ἐκ μέρους τοῦ ἀνωτάτου ἀρχόντος πολιτικῆς ἀντιθέτου πρὸς τὴν ἐγκριθεῖσαν ἀπὸ τὸν λαόν. Καὶ τέλος ἡ ἐπανάστασις τοῦ 1922 ὠφείλετο οὐκ ὀλίγον εἰς τὴν ἐθνικὴν συμφορὰν, ὅσον εἰς τὴν συναίσθησιν ὅτι ὁ βασιλεὺς, ἡ δυναστεία γενικώτερον, δὲν ἐφάνησαν πρόθυμοι — παρ' ὅλην τὴν ἀγάπην μὲ τὴν ὁποῖαν τοὺς περιέβαλλεν ἡ μεγάλη πλειοψηφία τοῦ λαοῦ — νὰ προβοῦν εἰς μικρὰς προσωπικῆς σημασίας θυσίας, αἱ ὁποῖαι ἦτο πιθανόν νὰ διευκολύνουν τὸ ἔθνος εἰς τὸν ἀγῶνα του καὶ νὰ τὸ σώσουν.

Ἡ συναίσθησις αὕτη κατέστησε τὴν πολιτικὴν μεταβολὴν ζήτημα ἀξιοπρεπείας τοῦ ἔθνους, ἠθικὴν ἀνάγκην. Ἐάν οἱ ἀρχαῖοι Ἀθηναῖοι, κατὰ τὴν παράδοσιν, μετὰ τὴν θυσίαν τοῦ Κόδρου κατήργησαν τὸν βασιλικὸν θεσμόν, διότι ἐπίστευσαν ὅτι δὲν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ εὐρεθῇ ἄλλος βασιλεὺς τὸσον πατρικός, ὅσον ὁ Κόδρος, ἡμεῖς οἱ νεώτεροι Ἕλληνες, ὅσοι ἐπανεστάσασμεν καὶ ἐπεδιώξαμεν καὶ ἐπετύχαμεν τὴν κατάργησιν τοῦ βασιλικοῦ θεσμοῦ τὸ ἐπρόβλεψαν, διότι ἐπιστήθημεν ὅτι μὲ κανὲν ἄλλο πολιτικὸν σύστημα δὲν θὰ ἦτο ποτε δυνατόν νὰ διεκτιμᾷ τὴν ἐπιδόνησιν τῶν πόθων καὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἔθνους ἀπὸ τοὺς κατέχοντες τὰ ἀνάστατα ἀξιώματα εἰς τὸ Κράτος, διότι ἐπιστήθημεν ἀκόμη ὅτι χωρὶς τὴν πολιτικὴν μεταβολὴν δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἱκανοποιηθῇ ἡ πληγωθεῖσα ἐθνικὴ φιλοτιμία καὶ νὰ ἀναπτρωθῇ τὸ ἠθικὸν φρόνημα τοῦ λαοῦ.

Ἡ πολιτικὴ, λοιπόν, μεταβολὴ δὲν ἦτο μία ἀσκήσις μεταβολῆς, ὅπως φαντάζεται ὁ κ. Ζαβιτζιάνος. Ἄλλ' ἄφοῦ ἔγινε, εἶνε λυπηρόν, λέγει, διότι τοῦλάχιστον δὲν καθιερώσαμεν δημοκρατικὸν πολιτεῖμα μὲ σταθερὸν κυβερνητικὸν καθεστῶς κατὰ τὸ ἀμερικανικὸν πρότυπον. Διὰ ν' ἀπαλλάξω

μὲν ἀπὸ τὴν λύπην τὸν κ. Ζαβιτζιάνον ἐπιβάλλεται νὰ ἴδωμεν ἐάν ἦτο δυνατόν καὶ συμφέρον νὰ καθιερώσωμεν εἰς τὸν τόπον μας τὸν ἀμερικανικὸν τύπον τῆς Δημοκρατίας.

Κἀνὲν νέον πολιτεῖμα στηρίζεται εἰς ὀρισμένον λαόν μὲ ὀρισμένας ἀντιλήψεις καὶ συνθηκὰς. Δι' αὐτὸ, ὅπου ἔγινον πολιτεῖα καὶ μεταβολαί, τὸ νέον πολιτεῖμα, ἐφόσον ἦτο βιώσιμον, δὲν ἦτο ἐντελῶς ἀσχετὸν πρὸς τὸ παρελθόν. Τὸ σημερινὸν γαλλικὸν πολιτεῖμα εἶνε κτυπητὸν παράδειγμα. Ὅχι ὀλιγώτερον κτυπητὸν παράδειγμα εἶνε τὸ Συντάγμα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, τὸ ὁποῖον δὲν συνετάχθη ἀσχετῶς πρὸς τὸ πρῶτον καθεστῶς, τὸ ἀποικιακόν, διότι παρεχωρήθη εἰς τὸν λαόν τῆς Δημοκρατίας ἡ μεγάλη ἐξουσία, τὴν ὁποῖαν ἦτοκε προηγουμένως ὁ Ἀγγλὸς διοικητής.

Αἱ ἰδικαὶ μας πολιτικαὶ ἀντιλήψεις, τοῦ λαοῦ δηλ., ἦσαν κοινοβουλευτικαὶ, ριζοβολήσασαι μὲ πρακτικὴν ἀσκήσιν ὀδοῦντα ἐτῶν. Ἀλλὰ δὲν ἦτο ἀπλῶς ὁ σεβασμὸς πρὸς τὰς ὑπαρχούσας ἀντιλήψεις καὶ συνθηκὰς — σεβασμὸς ἐπιβεβλημένος, διὰ νὰ μὴ θεμελιωθῇ ἐπὶ τῆς ἀμμου τοῦ νέου πολιτεύματος — πού μὲς ἔκαμε νὰ πάρωμεν ὡς πρότυπον τὸν γαλλικὸν τύπον δημοκρατικοῦ πολιτεύματος καὶ οὐκ τὸν ἀμερικανικόν, ἀλλὰ καὶ ἡ πεποίθησις ὅτι αἱ πολιτικαὶ μας ἀντιθέσεις, ἡ κομματικὴ μας ὁργάνωσις, ὁ χαρακτῆρ τοῦ λαοῦ, ὅλοι αἱ πολιτικαὶ συνθηκαὶ ἐπιβάλλουν, χάριν ὁμαλότερας πολιτικῆς ἐξελίξεως καὶ προόδου εἰς τὸ πολιτεῖμα τῆς ἀπαιτουμένης εὐκαμψίας, ὅπως προσαρμόζεται τὸ κυβερνητικὸν καθεστῶς εἰς τὰς ἀνάγκας, ἐπιβάλλουν, λέγω, τὴν ὑπαρξίν ρυθμιστοῦ τοῦ πολιτεύματος, μὴ διαχειριζομένου προσωπικῶς κυβερνητικῆν ἐξουσίαν, εὐρισκομένην τρόπον τινὰ ὑπεράνω τῶν ἀντιμαχομένων πολιτικῶν μερίδων ἡ πεποίθησις ἀκόμη ὅτι ἡ ἑλλειψις τοιοῦτου ρυθμιστοῦ τοῦ πολιτεύματος, ἡ ἀσκήσις τῆς κυβερνητικῆς ἐξουσίας ὑπὸ τοῦ ἀνωτάτου ἀρχόντος, τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ ἡ σταθεροποίησις τῆς Κυβερνήσεως εἰς χεῖρας τοῦ ἐπὶ σειράν ἐτῶν θὰ ἔλυνε εἰς τὸν τόπον μας ὡς ἀποτέλεσμα νὰ δόξῃ τὰς πολιτικὰς ἀντιθέσεις, νὰ καταστήσῃ πεισματωδέστερον τὸν κομματικὸν ἀνταγωνισμόν, νὰ αὐξήσῃ τὰς πιθανότητας τῶν βίαιων κινήσεων, νὰ δημιουργήσῃ ἀνώμαλον ἐντελῶς τὸν πολιτικὸν βίον, νὰ ἐκθέσῃ εἰς βέβαιον κίνδυνον τὴν Δημοκρατίαν. Οἱ φόβοι οὗτοι θὰ ἀνεφαίνοντο κίνδυνοι κατὰ τὴν ἐκαστοτὴ ἀλλαγὴν τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, τοὺς ὁποῖους συμμερίζεται ὁ κ. Ζαβιτζιάνος, ἀπεδείχθησαν μὲ τὸ σύστημα τῆς Δημοκρατίας πού καθιερώσαμεν, ἐντελῶς ἀβάσιμοι. Ἐάν ἀντιθέτως εἴχομεν καθορίσῃ τὸ ἀμερικανικὸν σύστημα, ἐκάστη προεδρική ἐκλογὴ θὰ ἰσοφάριζε μὲ ἐμφυλίαν σύρραξιν.

Ὁ κ. Ζαβιτζιάνος ὑποθέτει ὅτι ἐάν ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐξελέγτο ἐδῶ ἀπὸ τὸν λαόν καὶ εἶχε τὰ δικαιώματα περίπου τοῦ Προέδρου τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, θὰ κατάρθωνε νὰ ἀντισταθῇ εἰς τὰς κομματικὰς ἐπιρροὰς, νὰ ἀσφαλίσῃ καλὴν διοίκησιν, νὰ βάλῃ κάθε κατεργάρῃ στὴ θέσιν του. Δὲν ἀντιλαμβάνεται ὅτι ἐκλογὴ ὑπὸ τοῦ λαοῦ δὲν σημαίνει ὀλιγώτερον — πλὴν ἐντελῶς σπανίων περιπτώσεων — ἐξαιρετικῆς δημοτικότητος ἀνωτέρας τινὸς προσωπικότητος — ἐκλογὴν ἀπὸ τὸ κόμμα καὶ μάλιστα ἐκλογὴν κερδοζομένην μὲ μεγίστας θυσίας καὶ κόπον καὶ ἐπιβάλλουσας ἐπίσης μεγάλας κομματικὰς ὑποχρεώσεις. Τὸ ἀπο-

τέλεσμα τοιοῦτου συστήματος δὲν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ εἶνε ἄλλο παρὰ μεγαλειτέρα λεηλασία τοῦ Κράτους ἀπὸ τὸ κόμμα, καὶ, λόγω τῆς ἀτονίας τοῦ κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου καὶ τῆς μικροτέρας πεύρας μὲ τὸ ἀντιπροσωπευτικὸν σῶμα, δημιουργία τῶν ἐπιρροῶν τῶν παρασκηνίων, τῶν ὁποίων τὸσην πικρὰν πείραν ἔχομεν, μίαν κλίμακα ἀδηφάγου περίε τοῦ Προέδρου καὶ ἐσφαλμένα, ἀμελέτητα μέτρα ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως. Μὲ τοιοῦτο σύστημα ἡ θέσις πού θὰ ἔπαιρνε κάθε κατεργάρῃς θὰ εἶχε στενωπὴν σχέσιν μὲ τὸ δημοσίον ταμεῖον.

Ἀλλ' ὁ κ. Ζαβιτζιάνος εἶνε ἔτοιμος νὰ μᾶς φωνάξῃ: «Δὲν σὰς ἔχουν πείσει τὰ μέχρι τοῦδε ἀποτελέσματα τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ ὅτι ἔχετε ἄδικον, δὲν βλέπετε ἐπὶ τέλους τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας πού ἤχθησαν εἰς τὸσον ὕψος εὐημερίας καὶ πολιτισμοῦ;»

Ἐάν πρόκειται νὰ πάρωμεν παραδείγματα ἀπὸ ἄλλα Κράτη, διὰ νὰ κρίνωμεν περὶ τῆς ἀξίας τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ καὶ περὶ τοῦτου ἡ ἐκείνου τοῦ τύπου Δημοκρατίας, διατὶ δὲν θὰ ἐλαμβάναμεν ὑπ' ὄψιν τί ἐπετελέσθη εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἢ τὸ Βέλγιον μὲ τὸ κοινοβουλευτικὸν σύστημα καὶ διατὶ θὰ παρεβλέπαμεν τί ἐπὶ τέλους ἐπετέλεσε μὲ τὸν ἴδιον τὸν τύπον Δημοκρατίας ἕνας συγγενὴς πρὸς ἡμᾶς λαός, τοῦ ὁποῦ ὁ πολιτισμὸς ἔχει ἀσκήσει εἰς τὴν νεωτέραν Ἑλλάδα τὴν μεγαλειτέραν ἐπιδράσιν, ὁ Γαλλικὸς λαὸς ὁ ὁποῖος, χωρὶς νὰ εὐρίσκαται ὑπὸ τὰς εὐνοϊκὰς οἰκονομικὰς καὶ γεωγραφικὰς συνθήκας πού ἔχουν αἱ Ἡνωμένας Πολιτεῖαι, κατάρθωσε ν' ἀντιμετωπίσῃ μεγίστους κινδύνους, νὰ διεξαγάγῃ νικηφόρος σκληροτάτους ἀγῶνας καὶ νὰ ἐξυψωθῇ εἰς πράγματι ἐπὶ ζήλον ὕψος πολιτισμοῦ καὶ εὐημερίας;

Ποῦ θὰ ἠδυνάμεθα νὰ στηριχθῶμεν, ἐπὶ πόλιν δηλ. συγγενῶν συνθηκῶν, διὰ νὰ καθιερώσωμεν τὸν ἀμερικανικὸν τύπον πολιτεύματος; Αἱ Ἡνωμένας Πολιτεῖαι ἔχουν ἔκτασιν ὀκτὼ περίπου ἐκατομμυρίων τετραγωνικῶν χιλιομέτρων καὶ κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1920 πληθυσμὸν 105.000.000 κατοίκων, — σήμερον ἀνέρχεται ὁ πληθυσμὸς εἰς 120.000.000 — ἐκ τῶν ὁποίων μόνον τὰ 58.000.000 ἔχουν γεννηθῇ εἰς τὴν Ἀμερικήν ἐκ γονέων Ἀμερικανῶν, δηλ. μόνον 55% ἐπὶ τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ, συντεθειμένου ἀπὸ 8% λαὸς τὰς ἐθνότητάς τοῦ κόσμου. Ἡ Ἑλλάς ἔχει ἔκτασιν 130.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα καὶ πληθυσμὸν 6.200.000 κατοίκων, σχεδὸν ἀπολύτως ὁμοιογενή. Αἱ Ἡνωμένας Πολιτεῖαι ἀποτελοῦν δημοσπονδίαν, τῆς ὁποίας τὰς δημοσπονδίας Κράτη ἔχουν ἴδια ἀρετὰ νομοθετικὰ σώματα, ἀίρετὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, δηλ. ἴδιον πρόεδρον (διοικητὴν), ἔχοντα ἀνάλογα δικαιώματα μὲ τὰ τοῦ προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ ἐκτός τοῦ προέδρου, καὶ ἀρχηγούς ὑπηρεσιῶν (ὑπουργούς), ἐκλεγμένους ὁμοῦ μετ' αὐτοῦ. Ἡ Ἑλλάς δὲν εἶνε δημοσπονδία καὶ ἔχει ἀτελεστάτην τοπικὴν αὐτοδιοίκησιν. Εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτεῖαι ὑπάρχουν δύο τεράστια κομματικὰ ὁργανώσεις, αἱ ὁποῖαι διεξάγουν τὴν προεδρικὴν ἐκλογὴν καὶ εἰς τὰς θέσιν νὰ ματαιώσωμεν τὰς προσπάθειας οἰονδήποτε τυχοδιώκτου πρὸς ἐπιβασιν τῆς ἐξουσίας. Ἐχουν ἀκόμη ἕνα ἀριθμὸν ἐξωκομματικῶν πολιτικῶν ὁργανώσεων, αἱ ὁποῖαι ἀσκοῦν μεγίστην πολιτικὴν ἐπιδράσιν ἐπὶ ὀρισμένων ζητημάτων μέχρι σημείου ἐνίοτε νὰ ἐπιβάλλουν τὰς ἀντιλήψεις των καὶ εἰς τὰ δύο μεγάλα κόμματα, ὅπως συνέβη μὲ τὸν

νόμον τῆς ἀπαγορεύσεως τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν, ψηφισθέντα καὶ ἀπὸ τὰ δύο κόμματα. Τοιαῦτα κομματικὰ καὶ ἐξωκομματικὰ πολιτικὰ ὁργανώσεις δὲν ὑπάρχουν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Αἱ Ἡνωμένας Πολιτεῖαι ἔχουν Γερουσίαν, διάφορον τῆς ἰδικῆς μας, ἡ ὁποία μετέχει τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας ἐκλέγουσα, ἐκ συμφώνου μὲ τὸν Πρόεδρον, τοὺς ὑπουργούς καὶ τοὺς ἀνωτάτους δημοσπονδιακοὺς ὑπαλλήλους. Τοιοῦτου εἴδους Γερουσίαν δὲν ἔχομεν οὔτε θὰ ἦτο εὐκόλον νὰ ἀποκτήσωμεν, καὶ ἂν τὸ κατωρθώναμεν, θὰ ἔχαμεν συχνὰ ἀνωμαλίαι, εἰς περίπτωσιν διαφωνίας μεταξὺ Γερουσίας καὶ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, ὡς ἐκ τοῦ διαφόρου χαρακτῆρος ἡμῶν ἀπὸ τὸν χαρακτῆρα τοῦ ψυχραιμότερου καὶ σεβόμενου περισσοτέρων τὴν παράδοσιν — ἐντελῶς διάφορον ἐκεῖ ἀπὸ ἐδῶ — καὶ τοὺς κειμένους θεσμούς ἀγγλοσαξωνικοῦ λαοῦ, ὁ ὁποῖος ρυθμίζει τὴν πολιτικὴν ζωὴν εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας.

Αἱ διαφοραὶ, λοιπόν, εἶνε μέγισται. Ἀλλὰ ἐντελῶς ἀνάγκαι καὶ συνθηκαὶ εἰς τὴν Ἀμερικὴν ὠδήγησαν εἰς τὴν διαμόρφωσιν ἰδιοῦ τύπου πολιτεύματος, τὸ ὁποῖον, ὅσας καὶ ἂν ἔχῃ ἀρετὰς διὰ τὴν Ἀμερικήν, δὲν εἶνε κατάλληλον δι' ἡμᾶς. Δι' ὁμοίους λόγους, ὁ ἀμερικανικὸς τύπος δὲν ἔγινε δεκτός εἰς καμμίαν ἀπὸ τὰς Εὐρωπαϊκὰς Δημοκρατίας, αἱ ὁποῖαι ἠκολούθησαν μὲ μικρὰς τροποποιήσεις τὸ γαλλικὸν πρότυπον.

Τὸ περίεργον εἶνε ὅτι ὁ κ. Ζαβιτζιάνος φαντάζεται τὸ πολιτεῖμα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν χωρὶς ἀτελείας καὶ σκιερὰς ὕψεις, μὲ μαγικὰς ἰδιότητας. Διὰ τοῦτο ἀποδίδει σχεδὸν ἀποκλειστικῶς εἰς αὐτὸ τὴν πρόδον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Ἡ ἰδικὴ μου γνώμη εἶνε ὅτι ἡ πρόδός των θὰ ἦτο ἡ αὐτὴ καὶ ἂν εἶχαν καθιερώσῃ τὸν πολιτεύματος, ὅμοιον πρὸς τὸν γαλλικόν. Καὶ τοῦτο, διότι ἡ ἀκμὴ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ἐκτὸς τῶν φιλελευθέρων θεσμῶν γενικῶς, ὀφείλεται περισσότερο εἰς τὸν μέγαν φυσικὸν πλοῦτον τῆς χώρας, τὴν δραστηριότητα καὶ ἐνεργητικότητα τῶν κατοίκων, τὴν μεγάλην ἔκτασιν τοῦ Κράτους καὶ τὸν μέγαν ἀριθμὸν τοῦ πληθυσμοῦ, δημιουργοῦντα μεγίστην ἀγορὰν καταναλώσεως βιομηχανικῶν προϊόντων, τὴν μακροτέραν ἐιρηκτικὴν περίοδον, τὴν ἑλλειψιν φεουδαρχικῶν προνομίων.

Πόσον τοῦτο εἶνε ἀκριβὲς

ΛΑΚΩΝΙΚΑ

Κράτη των Ήνωμένων Πολιτειών οι δ-πάλληλοι δεν έχουν καμμία μονιμότητα, αντικαθίστανται δε με την αλλαγή του κατέχοντος την εκτελεστική εξουσία κόνιματος — το ίδιον συνέβαινε μέχρι πρό όλίγων δεκαετηρίδων δι' όλους τους όμοιοποδιακούς υπαλλήλους, τώρα διατηρείται αυτό το σύστημα δι' όλίγους έξ αὐτῶν, — οι δε δικασταί εκλέγονται από τόν λαόν, πράγμα που αποβαίνει εις βλάβην της δικαιοσύνης, δια την κατάστασιν της όποιας ο πρώην πρόεδρος της Δημοκρατίας Τάφτ έφθασε να ειπή ότι άποτελεί το αίσχος του άμερικανικού πολιτισμού. Αι άτομικαί έλευθερίαί πολλάκις προσβάλλονται είτε από την αντίδρασιν του λαού είτε από την επέμβασιν μυστικών όργανώσεων. Εις μερικάς πολιτείας άπαγορεύεται ή διδασκαλία της εξέλιξεως, εις άλλας περιορίζονται αι θρησκευτικά πεποιθήσεις, είνε δε γνωστή ή δράσις της μυστικής όργανώσεως Κου-Κλουξ-Κλάν και ή έφαρμογή του νόμου του Λύντς. Τέλος ή διοίκησις είνε διαπληροτέρα, παρά εις οίονδήποτε ευρωπαϊκόν Κράτος.

Είνε δυνατόν να φαντασθί κανείς ότι, εάν τοιαύτα άργαί και συνήθειαι έπεκράτουν εις τοιούτον βαθμόν επί μακρόν εις οίονδήποτε ευρωπαϊκόν Κράτος, θά ήμπορούσε αυτό να σταθί όθιον;

Και όμως εις τας Ήνωμένας Πολιτείας, των όποιων την δλην πρόδοσιν και τόν πολιτισμόν θαυμάζομεν και αι όποιαι είχαν την ευτυχίαν να άποκτήσουν και πολιτικούς έξαιρετικούς Ικανότητες, αι σικεραί αύται θψεις δεν είνε αισθηταί. Και δι' αυτό ειπα ότι, και με άλλο δημοκρατικόν σύστημα αι Ήνωμένας Πολιτείας θά προήγοντο έπίσης. Ένδ έξ αντιθέτου είμαι βέβαιος ότι, εάν εις την Γαλλίαν καθιερούτο τό 1871 ό άμερικανικός τύπος πολιτεύματος, εάν δεν κατελύετο ταχέως ή Δημοκρατία με κανέν πραξικόπημα άνάλογον προς τα πραξικοπήματα των δύο Ναπολεόντων, πάντως ή πολιτική ζωή εκεί θά εξέλισσετο έξαιρετικά άνωμάλως.

Αι νοτιοαμερικανικάι Δημοκραταί έπείσθησαν με μικράς τοποποιήσεις το πρότυπον των Ήνωμένων Πολιτειών, χωρίς να συντρέχουν διωικαι συνθήκαι. Το άποτέλεσμα ήτο ότι αι έμφύλαιοι συγκρούσεις κατέστησαν ένδημικαί και ή βία ό συνθηότερος τρόπος καταλήψεως της άρχης. Εις τοιούτο δεν συνέβαλεν όλίγον, κατά την αντίληψίν μου, ή συγκέντρωσις της κυβερνητικής εξουσίας εις χείρας του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Άλλά θά με έρωτήσετε: «θεωρώ τέλειον τό κοινοβουλευτικόν σύστημα; Δεν έχει αυτό ανάγκην διορθώσεως;» Σας άπαντώ άμέσως. "Έχει έλαττώματα, και σοβαρά μάάλιστα, τα όποια επιβάλλεται να άρθούν. Και δεν είνε άκριβές ότι κατά την πολιτειακήν μεταβολήν δεν έπεχειρήσαμεν να τό κάνομεν, όπως Ισχυρίζεται ο κ. Ζαβιτζιάνος. Σας υπενθυμίζω τό δεύτερον νομοθετικόν σάμα και την έξάρτησιν από την έγκρισίν του της διαλύσεως της Βουλής. Έπίσης τας διατάξεις, δυνατόν των όποιων τίθενται περιορισμοί εις την πρόκλησιν ζητημάτων δυσπιστίας εις την Βουλήν. Με τας μεταβολάς αύτάς τό πολιτεύμα μας έπαυσεν να είνε καθαρώς κοινοβουλευτικόν, διότι χαρακτηριστικόν κύριον τοιούτου πολιτεύματος είνε άφ' ενός ή δυνατότης της διαλύσεως της Βουλής από την εκτελεστικήν εξουσίαν άποτεδήςποτε, έννοείται άπαξ δια την αύτην αίτίαν, και άφ' έτέρου ή δυνατότης άνα-

Η όριστική πλέον πτώσις του Ίσπανού δικτάτορος, ή όποια μέ τσην άνακούφιαν εκαιρείται έν Ίσπανία, άποτελεί άναμφίβολως σαφές σύμπτωμα της προοδευτικής σταθεροποιήσεως των μετά τόν πόλεμον κάπως εκτροχιασθέντων, εις τας πλείστας των χωρών, πολιτικών πνευμάτων. Η δικτατορική μανία όρισμένης μερίδος της κοινής γνώμης των λαών άναπεκρίνεται άπλως εις τό συνεπεία του πόλεμου άνερεμάτιστον των λαϊκών επιθυμιών άπέαντι των άνακνώντων κολοσσαίων έσωτερικών και έξωτερικών προβλημάτων, τα όποια έπιστεδύη ότι ο άυταρχικός ή όλιγαρχικός αύτός θεσμός θά ήτο καταλληλότερος να άντιμετωπίση. Ηδη όμως και ή ανεπάρεμια του ένός ή του άλλου δικτάτορος, ή όνοια κάθε λαϊκού έλέγχου και κάθε εις την έλευθερίαν δικαιοσύνης την όποίαν αι δικτατορικάι συνεπάσεις, και ιδίως ή μεγαλυτέρα ψυχραιμία κρίσεως εκ μερους της δημοσίας γνώμης, — άγον σιγά-σιγά τους λαούς εις την άναγνώρισιν του σφάλματός των και τους έπαναφέρουν εις την όδόν της άποφύκτως φιλελευθέρου και κοινοβουλευτικής των εξέλιξεως. Άρχίζει δηλ. να λήγη μία άποδεικνύει ότι ή Ευρώπη άνακτά και την πολιτικήν και την ψυχολογικήν της ίσοροπίαν. Κ' έτσι νμετά τόν ήμετερον Πάγκλον, και ο Πρίμο ντε Ριβέρα καθίσταται άνεπιστρέπτει και αύτός τύπος ένός άνωμάλου και προσωρινωτάτου παρελθόντος.

Αφού καθυβείχη την Βουλήν ως «χειροκροτήσαν (τόν κ. Βενιζέλον) έν είδει ουλλαλητηρίου πεινήτων εις κάθε άκουσμα λίρας», ο κ. Γ. Α. Β., άνώτερος βέβαια είνε, κανείς μήδε έλικής εύαισθησίας, άκόμη και όταν πρόκειται περί της άνακνυρίσεως του λαού, κηρύσσει από των σπηλιών της «Καλήθειας» τον πλέον άχαριν προς την αλήθειαν και την πραγματικότητα πόλεμον, άμφισβητεί ότι ή Έλλάς επέτυχεν εις την Χάγην έστω και μίαν δραχμήν περισσοτέραν άφ' ό,τι της κατελέγησαν τα σχέδια Ντάξ και Γιώργι, και όλοϊ ότι είνε τοσοούτω μάλλον άνικανοποίητος καθ' όσον εις την Έλλάδα δεν έδόθη ως κύριος τόν συμφωνηθέντων ούτε καν τό δικαίωμα να καταλάβη την Σόφιαν, την Βουδαπέστην και την Πρά-

τροπής της Κυβερνήσεως από την Βουλήν. Υπενθυμίζω άκόμη την εισαγωγήν εις την Γερουσίαν, ως προς την όποίαν καθιερώθη χωρισμός έξουσιών, άντιπροσώπων των επαγγελματικών όργανώσεων, προς τούτοις τας διατάξεις που διευκολύνουν, όπως αι εργασίαι των νομοθετικών σωμάτων είνε ούσιαστικώτερα και τέλος τας άφορώσας την αύτοδιοίκησιν και άποκέντρωσιν.

Δέν υποστηρίζω ότι αι μεταρρυθμίσεις αύται είνε άρκεταί, δεικνύουν όμως την όγιά κατεύθυνσιν που πρέπει να ακολουθήσωμεν, εάν θέλωμεν να έξυψώσωμεν τόν δημόσιον βίον μας. Πρέπει, λοιπόν, να περιορίσωμεν άκόμη περισσότερο την έγερσιν πολιτικών ζητημάτων εις την Βουλήν, επιτρέποντες την ύποβολήν προτάσεων δυσπιστίας μόνον κατά τόν σχηματισμόν άρχην και τό τέλος έκάστης βουλευτικής συνόδου. Έπιβάλλεται πρός τούτο, να όργανώσωμεν πλήρως την τοπικήν αύτοδιοίκησιν, να αύξήσωμεν τόν αριθμόν των επαγγελματικών άντιπροσώπων εις την Γερουσίαν και να τροπώμεν, δια να άποκλείσωμεν τούς μεταξύ των ύποψηφίων συνδυασμούς και την κομματικήν χροιάν αυτών. Είνε άνάγκη άκόμη να καλλιερώσωμεν τό έκλογικόν σύστημα και των λαϊκών γενοσυστάτων και των βουλευτών, δια να άσφαλίσωμεν καλλίτεραν σύνθεσιν των νομοθετικών σωμάτων και να καταστή-

γαν. Και επί μέν της άμφισβήτησεως του δεκαπτασιασμού και πλέον των ελληνικών επί των έπανορθώσεων ποσοτών δεν θά συζητήσωμεν, διότι ματαιοπονία είνε βέβαια να προσπαθή κανείς να πείση εκείνον που, μεσουρανούτος του ήλιου, άρνείται την ύπαρξιν της ήμέρας. "Όσον δ' άφορά τας πολεμικάς επιχειρήσεις που θά ήθελεν ο άρθρογράφος της «Καθημερινής» να άναλάμβανεν ένδεχομένης ή Έλλάς κατά της Βουλγαρίας, της Ούγγαρίας και της Τσεχοσλοβακίας, θά είχαμεν ίσως τό δικαίωμα να εκπλαγώμεν δια την άπότομον εκρηξιν του όψιμου αυτού πολεμικού μένους εκ μερους του έμπέμψαντος τό περιήρημον εκείνο «Οϊκάδε!» προς τόν έν Σμύρνην ελληνικόν στρατόν. Άλλ' ο κ. Γ. Α. Β. εις αυτό τόυτο τό προχθεσινόν του άρθρον, προδίδει τόσον άφελώς την αίτίαν του μετά της αληθείας διαγνώγιν του, όμοιολογεί ότι τόσον τόν ένοχλόυν τα χειροκροτήματα και οι ένθουσιασμοί που έπροκάλεσαν ή εις την Βουλήν λογοδοσία του κ. Βενιζέλου, ώστε πράγματι μιάς άποστρίλλει... Δεν μάς μείνει παρά να ίκετεύσωμεν τόν Έλληνικόν Λαόν να παύση να χαίρει δια την μεγάλην νίκη των συμφερόντων του, μόνον και μόνον δια να μη λυπηταί ο άρθρογράφος της «Καθημερινής». Άλλά ποιος θά έμποδίση τότε τούς Έλληνας, τοιούχιστον να μειδιούν;...

Τα υπέρ της Βιομηχανίας μέτρα, τα όποια μελετά ή Κυβέρνησις έν συννοήσει μετά των άρμοδίων τραπεζιτικών κύκλων, δεν έαβον συγκεκριμένην άκόμη μορφήν. Ούτε βέβαια δύναται να θεωρηθί ως εξακρίβησις ή σχετική προσπαθία της Κυβερνήσεως με την κατ' άρχήν άποφασισθείσαν ελάττωσιν της φορολογίας των Άνωνύμων Έταιριών. Διότι ή νόσος της Βιομηχανίας μας είνε βαθυτέρα και ούδέις δύναται να άμφισβητήσει ότι διέρχεται την δύναμιν να άμφισβητήσει ή καθαρίσεως υπό εξακρίβησις δυναμεις συνθήκας. Θά έπρεπε λοιπόν τό ζήτημα να μελετηθί έν όλη του τη έκτάσει, και να αναλυθί τό πρόβλημα της έξυμνείσεως κεφαλαίων ένθωνών και μακροπροσέταμων. Η δε σχετική δυσκολία είνε άπαραίτητον να άντιμετωπισθί από την Κυβέρνησιν με την γενναϊότητα και την συγχρονισμένην αντίληψιν που έχαρακτήρισαν όλας της τας σχετικάς ενεργείας.

σωμεν πλέον ευρύθμους τας εργασίας αυτών.

Με τοιαύτας μεταρρυθμίσεις, τας όποιας ήμπορούμεν να επιχειρήσωμεν, έχοντες όπ' όψιν και τας τοπικάς συνθήκας και τας νεωτέρας αντίληψεις και εκ των ξένων προτύπων — όχι βέβαια προς άντιγραφήν αλλά προς καθορισμόν της κατευθυνσεως — τό πολιτεύμα της Έλβετίας, ή όποια είνε τό δημοκρατικώτερον Κράτος που έχει και την οικονομικώτεραν διοίκησιν, και με σύντομον εργασίαν και καλήν θέλησιν του πολιτικού κόσμου θά άσφαλίσωμεν τούς καλλιτέρους καρπούς από ένα πραγματικά έλεύθερον και άνώτερον πολιτικόν βίον.

Και τας μεταρρυθμίσεις αύτάς. έφ' όσον είνε συντακτικό περιεχομένου, έχομεν καιρόν να τας μελετήσωμεν και να τας επιδιώξωμεν δια της νομίμου όδοϋ. Άς παύσωμεν μόνον να πιστεύωμεν ότι με την συγκέντρωσιν της έξουσίας εις τα χέρια ένός προσώπου θά ήτο δυνατόν να επιτύχωμεν τίποτε άγαθόν.

Άς μη λυπηταί λοιπόν ο κ. Ζαβιτζιάνος που δεν καθιερώσαμεν εις τό 1924 τόν άμερικανικόν τύπον Δημοκρατίας. Λυπούμαι όμως έγώ, και δικαίως, που εύρέθη εις την άνάγκην να κάμω καθεστωτολογία εις μίαν στιγμήν που υπάρχουν τόσα άλλα ούσιαστικώτερα ζητήματα.

ΑΛΕΞ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Η ΑΤΑΞΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΑΣ

ΘΑ έπεθύμουν και δημοσία να συγχαρώ την σύνταξιν της Έπιθεωρήσεως και δια τόν τίτλον δν εξέλεξε δια τό περιοδικόν «Έργασία» και δια τας ήμεστιάς άρχάς, άς έν τώ άρθρω της συντάξεως αναπτύσσει περί εργασίας. Συγχρόνως δε να προσθέσω παρατηρήσεις τινάς άντλουμένας εκ της πείρας, παρά τόν κίνδυνον να φανώ ως άσυγχρόνιστος προς τας νεωτέρας των κοινωνιολόγων θεωρίας. Είνε άναμφισβήτητον, ότι και εις τούς άλλους μέν λαούς, αλλά προ πάντων εις τόν Έλληνικόν, οι διαπρέψαντες είτε εις τα γράμματα είτε εις τας τέχνας και έπιστήμης, είτε εις τό έμπόριον, κατώρθωσαν τοιούτο διά της άόκνου και έντατικης εργασίας.

Ός είνε αυταπόδεικτον, αι βιοτικά άνάγκαι έπολλαπλασιάσθησαν μεταπολεμικώς, και παρά τας όποιες έθεωρούντο ως πολυτέλεια προπολεμικώς, σήμεραν κατήνησαν να θεωρούνται ως πρώται άνάγκαι. Είνε όλος περιττόν να φέρωμεν παραδείγματα, διότι πάς τις δύναται να πιστοποιήσῃ πώς έξων και διητώντο προπολεμικώς όλοι αι τάξεις των πολιτών, από του άπλου έργάτου και διηρέτου μέχρι των της πλουσίας λεγομένης τάξεως. Δια να πληρωθούν όλα αι μεταπολεμικώς δημιουργηθείσαι άνάγκαι και ν' άνταποκριθούν οι εργαζόμενοι εις την άκρίβειαν της ζωής και εις την δυσβάστακτον φορολογίαν, είνε φυσικόν και άπαραίτητον ν' αύξήσουν και αι πρόσδοι των εργαζομένων, και δι' ν' αύξηση και ή απόδοσις της παρ' αυτών παρεχομένης εργασίας, ήτις θά συνεπαγεται την αύξηση των προσόδων αυτών.

Άλλ' άντι ν' άφρεθί πλήρης έλευθερία εις τούς εργαζομένους ν' αύξήσουν τας ώρας της εργασίας των και συνεπώς τας προσόδους των, ένομοθετήθησαν οι θεωρούμενοι προστατευτικοί του εργάτου νόμοι, οι θεσπίζοντες τό όκτάωρον και άπαγορεύοντες εις αυτόν να εργάζεται περισσότερον.

Οι νόμοι ούτοι εισήχθησαν χωρίς να μελετηθούν αι συνθήκαι της παρ' ήμιν εργασίας ούδε οι κλιματολογικοί και κοινωνικοί λόγοι, άλλ' άπλως και μόνον ίνα επιδείξωμεν ότι είμεθα μάλλον προηγμένοι των άλλων εις τας νεωτέρας κοινωνιολογικάς θεωρίας, έν φ' έθνη μάλλον ήμυν προηγμένα εις πολιτισμόν δεν προέβησαν άκόμη εις τοιαύτα άμελέτητα τολμήματα. Και εις την Έλβετίαν λ.χ., και εις την Ιταλίαν, τό Βέλγιον και την Γερμανίαν, πλείστοι επαγγελματαί εργάζονται 9 και 10 ώρας, έν φ' είνε βέβαιον ότι ή εργασία αύτών άπαιτεί μεγαλειότερους έντασιν προσσχής και νεύρων από τούς έν Έλλάδι όμοτέχνους. Η εργασία ένός σιδηροδρομικού υπαλλήλου λ.χ. έν τη λοιπή Ευρώπη, ένθα διέρχονται 100 και πλέον συρμοί κατά τό όκτάωρον, δεν δύναται να παραβληθί με την έν Έλλάδι, όπου διέρχονται ίσως 5—10 την ήμεραν. Προχθές ήχθη ένώπιον του Δικαστηρίου εργάτης επί παραβίασει της Κυριακής άργίας, διότι, δια να δόση ψωμί εις την οικογένειάν του, έτόλμησε να

εργασθί την Κυριακήν!! Εις τας Άθήνας τό φαρμακεία κλείουν από της 1—3 μ.μ., πράγμα τό όποϊον δεν συμβαίνει εις κανέν μέρος του κόσμου.

Και τί γίνεται έν τώ μεταξύ ή κοινωνική άνάγκη του να υπάρχουν φαρμακεία δια τα άπόροπτα;...

Πολλάκις διερωτώμαι, έν τίνι δικαιώματι οι κοπτόμενοι υπέρ των έλευθεριών του λαού παρέσυναν τό Κράτος να θεσπίση νόμους οι όποιοι έμποδίζουν ένα άνθρωπον να εργασθί και κερδίση μισθόν δυναμένον ν' άντιμετωπίση τας άνάγκας της οικογενείας του;

Και διατί τόν καταδικάζουν εις άργίαν τας άλλας ώρας της ήμέρας, χωρίς τοιούχιστον να του παρίσχουν, ως τοιούτο γίνεται αλλαχού, ούδεμίαν ήθικήν ή πνευματικήν έν γένει άπασχόλησιν του όπολοίπου χρόνον της ήμέρας του, είτε θρησκευτικήν διδασχήν, είτε άλλας διαλέξεις μορφωτικάς, είτε βιβλιοθήκας ή και άλλα ψυχαγωγικά κέντρα;

Έννοώ πλήρωςστα να λαμβάνη τό Κράτος πρόνοιαν και θυμίζει την εργασίαν των ανηλίκων, επιβλέπον την έφαρμογήν των σχετικών νόμων — αλλά δια τούς ενήλικους και ήγεις ανθρώπους πώς είνε δυνατόν να στηριχθί δικαιοσυνήν να τούς έμποδίσῃ να εργασθούν; Η άργία και ή παρυσία εις ήν αναγκάσας καταλήγουν, ού μόνον καταστρέφει την υγείαν των, αλλά τούς στερεί και των μέσων προς άνεωτέραν συντήρησιν της οικογενείας των και γεννά και όλα τα λεγόμενα εργατικά και άπεργιακά ζητήματα.

Δευτέρας παρατήρησιν θά είχον να διατυπώσω ως προς τό ζήτημα της εργασίας, ότι δια ν' άποδόσῃ αυτή τό επιθυμητόν άποτέλεσμα, πρέπει να άπαγογη μέθοδος εργασίας και προ πάντος τάξις έν τη ζωή. Με την παντελή όμως άγνοιαν παρ' ήμιν του χρόνου και την άτασθαλίαν έν τη εργασία και τη ζωή, ταλειπωρούμεθα όλοι χωρίς και ν' άποδιδώμεν τό πρέπον άποτέλεσμα. Την εργασίαν μας άρρίζομεν πότε εις τας 9, πότε εις τας 10, πότε εις τας 11. Προγευματίζομεν πότε την 1, πότε εις τας 2, πότε εις τας 3.

Τα φαρμακεία κλείουν από την 1—3 μ.μ.

Τα τραίμ εξακολουθούν έως τας 2 και 3 της πρωίας, χωρίς βέβαια να έξυπηρετούν ως έπ' τό πλείστον καμμίαν έξαιρετικήν κοινωνικήν άνάγκην κατ' εκείνην την ώραν, έκτός αν θεωρηθί ως τοιαύτη ή εις τα κέντρα μεταφορά των ξενοχτόνων και των χαροποιών.

Τα θέατρα άρχίζουν εις τας 10—10½, και τελειώνουν κατά την 1½—2 της πρωίας, έν φ' και εις τό Παρίσι και εις τό Λονδίνον τελειώνουν, τό βραδύτερον, τα μεσάνυχτα.

Τα δικαστήρια, τινά τοιούχιστον, άρχίζουν τας συνεδριάσεις των εις τας 5 τό άπόγευμα και εξακολουθούν έως τας 8—9 τό βράδυ.

Η Βουλή άλλοτε δεν ήρχισε την σοβαράν εργασίαν της παρ' μετά τό μεσονύκτιον.

Και άλλα και άλλα.

Άνάγκη άπόλυτος, μου φαίνεται, είνε να θυμισθί μία τάξις έν τη ζωή και άπορώ πώς δεν έξεκρήθησαν να συστήσουν ταύτην ως πρώτιστον παράγοντα της υγείας οι διάσμοι υγειονολόγοι οι έλθόντες ένταύθα. Διότι πώς θέλετε τα δυστυχί μας όργανα, τα εις διηνεκή άτακτον εργασίαν καταδικασμένα, να ύφίστανται όλες τες παραξενιές μας και ν' άναμένουν, δια να εκπληρώσουν την λειτουργίαν των, ούχι την ώραν που άπαιτεί ή όλη λειτουργία του όργανισμου, άλλ' εκείνην που ήμεις θέλωμεν, ούχι δε και πάντοτε την αύτην!

Άνάγκη έπίσης είνε να έχωμεν μεθόδον εργασίας, και τό παράδειγμα πρέπει να δοθί από τας δημοσίας ύπηρεσίας, αΐτινες είνε άπαραίτητον να συγχρονισθούν και συμμορφωθούν με τας προσόδους της έπιστήμης, να παύση δε ή τεραστία αυτή γραφειοκρατία, ήτις συντελεί εις την διαιώνισιν των υποθέσεων.

Πρέπει να καταργηθί ή άρχή του Έλληνος υπαλλήλου, ότι τότε μόνον φέρει ευθύνην, όταν λάβη μίαν άπόφασιν και όχι όταν άδρανή ή παρελκύν τας υποθέσεις. Ταύτα γράφουν έννοχί βεβαίως τό γενικόν, χωρίς ν' άρνούμαι, ότι ύπάρχουν και έξαιρέσεις.

Αύτα είχον να υποβάλω εκ της πείρας, ήν εκ της μακροχρονίου εργασίας μου άπεκρίμια.

Ι. ΑΘΑΝΑΣΑΚΗΣ

Πρόεδρος του Έλλην. Έργουού Σταυρού

ΙΠΠΟΔΡΟΜΟΣ
ΦΑΛΗΡΟΥ

Κυριακή

2 Φεβρουαρίου

Τελευταία ήμέρα

Ιπποδρομιών

Ώρα ένάρξεως

1.45 μ.μ.

ΙΠΠΟΔΡΟΜΟΣ
ΦΑΛΗΡΟΥ

Κατά τὸ ἔτος 1922, ἐπὶ τῶν ἐν Ἀθῇ-
ναίς ἰδρυουσῶν 18 ἀνωτάτων Τραπεζικῶν ἑταιρειῶν ἡ ἀναλογία αὐτῇ ἦτο ἡ ἀκόλου-
θος:

Φορολογούμενα μερίσματα και ποσοστά δρ. 72 έκτομο. Κέρδη συνολικά (έξωθεν-θέντα και διά του γεγονότος τότε έλέγχου επί των κερδών) δρχ. 241 έκτομο.

Ως προς την επάρκειαν της φοροτεχνικής υπηρεσίας, φρονούμεν αδιαστάτως ότι, μετά τας γενομένας εις τους άλλους φόρους απλοποιήσεις, θα δύναται αυτή να παρακολουθήσει την υπό των ανωνύμων εταιρειών τήρησιν των υποχρεώσεων των. Εάν δε πρέπει να τεινόμεν προς την εμπέδωσιν του φόρου των καθαρών προσόδων, ασφαλώς ή αρχή όφείλει να γίνη από των οργανωμένων επιχειρήσεων, ως είνε αι ανώνυμοι εταιρείαι. Τοῦτο άλλωστε έπραξε και ό νομοθέτης του 1909 διά των πρώτων διδύμων φόρων του εισοδήματος, ήτοι του επί των κινητών αξιών και του επί του καθολικού εισοδήματος.

Ο σχηματισμός αδικηφισθητήτων υπό της φοροτεχνικής υπηρεσίας αποσβέσεων είνε επίσης σημείον άξιον προσοχής. Τοῦτο όμως ύφίσταται και διά τας ατομικές επιχειρήσεις, ως και διά τας άλλωδ' άνωνύμους εταιρείας φορολογουμένας, ως γνωστόν, επί των κερδών. Συνεπώς τό ζήτημα τοῦτο χρήζει γενικωτέρας ρυθμίσεως διά νόμου ή μάλλον από ειδικώς προβλεπομένην υπό του νόμου επιτροπήν, ή δε φορολογία επί του μερίσματος οὐδ'όπως πρόκειται να θεραπεύση τά τυχόν κακώς έφαρμοζόμενα.

Εκ των άνωτέρω σαφώς προκύπτει ότι λόγοι δικαιοσύνης συντρέχουν υπέρ της φορολογίας των κερδών και οὐχί του μερίσματος. Προφανώς αι θύραι διαρροής του φόρου, τας όποιας έχει άφήσει χανούσας ή κειμένη νομοθεσία, πρέπει να κλεισθούν.

Από του 1926 παρατηρεῖται τάσις άθρόας άνωνυμοποιήσεως των έμπορικῶν και βιομηχανικῶν επιχειρήσεων. Αι από του Απριλίου 1926 μέχρι τοῦδε συσταθεῖσαι ανώνυμοι εταιρείαι άνέρχονται εις 10, κεφαλαίου άνω των 30 έκτομο. με όλικόν κεφάλαιον 556 έκτομο. και εις 186, κεφαλαίου κάτω των 30 έκτομο. με όλικόν κεφάλαιον 1.134 έκτομο. Ήτοι αι τελευταῖαι είνε μέσου κεφαλαίου 6,5 έκ. έκαστη, τοῦτέστι μικραί, κατά τό πλεῖστον οικογενειαikai.

Ή τσίσις αυτή της άνωνυμοποιήσεως των μικρῶν ιδίαι εταιρειῶν έχει ως βαθύτερον και κυριώτερον αἴτιον τήν άποφυγήν α) του άναλυτικού φόρου διά της διαφυγής του περιορισμοῦ του μερίσματος, β) του συνθετικού φόρου, λόγω του ότι συν τῇ συστάσει της άνωνύμου εταιρείας χάνεται ή προσωπικότης του επιχειρηματίου και επομένως είνε δυσεύρετος ό καρπωθεῖς τό τυχόν διανεμηθέν μερίσμα, και γ) του φόρου κληρονομίῶν, δεδομένου ότι τά ακίνητα κλπ. μετατραπέντα εις κινητάς αξίας είνε μεταβιβάσιμα από χειρός εις χεῖρα άνευ παρεμβολῆς δημοσίας αρχῆς, άνευ δε και της παραμικρῆς έγγραφῆς εν τοῖς έμπορικῶν βιβλίοις. Ίδιαιτέρως μάλιστα άξία προσοχής είνε ή διάταξις ή επιτρέπουσα εις τήν άνωνύμον εταιρείαν, τήν έχουσαν ως άντιεικείμενον τήν έκμετάλλευσιν άκινήτων, να μή πληρῶν φόρον οικοδομῶν επί τῷ λόγω ότι κάποτε τά ένοικία θα διανεμηθούν και θα φορολογηθούν ως μερίσμα. Υπό τήν αλγίδα της διατάξεως ταύτης, δύνανται οι ιδιοκτῆται οικοδομῶν να συστήσουν άνωνύμους εταιρείας, εξασφαλίζοντες πλήρως τήν άποφυγήν των τριῶν φόρων, οὗς προανέφεραμεν.

Τέλος επιτραπέζιω να εῖπωμεν ότι οὐδέ λόγοι προστασίας της άνωνύμου εταιρείας

συνήγορον υπέρ της διατηρήσεως της κειμένης νομοθεσίας. Ή κυρίως άξία προστασίας περίπτωσις είνε ή τσίσις συγχωνεύσεως των ανωνύμων εταιρειῶν, έπιβεβλημένης υπό των καθ' ήμῶς συνθηκῶν, ιδίως μετά τήν σταθεροποίησιν. Ή μεγάλη άλλωστε άνώνυμος εταιρεία είνε ή μόνη δυναμένη να επιτελέσῃ τόν άναπλαστικόν της εθνικής μας οικονομίας προορισμόν. Τας συγχωνεύσεις άλλως τε τό Υπουργεῖον των Οικονομικῶν πάντοτε εφάνη πρόθυμον να ενισχύσῃ, περιορίσαν εις μηδαμινά ποσοστά (2,80% άντί του εις τας λοιπὰς περιπτώσεις 26% ή 23,40%) τήν φορολογίαν. Εάν δε από του Ιανουαρίου 1927 ή υπηρεσία του Υπουργείου συνεχῶς εισηγεῖται τήν κατάργησιν της Παγκυλικῆς διατάξεως όσον άφορᾷ τόν φόρον του μερίσματος, πράττει τοῦτο εν τῇ πεποιθήσει ότι ή σύστασις των μικρῶν ανωνύμων εταιρειῶν παρ' ήμῶν δέν προάγει τήν εθνικὴν οικονομίαν. Είνε άλλωστε κοινόν μυστικόν ότι και αυτή ή πίστις, ή όποία πρέπει κατά τεκμήριον να είνε μεγαλύτερα προς τήν άνωνύμον εταιρείαν παρὰ προς τό άτομον, εύρίσκεται σήμερον άντεστραμμένη και ότι αι Τράπεζαι διά να παράσχουν πιστώσεις εις εταιρείας ζητούν και ατομικές έγγυήσεις προσώπων.

Τέλος τά ζητήματα της άποφυγῆς της διπλῆς φορολογίας ρυθμίζονται καλύτερον διά του φόρου επί των κερδών, καθόσον είνε δυσχερές να εξευρεθῇ ποῖον τμήμα του μερίσματος αποτελεῖται από εισοδήματα υπαχθέντα και εις άλλας φορολογίας.

Περαιόντες τήν παρούσαν μελέτην, τασσόμεθα άνεπιφυλάκτως υπέρ του συστήματος της φορολογίας των κερδών. Οὐχ' ήττον, συμφωνούντες εν μέρει μετά των ή-

ποστηρικτῶν του αντιθέτου συστήματος και σκεπτόμενοι ότι δέν πρέπει να μεταβῶμεν άποτόμως εις μόνην τήν φορολογίαν των κερδών, φρονούμεν ότι διά μεταβατικήν τινα περίοδον όλίγων ετών πρέπει να προτιμῶμεν τό μικτόν σύστημα της φορολογίας του συνόλου των κερδών άφ' ενός και του μερίσματος άφ' έτέρου, με έλαφρά βεβαίως ποσοστά, διά να μή υπερβρυνθῇ ή άνώνυμος εταιρεία εις τόν δυσδικόν τοῦτον φόρον από του 1919, κατά δε τό άγγλικόν γνομικόν, «ό παλαιός φόρος δέν είνε φόρος».

Διά του δυαδικού τούτου συστήματος φράσσονται εν μέρει αι θύραι διαρροῆς του άναλυτικού φόρου των οικοδομῶν και των έμπορικῶν επιχειρήσεων, περιορίζεται δε και ή πολλάκις παρατηρηθεῖσα αδικαιολόγητος τάσις διανομῆς υπερβολικῶν μερισμάτων.

Α. ΣΜΠΑΡΟΥΝΗΣ

Οὐδεμία απόδειξις άναγνωρίζεται εάν δέν φέρῃ τήν σφραγίδα και τήν ύπογραφήν του διαχειριστοῦ της «Εργασίας» κ. Τ. Θεοφιλοπούλου.

Τα προηγούμενα τεύχη της «Εργασίας» πωλούνται εις τά γραφεία μας καθώς και εις τά περίπτερα: Κ. Γκούνη, Πλατεία Συντάγματος (έναντι Ζαχαράτου) και Ε. Μειντάνη, Πλατεία Ομονοίας (έναντι Μπακάνου).

“ΠΥΡΣΟΣ”, Α.Ε. ΕΚΔΟΣΕΩΝ & ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΡΧ. 8.000.000 — ΑΘΗΝΑΙ, ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 18

ΥΠΟ ΕΚΔΟΣΙΝ
ΟΔΗΓΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΟΥ 1930

ΣΕΛΙΔΕΣ 1600 ΠΕΡΙΕΧΟΥΣΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΟΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
Πληροφορία αυθεντική και εξηκριβωμένη εκ των πηγών
Εύχρηστος κατάταξις της ύλης.

Η Εταιρία “ΠΥΡΣΟΣ”, συνεχίζουσα το έκδο-
τικόν αυτής πρόγραμμα, μετά την ΜΕΓΑΛΗΝ ΕΛΛΗ-
ΝΙΚΗΝ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑΝ έκδίδει τόν

ΟΔΗΓΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
δέν θα φεισθῇ δε δαπανῶν ὅπως καταστήσῃ αὐτὸν
ἀντάξιον τοῦ τίτλου του καὶ χρήσιμον εἰς πάντα.

Διὰ καταχώρησιν διαφημίσεων, προσαγορᾶν σωματίων
καὶ πᾶσαν πληροφορίαν ἀπευθύνεσθε:

“ΠΥΡΣΟΣ”, Α.Ε.
ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 18 - ΑΘΗΝΑΣ
ἢ πρὸς τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀντιπροσώπους.

ΤΟ ΛΗΞΑΝ ΕΤΟΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΠΟΨΕΩΣ

ΕΞΕΤΑΖΟΝΤΕΣ τό λήξαν έτος από απόψεως φορολογικής, παρατηρούμεν έν γενικωτάταις γραμμαῖς ότι ύπήρξε λίαν γόνιμον εις φορολογικὰς μεταρρυθμίσεις, ιδιούσας κυρίως εις τόν μετριασμόν των φορολογικῶν βαρῶν, ως επίσης και εις τήν λήψιν μέτρων πρακτικῶν και εξυπηρετικῶν των φορολογουμένων.

Τά κυριώτερα χαρακτηριστικά γεγονότα τοῦ λήξαντος έτους, από φορολογικῆς απόψεως εξέταζόμενον, είνε τά κατωθί:

1. Μειώσεις των φορολογικῶν ποσοστῶν των άμέσων φόρων.
2. Σειρά νομοθετικῶν και διοικητικῶν μέτρων διά τήν διευκόλυνσιν των φορολογουμένων εις τήν εκπλήρωσιν των προς τό Δημόσιον ύποχρεώσεων αὐτῶν, και διά τήν ταχύτεραν εξυπηρέτησιν των υπό των οικονομικῶν υπηρεσιῶν.

3. Συστηματική καταπολέμησις των παραβάσεων και διαφυγῶν εκ της έμέσου φορολογίας.

Π ρ ὶ ὁ ν. — Μ ε ί ὡ σ ι ς φ ο ρ ο λ ο γ ι κ ὶ ὦ ν π ο σ ο σ τ ὶ ὦ ν ἁ μ έ σ ὶ ὦ ν φ ὅ ρ ὶ ὦ ν. Νομίζομεν ότι πρέπει ὅλως ιδιαιτέρως να εξαρθῇ ή καινοφανής διά τά δημοσιονομικά χρονικά της μεταπολεμικῆς περιόδου χειρνομία του Υπουργείου των Οικονομικῶν εις ὅτι άφορᾷ τήν μείωσιν των ποσοστῶν της άμέσου φορολογίας.

Τό γεγονός τοῦτο άποτελεῖ πράγματι σταθμόν άξιοσημείωτον εις τήν τηρουμένην μέχρι τοῦδε φορολογικὴν πολιτικήν. Πρέπει δε να χαίρεται ὡς ευόωνος άπαρχή ευρυτέρων φορολογικῶν μεταρρυθμίσεων.

Διά πρώτην φοράν από πολλῶν ετών βλέπουν οι φορολογούμενοι να παρέρχεται έτος ολόκληρον, κατά τήν διάρκειαν τοῦ όποιου ὄχι μόνον να μήν επιβληθούν νέοι φόροι, ὅπως κατά τό έγγυθ παρελθόν, αλλά τούναντιον να καταβάλλεται σοβαρά προσπάθεια μειώσεως των ύφισταμένων φορολογιῶν. Ήτο καιρός πλέον να μεταβληθῇ ή στερεότυπος τακτική των συνεχῶν αύξήσεων των φορολογικῶν ποσοστῶν. Διά της προχείρου άλλά λίαν σφαλερᾶς αὐτῆς μεθόδου, καθιερωθῇ συν τῷ χρόνῳ ν' άνυψωθούν τά φορολογικά ποσοστά εις δυσθεώρητα ύψη και να υπερβούν αι ύφιστάμεναι φορολογίαι κάθε άνεκτόν ὄριον. Ένεκα του λόγου τούτου ή άμεσος φορολογία από Ιδεώδους και προτύπου, ως έθεωρεῖτο, μετεβλήθη συν τῷ χρόνῳ εις ἄδικον και έπαχθῇ.

Εάν δε εις τόν βασικόν αὐτόν λόγον προστεθούν και άλλοι εξ ίσου ουσίῶδεις, ὀφειλόμενοι εις τήν ελαττωματικήν έφαρμογήν των άμέσων φόρων, εις τήν πλημμυρή βεβαίωσιν αὐτῶν, συνέτην πλημμελῆ βεβαίωσιν αὐτῶν, συνέτην ὅποιος ύπήρξεν ή συσώρευσις φορολογικῶν ύποχρεώσεων παρελθόντων ετών, εις τό επικρατήσαν ταμεικόν πνεῦμα κατά τήν βεβαίωσιν, και εις τήν έλλειψιν συστήματος έλέγχου και φορολογικῆς δικαιοσύνης, θα ἴδωμεν ποῦ ὀφείλεται ή έναντίον των άμέσων φόρων κατακραυγή.

Αρχικῶς τό Υπουργεῖον των Οικονομικῶν, έχον ὅπ' ὀψει του τ' άνωτέρω εἶχεν αποφασίσει να προβῇ εις ριζικάς τροποποιήσεις της ύφισταμένης άμέσου φορολογίας. Πρὸς τόν σκοπόν μάλιστα τοῦτον συνεκρότησε και μεγάλην Επιτροπήν διά τήν μελέτην και ὀ-

πόδειξιν των ένδεικνυομένων τροποποιήσεων. Ατυχῶς όμως τό έργον της Επιτροπῆς αὐτῆς δέν ήχη εις αἶσιον πέρας. Κυρίως δε λόγος ύπήρξεν ή παρέλκυσις των εργασιῶν της και ή παρατηρηθεῖσα τάσις των έν αὐτῇ εκπροσώπων των διαφόρων τάσεων ὅπως από τό ένός εις τόν έτερον επιρρίψουν τά φορολογικά βάρη. Έχάθη κατ' αὐτόν τόν τρόπον πολύτιμος χρόνος. Ως εκ τούτου τό Υπουργεῖον, προσεγγίζοντας τοῦ οικονομικοῦ έτους 1929 — 1930, ήναγκάσθη να άναστειλῇ προσωρινῶς τήν ριζικωτέραν μεταρρύθμισιν της άμέσου φορολογίας και να προβῇ εις τήν μείωσιν των φορολογικῶν ποσοστῶν, δια μέν τό οικον. έτος 1929 — 1930, τοῦ φόρου επιτηδεύματος και συνθετικό κατά 20%, δια δε τό οικον. έτος 1930 — 1931, διά τοῦ κατατεθέντος κατά τήν διάρκειαν τοῦ λήξαντος έτους προϋπολογισμοῦ της νέας χρήσεως 1930 — 1931, και των έξῆς εισέτι φορολογιῶν:

1. Φ ὅ ρ ο υ ο ἰ κ ο δ ο μ ὶ ὦ ν κ α τ ἁ 2 0 %.

(Οὗτω από 20,80 % επί του καθαροῦ εισοδήματος εξ οικοδομῶν μεθ' ὅλων των προσθέτων [διά τας έπαρχίας], και 32,80 % [διά τας Αθήνας] υποβιβάζεται ό φόρος οὗτος εις 16 % [διά τας έπαρχίας] και 26,25 % [διά τας Αθήνας].)

2. Φ ὅ ρ ο υ κ ι ν η τ ὶ ὦ ν ἁ ξ ῖ ὦ ν (τοκοσμοῦ) κ α τ ἁ 2 0 %.

(Οὗτω από 21 % μετά των προσθέτων υποβιβάζεται εις 16,80 %).

3. Φ ὅ ρ ο υ α ἰ γ ο π ρ ο β ἁ τ ὶ ὦ ν κ α ἰ χ ο ἶ ρ ὶ ὦ ν κ α τ ἁ 2 0 %.

(Οὗτω από δρχ. 5 κατά κεφαλὴν υποβιβάζεται εις δρχ. 4).

4. Φ ὅ ρ ο υ ἑ λ α ἰ ὶ ο υ κ α ἰ ἑ λ α ἰ ὶ ὦ ν κ α τ ἁ 2 5 %.

(Οὗτω από 7 % υποβιβάζεται εις 5,25 %).

5. Φ ὅ ρ ο υ γ ε ω ρ γ ι κ ῆ ς π α ρ α γ ω γ ῆ ς.

Τοῦ φόρου τούτου άνέστειλε τήν έφαρμογήν επί διετίας. (Ήτοι έπέρχεται οὐσιαστικῶς ή κατάργησις του φόρου τούτου, ὅτινος τό ποσοστόν άνήρχετο εις 3 %).

Οὗτω έν συνόλῳ διά των άνωτέρω μειώσεων ύπολογίζεται ότι ήλαττώθησαν τά φορολογικά βάρη κατά 300 έκτομο. έτησίως.

Δ ε ὗ τ ε ρ ο ν. — Δ ι ἄ φ ο ρ ο ι φ ο ρ ο λ ο γ ι κ ἁ ἰ δ ι ε υ κ ο λ ὕ ν σ ε ι ς. Πλήν των φορολογικῶν μειώσεων, κατά τό λήξαν έτος ήρχισε να τίθεται εις έφαρμογήν σειρά ὀλοκληρῶς νομοθετικῶν και διοικητικῶν μέτρων άποσκοπούτων τήν παροχήν παντοειδῶν διευκολύνσεων εις τοὺς φορολογουμένους.

Εξ αὐτῶν άλλα μὲν έτεινον εις τήν παροχήν εύκολιῶν πληρωμῆς καθυστερουμένων φόρων, άλλα δε εις τήν έκκαθάρισιν και περαιώσιν των παλαιῶν φορολογικῶν ύποθέσεων και τέλος άλλα εις τήν άνοποίησιν των πολλαπλῶν φορολογικῶν ποσοστῶν, τήν συγχώνευσιν των τελωνειακῶν έντύπων και τήν απλοϋστευσιν έν γένει των τελωνειακῶν διατυπώσεων, κλπ.

1. Ως πρὸς τήν ἑ κ κ ἁ θ ἁ ρ ῖ σ ι ν τ ὶ ὦ ν π α λ α ἰ ὶ ὦ ν φ ο ρ ο λ ο γ ι κ ὶ ὦ ν ὕ π ο θ έ σ ε ὶ ὦ ν, τῶν εὐρισκομένων εισέτι εις τό στάδιον τοῦ έλέγχου, παρατηροῦμεν ότι τό ληφθέν μέτρον ὀφείλετο κυρίως άφ'

ένός μὲν εις ψυχολογικά αἴτια, άφ' έτέρου δε εις καθαρώς υπηρεσιακοὺς λόγους.

Εἶχε καταστή πλέον έκδηλος ή ζωηρά και εύλογος δυσφορία των φορολογουμένων ὅταν, μετά πάροδον ὀλοκληρῶν ετών άφ' ής έπραγματοποιήθη ή πρόσδοσις και πολλακίς άνευ θετικῶν στοιχείων, ήρχετο ή Οίκον. υπηρεσία να βεβαιώνη εις βάρος αὐτῶν φόρον διά πρόσδοσιν, μή ύφισταμένην πολλακίς κατά τόν χρόνον της βεβαίωσης και τοῦ έλέγχου.

Εἶχε καταδειχθῇ εξ άλλου εκ της πείρας ότι με τήν διαρκή άπασχόλησιν των οίκον. υπηρεσιῶν εις τας παλαιὰς φορολογικὰς υποθέσεις και με διαρκῶς προσηλωμένην τήν προσοχήν των εις τό άπώτερον παρελθόν δέν καθίστατο δυνατή ή έγκαιρος βεβαίωσις και εἰσπραξις των φόρων της τρεχούσης χρήσεως.

Πρὸς τόν σκοπόν δε τοῦτον εξεδόθησαν πρὸς τας Οικονομικάς “Εφορίας άναλυτικά και διαφωτιστικά έγκύκλιοι, διά τῶν ὁποίων διετάσσεται ή ταχίστη περαιώσις των μέχρι της έσχῆς εκείνης έκκρεμῶν υποθέσεων, των μέχρι και τοῦ οικον. έτους 1925 — 1926.

Εθεωρήθησαν οὕτω περαιωμέναι πᾶσαι αι υποθέσεις εκείναι, ὧν ό φόρος καθαράς προσόδου (οικοδομῶν, γαιῶν, γεωργικῶν επιχειρήσεων, ελευθέρων επαγγελμάτων) ὁ συνθετικός, ό φόρος ὕδρευσεως και ό φόρος κινητῶν ἁξιῶν (φοροδότης), και ό φόρος κεφαλαίου, οὗ, δι' άπαντα τά μέχρι του οίκον. έτους 1925—1926 συλλήβδην δέν ένεφάνιζεν επί πλέον διαφοράν τοῦ ήδη ζητούμενου φόρου κατά ποσόν κάτω των 5.000 δραχμῶν (κύριος φόρος). Παρόμοια μέτρα ελήφθησαν και διά τας έκκρεμείς υποθέσεις τοῦ φορολογ. αὐτομάτου υπερτιμήματος, κληρονομιῶν, δωρεῶν και προικῶν.

Ριζικώτερα δε και ευρυτέρως έκτάσεως μέτρα ήσαν τά ληφθέντα διά τήν έκκαθάρισιν των έκκρεμῶν φορολ. υποθέσεων παλαιῶν ετών, μέχρι και των τοῦ 1924 — 1925, τοῦ φόρου γεωργικῆς παραγωγῆς, και τοῦ φόρου αἰγοπροβάτων και χοίρων διά τήν μεγαλειτέραν άνακούφισιν της παραγωγῆς.

11. Έκ παραλήλου πρόσ τ' άνωτέρω μέτρα, τό Υπουργεῖον έστρεψεν επίσης έντατικὴν τήν προσοχήν του κατά τό λήξαν έτος και πρὸς άλλας κατευθύνσεις διά τήν άρσιν διαφόρων έλλείψεων τοῦ φορολογικοῦ μας συστήματος.

1. Έν ο π ο ἰ ῆ σ ι ς δ α σ μ ὶ ὦ ν. Σοβαρά πληγή τοῦ παραγωγικοῦ έσόδου της φορολογικῆς μας νομοθεσίας, τοῦτέστι τοῦ Ισχυόντος τελωνειακοῦ δασμολογίου, είνε και ή ύπαρξις πολλαπλῶν και παντοειδῶν ποσοστῶν επιβαλλομένων επί των εισαγωγικῶν κελῶν. Ως γνωστόν, διά τήν τροφοδότησιν ποικιλοῦντων Εἰδικῶν Ταμείων και Οργανισμῶν ένομοθετήθησαν κατά καιρούς διάφορα φορολογικά ποσοστά, άλλα μὲν γενικῆς φύσεως, άλλα δε ειδικά, εἰσπραττόμενα εις ὀρισμένα μόνον Τελωνεῖα τοῦ Κράτους. Τόσην δε έκτασιν και ευρύτητα εἶνε λάβει ή άντιοικονομική αὐτή μέθοδος φορολογίας και εις τοιαῦτον λαβυρινθώδες σύστημα εἶνε περιέλθῃ ή τελωνειακή υπηρεσία διά της μεθόδου ταύτης, ὥστε ὁ αριθμός και τό είδος των ποσοστῶν τούτων να είνε άγνώστος έν πολλοῖς και εις αὐτοὺς εἰ τοὺς ἀρμόδιους. Έκ της καταστάσεως ταύτης, πλήν της άναποφεύκτου συγχύσεως, εἶχε κατ' ανάγκην δημιουργηθῇ και άνυπόφορος γραφειοκρατία, διότι ή ύπαρξις πολυ-

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΙΝΗΣΙΣ

Η ρωσοσοβιετική σύμπραξις

αριθμών ποσοστών προϋπέθετεν έκδοσιν δεκάδος αποδείξεων δι' έκαστην διασάφρην, καί συνεπεία τούτου μοιραίαν καθυστέρησιν του έμπορίου και άσκοπον άπασχόλησιν των ύπηρεσιών.

Τό καθυστάτω τούτο, τό τόσον έννοχλητικόν διά τό έμπόριον και τάς τελωνειακάς ύπηρεσίας, ήλθε νά θεραπεύσῃ ο ψηφισθείς νόμος 4319 «περί ένιαίου συντελεστού των προσθέτων εισαγωγικών τελών». Δι' αύτοϋ έπιτυγχάνεται ή έννοπήσις εις τά συνεισπραττόμενα μετά των εισαγωγικών δασμών πρόσθετα ποσοστά, ούτως ώστε νά μή δύνανται ταύτα νά υπερβαίνουν τά 75 έκαστος του κυρίου δασμοϋ. Δι' αύτοϋ θά έπιτευχθῇ ώστε νά έκδίδεται τοϋ λοιποϋ μία μόνον άπόδειξις, διακανονιζόμενον λογιστικώς τοϋ τρόπου κατανομής των συνολικώς εισπραττόμενων ποσοστών εις τά δικαιούμενα εις άπόληψιν τούτων νομικά πρόσωπα.

2. Άπλοποίησης τελωνειακών διατυπώσεων. Διά την διευκόλυνσιν του έμπορίου, ως έπίσης και των έπιβατών των διά θαλάσσης ταξιδευόντων, ελήφθησαν εύστοχα και πρακτικώτατα μέτρα, διά των οποίων πατάσσεται κυρίως ή έν τοίς τελωνείois γραφειοκρατία, άπλοποιούμενων των ύφισταμένων διατυπώσεων της μεταφοράς έγγωρίων προϊόντων ή έλευθερά εμπορευμάτων από λιμένες εις έτερον λιμένα έντός του Κράτους. Ούτω έγένητο σύμπτυξις 8-λων των τελών, έντύπων φορτώσεως και έκφορτώσεως, 7 έν συνόλω, εις έν μόνον. Ώρρίσθη ότι διά τά έγγώρια ελθόντα ή έλευθερά εμπορεύματα μέχρι 200 χιλιούγρ., έφ' όσον ειπε της άποκλειστικής χρήσεως τοϋ έπιβατός, δέν απαιτείται κατάθεσις διασάφσεως κλπ.

Έτερον έπίσης μέτρον διευκολύνσεως των έμπορικόν συναλλαγών ύπήρξεν ή δι' άποδόσεως του Ύπουργ. Συμβουλίου κατάργησις των ύφισταμένων άπαγορεύσεων έξαγωγής τυρού παντός είδους, βουτύρου, ζώων, σφαγίων, καυσίμου ύλης ή τροφίμων.

Τρίτον. — Καταδίωξις λαθρεμπορίου. Είνε γνωστόν ότι την έμμεσον φορολογίαν και ειδικώς τους τελωνειακούς δασμούς και τό έκ τοϋ καπνοϋ έσοδον λυμαίνεται τό λαθρεμπόριον.

Κατά τά τελευταία μάλιστα έτη και πρό παντός μετά την Μικρασιατικήν καταστροφήν, τό λαθρεμπόριον έλαβε τεραστίαν έκτασιν, ήν ύπερβόηθησαν άφ' ενός μέν ή αύξήσις των δασμών, άφ' έτέρου δέ ή έλλειψις συστηματικής διώξεως. Μόλις κατά τό λήξαν έτος ελήφθησαν έπί τέλους δραστηρικά και σοβαρά μέτρα διά την άποτελεσματικήν καταδίωξίν του, οργανωθείσης ειδικής ύπηρεσίας διά τοϋ νόμου 4007 της 11 Ιουλίου 1929. Η ύπηρεσία αύτη ανέλαβε την ένίαν και συντονισμόν δίωξιν τοϋ λαθρεμπορίου, άσχολληθείσα κυρίως κατά τό λήξαν έτος εις την άπό θαλάσσης καταδίωξιν αύτοϋ διά καταδιωκτικών πλοίων έφοδιασμένων διά πυροβόλων και προβολέων. Τ' άποτελέσματα της δράσεως αύτης ύπάρξαν άρκοῦντως ίκανοποιητικά διά τό Δημόσιον, καταφαίνονται δέ τόσον από τάς διαρκώς άνακαλυπτόμενας λαθρεμπορίας, όσον και από την παρατηρηθείσαν αύξήσιν της άποδόσεως των τελών. δασμών. Με την πλήρη μάλιστα άγωνίαν της ύπηρεσίας ταύτης έλπίζεται ότι θά καταστούν άκόμη ίκανοποιητικώτερα.

Ι. Α. ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ

Τό τελευταίον φύλλον της Παρισινής «Πάξ» δημοσιεύει μακράν και άποκαλυπτικήν άναπόκρισιν έκ Κων/πόλεως, έν τη όποία τονίζεται ή έξαιρετική σημασία της εις «Άγκυραν έπικείμενης τοϋ Ρώσου σοβιετικού έπί των Έξωτερικών Έπιτρόπου Καραχάν. Της έπικείμενης άλλως τε αύτης είδαμεν έκτοτε τάς συνεπείας, μέ τό ρωσοσοβιετικόν πραξικόπημα της διαβάσεως των ρωσσικών πλοίων διά μέσου των Στενών. Η «Πάξ» πληροφορείται ότι ή έπίσκεψις του Καραχάν άπέτελε άπάντησιν εις την προηγηθείσαν του αύτου «Άγγλου Ναυάρχου Σερ Φρέδερικ Φήλντ, άρχηγού του Βρετανικού στόλου της Μεσογείου, καθώς και εις τάς φήμας περί άγγλικής έξασφαλίσεως της Έλλάδος εις την περίπτωσιν τουρκικής κατά της Έλλάδος έπιδέσεως. Όσοιδήποτε ή ύποδοχή ή τις έπενδύσθη εις τήν «Έπιτροπον Καραχάν ύπήρξεν ούτως έξαιρετική, και έν Κων/πόλει και έν Άγκυρα. Ο Ρουσόφ μπέξ, ο Τούρκος Ύπουργός των Έξωτερικών, ένώνυσεν εις έπίσημον προσάφησιν ότι «αί ρωσοσοβιετικές σχέσεις στερεώνονται εις τάς έδραιότερας βάσεις, δηλ. εις την στενωτέραν άντίληψιν των άμοιβαίων μας συμφερόντων. Δέν ήμπορώ, προσέθεσε, νά στερεώθω της χαράς νά επαναλάβω πόσον ή ρωσσική φίλια μάς ειπε πολύτιμος». Καί ο Καραχάν άπήντησεν: «Η στερεά αύτη φίλια θά ένισχύεται καθ' ήμέραν περισσότερο και θά διατηρηθῇ εις τό μέλλον». Έάν εις ταύτα προστεθούν οι λυρισμοί του τουρκικού τύπου, μήδ' αύτης της σοβαράς «Μιλίετ» έξαιρουμένης, και αι διαδόσεις περί ένισχύσεως του συμφώνου φίλιας του συνδέει την Τουρκίαν μέ την Ρωσίαν, μέ την όποιαν και συναρτεις συμμάχους άκόμη εις την ρωσοσοβιετικήν σύμπραξιν, της όποιας ύπάρχει κίνδυνος και άλλας εις τό μέλλον νά ίδωμεν έκδηλώσεις.

Η γαλλογερμανική συμφιλίωσις

Η συμφιλίωσις μεταξυ των δύο προαιωνίων έχθρών της Ευρωπαϊκής Ενώσεως εινε χαρακτηριστική, έπετεινόμενη πλέον και πλέον των έπίσημων κύκλων, και μέχρι και αύτων άκόμη των πρό δεκαετίας αλληλοσφαζόμενων Γάλλων και Γερμανών πολεμιστών. Της τελευταίας αύτης ψυχικής προσεγγίσεως έσημειώθησαν έχάτως μερικά εύχλωτοι έκδηλώσεις. Πράγματι, ο περίφημος Γερμανός στρατιωτικός αεροπόρος Έρνστ Ούντε, ός εις κατήγαγε κατά τον πόλεμον 62 νίκας και έφάρθη, φαίνεται, λαποτικιστικά προς τους άντιπάλους του, έγραψε τελευταίως εις φίλον του Γάλλον αεροπόρον τον κ. Μορτάν τά ακόλουθα δημοσιευθέντα: «Οι πρώην πολεμιστάι, όσοι συμμετέσχον εις τον πόλεμον, έχουν τό δικαίωμα νά θέλουν και νά άπαιτούν την ειρήνην και την μεταξυ των λαών φίλια». Είς όμοίως έκδηλώσεις προέβησαν και άλλοι Μπρούνο Λοστέρε, ο άπολογός Μαξ φόν Κόσσελ, οι ύπολοχαγοί Φέλμτ και Γκαϊνγκ. Και εινε χαρακτηριστικόν ότι όλοι των εις τον διά την σύμφαξιν των γαλλογερμανικών συνδέσεως μεταξυ των λαών, και διότι συμπιλώσεως διά μέσου των δύο άλλων ζωθάλασσης.

Οι Άμερικανοί εργάται και ή Εξώρπη.

Κατά τό τελευταίον συνέδριον της Άμερικανικής Έργατικής Συνομοσπονδίας του ό. Ουίλλιαμ Γκρήν, διάδοχος του Σάμουελ Γκόμερς, όστις είχε παύσει τόσον πρωτεργάτης όλόν εις την σύμφαξιν των εργάτικών διατάξεων της Συνθήματος άπόφασις, παρά την μη συμμετοχήν των Ηνωμένων Πολιτειών εις την Κ. Τ. Ε. Κατά τιν άπόφασιν ταύτην, ή Άμερικανική Έργατική Συνομοσπονδία δηλοί ότι προσχωρεί εις την Διεθνή Έργατικήν της Έργατικήν και ότι θά άσκήσθω όλην την ήθικην και νόμιμον έπίστροψιν παρά τω Αμερικανικώ Κοινοβουλίω έπί τω σκοπώ όπως ή Αμερικανή συνδικαλική πολιτευσθῇ προς την Κ.

Τ. Ε. και προς τό Διεθνές Γραφείον της Έργατικής. Η άπόφασις αύτη έρχεται, άλλως τε, μετά επανειλημμένας άλλας άμερικανικές έκδηλώσεις ύπερ προσεγγίσεως μετά της Εξώρπης (σύμπραξις εις την κατάρτισιν των σχεδίων Ντόουζ και Γιώγκ, σύναψις του συμφώνου Κέλλογγ-Μπρίαν, συμβολή του Γερουσιαστού Ρούτ εις την άναθεώρησιν του καταστατικού του Διεθνούς Διαρκούς Δικαστηρίου της Χάγης κλπ.). Ένισχύεται λοιπόν καθ' ήμέραν ή έλπίς ότι τό άμερικανικόν ύπερ της Εξώρπης και της όλης διεθνούς αλληλεγγύης ένδιαφέρον θά τονωθῇ έπί μάλλον και μάλλον και θά καταλήξῃ εις την πανηγυρικήν επάνοδον της Άμερικανικής εις την διεθνή οικογένειαν, από την όποιαν άπεμακρύνθη, άποκηρύσσασα τον πρωτεργάτην της Ειρήνης και της Συνθήκης των Βερσαλλιών Ουδω Ουίλσον.

Τά άπαντα του Δένιν

Συνεχίζεται άδιαλείπτως ή δημοσίευσιν των έργων του μεγάλου Ρώσου Έπαναστάτου, ή προσωρινήν διά την έξω της Ρωσίας κατανάλωσιν. Κατ' αύτάς δημοσιεύσθη εις γαλλικήν ο τέταρτος τόμος των έργων του Δένιν, άναγόμενος εις την άπό τό 1900 μέχρι του 1902 δράσιν του. Κατά τάς άρχάς του 1900, ο Δένιν μόλις επέστρεφεν εκ Σιβηρίας, όπου ήτο έξόριστος και όπου ώρμασσαν αι επαναστατικά και πολιτικά του σκέψεις. Μόλις ειχε τεματίσει την μετάφρασιν του έργου του Ουέμπ «Η θεωρία και ή πρακτική του άγγλικού συνδικαλισμοϋ» και έπληττει ήδη την οργανωμένην της σοσιαλδημοκρατικής έν Ρωσία κινήσεως. Τότε λοιπόν ιδρύει την «Σπίθαν», την έφημερίδα εις την όποιαν θά ύπεραμυνθῇ των ιδεών του επαναστατικού μαρξισμού, και διά της όποιας θά κατορθώσῃ την δημογραφίαν στελεχών «έξ επαγγέλματος επαναστατών» προσωρινών νά καθοδηγήσουν τους Ρώσσους εργάτας κατά τάς τρέεις, έκτοτε, επαναστάσεις. Κατά την αύτην περίοδον (1901-1902) ο Δένιν συνέγραψε και τό περίφημον φυλλάδιον του «Τί νά κάμωμεν», τό όποιον εξέτασεν ούδαυτον όλος, και εις τό όποιον εξέταζονται όχι μόνον τά έπείγοντα τότε ζητήματα του προλεταριάτου, άλλ' ιδίως ο τρόπος διά του όποίου θά επετύγχανε τό ρωσσικόν μολσεβικικόν κόμμα την ήγείαν της προβλεπομένης επαναστάσεως.

Ο Φερδινάνδος Μπουισόν

Πρό τινων ήμερών ή Γαλλική Διδασκαλική Ένωσις επανηγύρισε την από 65 ετών συνεχισμένην άόλω, άδιαλείπτως και άειθαλώς δημοκρατικήν δράσιν του μεγάλου Γάλλου παιδαγωγού Φερδινάνδου Μπουισόν. Εμπροσθέντος από τάς ιδέας του Κονδόρσε περί της λαϊκής εκπαιδεύσεως, ο Μπουισόν ήρχισε μέ τον συντονιστικόν δογματισμόν αλλά και μέ την συστηματικώτεραν έπαμνην νά τάς εφαρμόζῃ από τό 1879, όποτε ο Ιούλιος Φερρύ τον διώρισε Διευθυντή της Στοιχειώδους Εκπαιδεύσεως εις τό Ύπουργείον της Παιδείας της Γαλλίας. Έκτοτε έπί πενήντηνκαιετίαν απέβη ο άκούραστος εργάτης του συγχρόνου γαλλικού εκπαιδευτικού καθεστώτος, συντάσσων νομοσχέδια, έγκυκλίους και κανονισμούς. Άλλ' ή εκπαιδευτική του μεταρρύθμισις επροκάλεσεν έπίσης έκτοτε άκαταπαύστους τάς επιθέσεις και τάς συκοφαντίας των Γάλλων κληρικωφρόνων, οι όποιοι άντετάχθησαν μέ όλας των τάς σοβαρωτάτας άλλως τε δυνάμεις κατά της έντειρουμένης καταργήσεως οιασδήποτε έπεμβασεως της Εκκλησίας εις την έπίσημον γαλλικήν εκπαιδευσιν, την καθισταμένην έτσι άυστηρώς λαϊκήν. Καί παραμένει περιώνυμος ή άκόλουθος προγραμματική δήλωσις του Μπουισόν: «Δέν έχομεν τό δικαίωμα, έτόνισε, νά θέλωμεν τό ιερόν εκείνο πράγμα που όνομάζεται ή συνεύθεσις τού παιδιού, διότι δέν έχομεν τό δικαίωμα ούτε έν όνόματι του Κράτους, ούτε έν όνόματι μάς Εκκλησίας, ούτε έν όνόματι οιουδήποτε, νά καταπατήσωμεν ποτέ τό έπίπεδον της έλευθερίας αύτης της συνεύθεσεως, ή όποία εινε αύτη αύτη ή ουσία και ο βασικός λόγος όλων των έλευθεριών». Καί πρόκειται νά έξαρθῇ ότι ούδέποτε ο Μπουισόν έξήγησε τό «άνευ Θεοϋ σχολείον», όπως οι έχθροι του ισχυρίσθησαν, αλλά τό «άνευ ιερέως σχολείον» που δέν ειπε καθόλου τό ίδιον.

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΓΗΣ

ΤΟ ΦΙΛΟΔΑΣΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

ΣΥΝΗΛΘΕ και πάλιν έφ'ετος έν 'Αθήναις φιλοδασικόν Συνέδριον, καταλήξαν, μετ' ευλόγητους όμιλάς διακεκριμένων πολιτευτών και έπιστημόνων δασολόγων και ιδιωτών πονούτων τό δάσος, εις εύχάς προς την Κυβέρνησιν, όπως πάσῃ αύτῃ ή τάσις, δυνάμεθα νά είπωμεν, προς άποφύλωσιν του πρασίνου πέριξ των 'Αθηνών και του Πειραιώς. Έλπίζομεν δέ και εύχόμεθα όπως όριστικώς την φοράν αύτην ληφθῇ κάποια πρόνοια διά την φύλαξιν των δασών και την διατήρησιν του πρασίνου.

Οι κυριώτεροι έχθροι των δασών, άλλα συγκεκριμένους των πέριξ των δύο πόλεων δασωδών ή όπωδιόποτε φυτευμένων έκτάσεων ειπε, έκτός των πυρκαϊών, ή παράνομος όλοτομία, ή αλγοβοσκία και ή ρητινοσυλλογή, τά δέ τελευταία έτη, τά 'Υπουργεία της Προνοίας και των Στρατιωτικών.

Και όσον μέν άφορῇ την αλγοβοσκίαν, ειπε παρήγορος ή τελεία καταστροφή την όποιαν επιφέρουν αι αίγες, κατατρώγουσαι πρό παντός τους νεαρούς βλαστούς και άναρριχώμεναι έπί χαμηλών δένδρων άκόμη πρός τον σκολόν τουτον. Άλλοτε ο πολὺς Καλλιγας, ως Ύπουργός, ήθέλησε νά άπαγορεύσῃ την αλγοβοσκίαν εις τά κέντρα και τάς δασώδεις έκτάσεις, περιορίζων αύτην εις όρισμένας περιφερείας, άλλ' άτυχώς, ως συμβαίνει πολλάκις, έπολεμήθη δριμύτητα ή πρόθεσις εκείνη, και εγκατελείφθη, λόγω της πίσεως ήν εξέσκουν οι πολυάριθμοι αλγοποιοι έπί των βουλεντών και τούτων έπί της Κυβερνήσεως του μικρού τότε Κράτους, άν και προέστατο αύτοϋ ο μέγας Τρικουίτης. Σήμερον όμως, διε τό Κράτος έτριπλασιάσθη και Κυβέρνησις μέ μεγάλην πλειοψηφίαν προέσταται των κοινών, δέν επιτρέπεται νά γίνεται καταστροφή εις μέγαν έθνικόν πλούτον, όπως τό δάσος.

Όσον άφορῇ την συλλογήν της ρητίνης δέν έχει τις ή νά ίδῃ, έξερχόμενος όλίγον των 'Αθηνών, τά τραυματισμένα πεύκα μέχρι τιν ύψηλοτέρων άκόμη κλάδων, ως μελλοθανάτους άναμένοντας τό τέλος των από αίμορραγίας. Δέν λαμβάνεται καμμία πρόνοια ρητινοσυλλογής έπιστημονικής, και ο πόθος τυχόν γδέρνει κυριολεκτικώς τον κορμόν του πεύκου, και οι ταξιδευόντες, διά του σιδηροδρόμου ιδίως, παρίστανται μάρτυρες του οικτροϋ αύτοϋ θεάματος.

Ητο τοιαύτη ή έντύπωσις του Συνεδρίου από τάς όμιλάς των πονούτων ρητόρων, ώστε κατά την τελευταίαν ήμέραν ή έπίσημος δήλωσις του Διευθυντού των Δασών έν τῷ Ύπουργείῳ της Γεωργίας, κατά την όποιαν ή μέν αλγοβοσκία καταργείται πλέον εις τό λεκανοπέδιον της Αττικής από της λήξεως της παρούσης χειμερινής περιόδου, ή δέ ρητινοσυλλογή άπαγορεύεται έφεξής εις την Αττικήν,

στρατώνες έκτίσθησαν και ένφ' τό Σύνταγμα μετετίθετο εις 'Αθήνας, έξητείτο ή άπαλλοτριώσις και άλλης έκτάσεως διά τάς ανάγκας της επεκτάσεως αύτων, την όποιαν έματαίωσεν άπόφασις του Νομικοϋ Συμβουλίου, στηριζόμενη εις τό Σύνταγμα (άρθρον 119) και τον Νόμον, έφόσον έπρόκειτο περί έκτάσεων άνηκουστών εις διοικήτας των οποίων κατελήφθησαν προηγουμένως γήπεδα.

Και ταύτα μέν όσον άφορῇ τό Ύπουργείον της Προνοίας, ως προς δέ τό Ύπουργείον των Στρατιωτικών, ανεξαρτήτως της έπιμονής εις την γνώμην όπως τά νέα κτίρια των στρατώνων κτισθούν εις Γουδί και όχι εις Λιάσια, όπως παρὰ πολλών υποστηρίζεται,—και έπί του ζητήματος τούτου δέν δύνανται, ως μη ειδικός, νά έκφέρω γνώμην,—άλλά πάντως θά ειπε καταστροφή μεγίστης δασικής έκτάσεως, έν συνδυασμῷ μέ την εις τόια σημεία άκεκά μέγала εις τους πρόποδας του Ύμνητου πυρκαϊάν, άποφιλώσασαν μεγάλας έκτάσεις κατά την τελευταίαν διετίαν και όφαιλούμενην εις την συστηματικώς έκεί διαταχθείσαν έκτέλεσιν γυμνασίου βολής, ως νά μή υπάρχουν χέρσι έκτάσεις, άλλ' όλοι έκ πείσματος, επαναλαμβάνω, όπως καταστραφούν πεύκα!

Χαίρω ιδιαιζόντως ότι τό λήξαν φιλοδασικόν Συνέδριον έδωκεν άφορμήν όπως άκουσθῇ ή φωνή των πονούτων τά δένδρα και δοθούν οιαι έδόθησαν—κατά την άνακρίνωσιν του κ. Διευθυντού των Δασών—διαβεβαιώσεις περί έφεξής άπαγορεύσεως της αλγοβοσκίας και της ρητινοσυλλογής άνά τό λεκανοπέδιον της Αττικής. Τά μέτρα ταύτα, έν συνδυασμῷ μέ την άπαγορεύσιν κοπής κλάδων έλάτων διά τό ξενικόν έθιμον του «Δένδρον των Χριστουγέννων» και πεύκων διά τάς εκάστοτε διακοσμύσεις στρατώνων, είτε τοπικών πανηγύρεων, είτε καταστημάτων, και την άρχειλθείσαν τροποποίησιν του δασικού νόμου προς περιστολήν της εκδοχίας μεθ' ής ιδιοκτητής τις απειλώσεν έσχάτως έν Κηφισῷ τό όρατον κτήμα τέως Θεοδώρου, θά επαναφέρουν τό όρατον πράσινον, πλαισιούν την πόλιν και στολίζουν τά όρατά βουνά και τους λόφους που περιτριγυρίζουν τάς δύο πόλεις.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΜΑΖΑΡΑΚΗΣ

ΕΞΕΔΟΘΗ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ

ΕΠΕΤΗΡΙΣ

ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

1929-1930

Συναρτῶνται επί τη βάσει έπίσημων στοιχείων

Περιλαμβάνει λεπτομερή περιγραφήν των Έθνικών Δανείων, λεπτομερή περιγραφήν των Άνωνύμων Έταιρειών, ών οι τίτλοι διαπραγματεύονται έν τῷ Χρηματιστηρίῳ, τον Νόμον περί Διεθνούς Έλέγχου, ως ισχύει σήμερα, την έκδοσιν του έπιδιαιτητοϋ Moriaud, ως και τῆς λειτουργίας και κινήσεως του Γραφείου Έκκαθαρίσεως. Είς έκαστην δέ άξιαν παρατίθενται ή σημειώσεως άνωτάτη και κατωτάτη τιμή από τό 1919, τά από της συστάσεως διανεμηθέντα μερίσματα, ως και συγκριτικοί πίνακες των ισολογισμών των τριών τελευταίων χρήσεων.

Τιμάται χονδρικός δαρχμας 300 (Γραμματεία Χρηματιστηρίου). Διά τάς Έταιρίας, επί πλέον δαρχμας 25 διά ταχυδρομικά έξοδα άποστολής.

Είς την θέσιν «Ποδονόστη» έκτίσθη ή Νέα Φιλοδέλφεια επί έκτάσεως την όποιαν κατείχεν όρατότατον άλλος πεύκων, φυτευθέν πρό δεκαετητείας περίπου και άναπτυγθέν μετά ταχύτητος, χάρις εις την έπιμελή φύτευσιν και τό κατάλληλον έδαφος. Ως βασικανός όφθαλμός νά εξέλενε την προσίτην άνηρότητα, τό όρατον άλλωθεν άνηλώς έκστη και εις τιμήα αύτοϋ έκπιδόντ' ο συνοικισμός, τό δέ υπόλοιπον άπομένει άκτιστον και όνει την έντύπωσιν ότι εξέλεξε ο χείρος προς εγκατάστασιν, μόνον. . . διά νά κοσμήν τά πεύκα!!

Είς Πειραιά παρομοία έκτασις άπληλοτρώθη διά την εγκατάστασιν συνοικισμού και προς στρατιωτικόν συντάγματός, Η εγκατάστασις του συνοικισμού τέλειωσε,

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΕΝΙΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ
"ΕΞΕΤΡΕΣ",
Διευθυντής:
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Σ. ΠΑΥΛΜΕΝΑΚΟΣ
27, Χαλκοκονδυλίου, 27
ΑΘΗΝΑΙ

ΙΑΤΡΙΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

ΠΑΙΔΙΑ ΥΓΙΗ

Πριν ακόμη το παιδί έλθη στὸν κόσμο πρέπει νὰ ἐπαγρυπνῶμεν ἐπὶ τῶν δυνάμεων του καὶ τῆς υγιείας του.

Αἱ νεαραὶ μητέρες πρέπει νὰ περιποιῶνται τὴν υγιείαν των διότι ἐκ ταύτης ἐξαρτᾶται καὶ ἡ υγιεία τοῦ παιδιοῦ.

Ἡ μητέρα τόσο προ τοῦ τοκετοῦ ὅσον καὶ μετὰ τὸν τοκετὸν ὀφείλει νὰ λαμβάνη ἀθημερινῶς τὴν πλέον κατὰ τὸ δυνατόν θρεπτικὴν τροφήν. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἡ μόνη ἐνδεδειγμένη τροφή εἶναι

Η ΟΒΟΜΑΛΤΙΝΗ

Δις τῆς ἡμέρας ἀπὸ δύο ἕως τρία κουταλάκια Ὁβομαλτίνης ἐντὸς γλαροῦ γάλακτος ἐξασφαλίζουν εἰς τὴν θηλάζουσαν μητέρα γάλα ἄφθονον καὶ πλούσιον εἰς θρεπτικὰς οὐσίας. Καλὸν εἶναι νὰ ἀρχίσῃ ἡ χρῆσις τῆς Ὁβομαλτίνης ἀπὸ τὸν πέμτον ἢ ἕκτον μῆνα διὰ ν' ὑποστηρίξῃ τὰς δυνάμεις τῆς ἐγκύου κατὰ τὴν δυσκολοτέραν αὐτὴν περίοδον τῆς ἐγκυμοσύνης καὶ νὰ προπαρασκευάσῃ ἐπαρκῆ ἔκκρισιν γάλακτος.

Ἄς μὴ λείπῃ λοιπὸν ἀπὸ τὰς μητέρας ἡ ΟΒΟΜΑΛΤΙΝΗ. Μόνον μητέρες υγιεῖς γεννοῦν παιδιὰ υγιή. Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ φαρμακεία καὶ τὰ καλὰ ἐδωδιμοπωλεῖα.

ΤΑ ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΔΗΜ. Κ. ΣΒΟΛΟΠΟΥΛΟΥ: Ὁ ἱστορικὸς διαταγμὸς τοῦ 1922.— Ἀθήναι, 1929.

Ὁ ἐκλεκτὸς δημοσιογράφος κ. Δ. Σβολόπουλος προσέφερε μίαν ἀληθινὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὴν ἑλληνικὴν συλλογὴν στοιχείων ἀφορῶν τὴν διπλωματικὴν μας ἱστορίαν κατὰ τὴν τραγικὴν περίοδον τὴν ἀμέσως προηγουμένην τῆς Μικρασιατικῆς καταστροφῆς. Διότι ἀναμφιβόλως ἡ μονογραφία τοῦ ἡμετέρου πρὸς τὸ ἐγγεγραμμὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀποτελεῖ μίαν ἀξιολόγον συμβολὴν καὶ ῥίπτει φῶς εἰς μίαν ἀπὸ τὰς πλέον σκοτεινὰς σελίδας τῆς ἱστορικῆς ἐκείνης περιόδου. Δὲν συμπεριλαμβάνει οὐδὲν συλλογισμὸς καὶ τὰ συμπεράσματα τοῦ κ. Σβολόπουλου, ὁ ὁποῖος καὶ ὡς δημοσιογράφος καὶ ὡς διευθυντὴς τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Γραφείου Τύπου μετέσχεν ἐνεργῶς εἰς τὰ γεγονότα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ ὑφίσταται μοιραίως τὴν ἐπιδόσαν ὀρισμένον συμπαιδεῖαν καὶ προκαταλήψεων. Ἐν πάσῃ ὁμως περιπτώσει συνιστᾶν θερμὸν τὴν ἀνάγνωσιν τῆς μελέτης τοῦ, τὴν ὅποیان διακρίνει τόσο ἡ σαφήνεια ὅσον καὶ ὁ πλούτος ἱστορικῶν στοιχείων καὶ γεγονότων, πολλὰ τῶν ὁποίων ἦσαν ἄγνωστα μέχρι τοῦδε.

ΚΩΝ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ: Τὰ διδακτικώτερα πορίσματα τῆς ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Τεύχος Α'.— Ἀθήναι, 1929.

Ἡ ἐρευνα καὶ μελέτη τοῦ ἱστορικοῦ ἔργου τοῦ Κ. Παπαρρηγοπούλου δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς περὶ τὴν ἀπὸ τῆς ἀναμφισβήτητος ἡ ἐπιστημονικῆς ἀλλὰ καὶ δημοκρατικῆς του σημασίας, λαμβανομένην ὑπ' ὄψιν τῆς ἐποχῆς καὶ τῶν ἀτελῶν μέσων καὶ ἐφοδίων μετὰ τὰ ὁποῖα ἐγχορήγηται ὁ μέγας ἱστορικὸς μας. Ἡ μονογραφία τοῦ περὶ τῶν πορισμάτων τῆς ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, καθὼς σημειώθηκε καὶ ὁ ἴδιος εἰς τὸν πρόλογον τοῦ, εἶναι ἀπλῶς μία ἐπιλογή ἢ σύνοψις, ἐνίοτε

δὲ καὶ ἐπανόρθωσις τῶν γεγονότων τὰ ὁποῖα ἐκτενῶς ἀφηγήθη καὶ περιέγραψεν εἰς τὴν πεντάτομον ἱστορίαν του. Ἀλλ' ἀκριβῶς διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἡ ἀνάγνωσις τῆς εἰς μίαν ἰδιαιτέρως ἐνδιαφέρουσα. Εἰμπορεῖ κανεὶς βασιμῶς νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ἀποτελεῖ τὸ ἀπαραίτητον συμπλήρωμα τῆς ἱστορίας του, δεδομένου ὅτι μέσα ἀπὸ τὴν ἐπιλογὴν αὐτὴν καὶ τὴν σύνοψιν τῶν γεγονότων τριῶν περιόδων χιλιετηρίδων προβάλλουν αὐτομάτως ὀρισμένα συμπεράσματα ποὺ ἀποτελοῦν τὰς γενικὰς γραμμὰς καὶ τὰ κυριώτερα διακριτικὰ, καλὰ εἴτε κακὰ, τοῦ Ἑλληνικοῦ. Ἡ σημερινὴ δευτέρα ἐκδοσις ἐρχεται νὰ πληρώσῃ μίαν ἀνάγκην. Διότι σημερινὴ ἰδιαιτέρως τὰ πορίσματα αὐτὰ τῆς ἑθνικῆς μας ἱστορίας ἀποτελοῦν ὑποθήκας σοφίας καὶ διδάγματα πολὺτιμα.

Ι. Α. ΖΑΡΡΑ: Ὁ θεσμὸς τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων.— Ἀθήναι, 1929.

Ἡ ἐργασία τοῦ κ. Ζάρρα ἐν σχέσει πρὸς τὸν θεσμὸν τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἀπὸ θεωρητικῆς ἀλλὰ καὶ πρακτικῆς ἀπόψεως, ἀποκτᾷ ἰδιαιτέρον ἐνδιαφέρον καὶ ἐπικαιρότητα σήμερον. Εἶναι δὲ συγχρόνως καὶ ἡ πρώτη συστηματικὴ ἐν Ἑλλάδι μελέτη τοῦ θεσμοῦ, τοῦ ὁποῖου ἡ προσεχὴς ἐξ ὁλοκλήρου ἐισαγωγή παρ' ἡμῶν ἐχει προκαλέσει τόσας συζητήσεις καὶ σχόλια. Ἡ μελέτη τοῦ κ. Ζάρρα διακρίνεται διὰ τὴν σαφήνειάν της καὶ τὴν τεχνικὴν ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος. Καὶ διὰ τὴν ἀληθῶς εὐχὴς ἔργον ἂν ἡ ὁραία πράγματι ἐργασία τοῦ κ. Ζάρρα συντελέσῃ καὶ ἀπὸ μίαν παράλληλον ἐρευνᾶν περὶ τῆς πραγματικῆς καταστάσεως τῶν ἡμερομισθίων ἐν Ἑλλάδι, ἡ ὁποία, προκειμένης τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ, ἔχει μεγαλυτέραν σημασίαν, δεδομένου ὅτι ἡ ἐπιβάρυνσις τοῦ ἐργοδότη ἀποτελεῖ μίαν ἐμμεσον αἰτίαν τοῦ ἡμερομισθοῦ.

Σ. Κ.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ Α.Ε.

ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΙΣ Ι. Φ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ (1879)—ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΧΑΛΛΑΜΩΝ Α.Ε. (1918)

ΑΘΗΝΑΙ ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ ΤΡΙΠΟΛΙΣ ΣΠΑΡΤΗ ΜΟΛΑΟΙ ΛΕΒΙΔΙΟΝ ΤΑΧΙΣΤΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΙΣ ΠΕΛΑΓΙΣ

ΠΑΣΑΙ ΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΣΥΜΦΕΡΩΤΕΡΟΥΣ ΟΡΟΥΣ

ΚΑΛΑΜΑΙ ΜΕΣΣΗΝΗ ΜΕΛΙΓΑΛΑ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΙΣ ΚΡΕΣΤΑΙΝΑ

ΚΑΛΩΣΕΙΣ 5% ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ 6%

Α. Ε. Β. Ε. Π. Γ. ΜΑΚΡΗΣ & ΣΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ & ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡ. 51.250.000

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ: ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 18, ΤΗΛ. 4-25 & 7-43

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ: ΝΟΤΑΡΑ 48, ΤΗΛ. 2-87

ΤΜΗΜΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ:

Γενική Ἀντιπροσωπεία τῆς SHELL Co (HELLAS) Ltd.—Ἐγκαταστάσεις ἐν Πειραιεὶ, Θεσσαλονικῇ καὶ Βόλῳ — Διαρκὴς παρακαταθήκη βενζίνων, πετρελαίων (φωτιστικῶν καὶ καυσέων), ὀρυκτελαίων, ἀσφάλτου, παραφίνης κλπ.

ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΟΔΟΧΙΚΟΝ:

Ἀντιπροσωπεία τῶν ἑταρειῶν: Bell Telephone Manufacturing Co, Corn Products Refining Co, Société Marseillaise du Sulfur de Carbon, Pure Cane Malasses Co Ltd, Egyptian Salt & Soda Co Ltd.

ΤΜΗΜΑ ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ:

Παρὰ τῇ τμήματι ταύτῃ λειτουργεῖ εἰδικὸν τεχνικὸν γραφεῖον διὰ τὴν παροχὴν πάσης πληροφορίας διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῆς ἀσφάλτου καὶ διὰ τὰ σχετικὰ μηχανήματα εἰς πάντα αὐτοῦτα.

ΜΟΥΣΙΚΗ ΖΩΗ

ΤΑ ΩΔΕΙΑ

ΤΙΣ τελευταῖες ἡμέρας εἶδε τὸ φῶς σ' ἓνα περιοδικὸ ἓνα ἄρθρον γὰρ τὰ μουσικὰ μας ζητήματα, ποὺ παραγινώριζε σοβαρὰ τὴ μουσικὴ ἱστορίαν τοῦ τόπου καὶ ποὺ ἐρχεται σὰν ἀπάντησις τοῦ πρώτου μου ἄρθρου στὴν «Ἐργασία» τοῦ σχετικοῦ μετὰ τὴ μουσικὴ μας κίνησις.

Ὁ ὑπογράφοντες «Ἀθηναῖος» ἀσφαλῶς δὲν θὰ εἶνε «Ἀθηναῖος μουσικὸς» γιὰτὶ ἂν ἦταν θὰ ἤξερε πολὺ καλὰ πῶς οὐτε τοῦ Ὁδεῖον Πειραιῶς, οὐτε τοῦ Ὁδεῖον Βόλου καὶ ἀκόμη λιγώτερον τὸ Κρατικὸ Ὁδεῖον Θεσσαλονίκης ἰδρῦθησαν ποτὲ τῇ ἐπιμελείᾳ τοῦ Ὁδεῖου Ἀθηνῶν. Τὸ Ὁδεῖον Πειραιῶς εἶχεν ἰδρυθῇ πρὸ καιροῦ ἀπὸ τοῦ κ. Γ. Λαμπελὲτ καὶ Ἀξιώτη καὶ μόνον πολλὴ ἀργότερα ἀνέλαβε μίαν καλλιτεχνικὴν ἐπιστολίαν τὸ Ὁδεῖον Ἀθηνῶν. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ Κρατικὸν Ὁδεῖον Θεσσαλονίκης, αὐτὸ ἰδρῦθαι μόνον ἀπὸ τὸ Κράτος τὸ ἴδιο μὲ τὶς φροντίδας καὶ τοὺς κόπους καὶ μόχθους τοῦ καὶ μέχρι σήμερον διευθυντοῦ τοῦ κ. Ἀλεξ. Καζαντζή, τοῦ Ὁδεῖου Ἀθηνῶν τηρήσαντος ἀπέναντι αὐτοῦ, τόσο κατὰ τὴν ἰδρυσὶν του ὅσον καὶ κατόπιν, ἀπόλυτον οὐδετερότητα, ἵνα μὴ τι χεῖρον εἴπω.

Ἰσα ἴσα ἂν ὑπάρχει ἱδρυμα ποὺ μπορεῖ νὰ καυχῇ πῶς συνετέλεσε στὴν ἐξάπλωσιν τῆς μουσικῆς στὴς ἐπαρχίες, εἶνε αὐτὸ τοῦτο ἡ «ἀνώνυμος ἐταιρεία» Ἑλληνικὸν Ὁδεῖον, ποὺ, ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ τὴν διηρῆθη ἐγὼ καὶ μὲ πρωτοβουλία δική μου, ἱδρυσεν πραγματικὰ διὰ τοῦ παραρτήματός σὲ πάμπολλα ἐπαρχιακὰ κέντρα, ὅπως στὴν Κόρινθον, Χαλκίδα, Τρίκαλα, Χανιά καὶ Ἡράκλειον Κρήτης, Πειραιᾶ, κατόπιν δὲ, μετὰ τὴν ἀποχώρησίν μου, ἱδρυσεν καὶ ἄλλα στὸ Βόλο καὶ στὴ Χίο, ἐνῶ ἐξ ἄλλου τὸ Ἑθνικὸ Ὁδεῖον ποὺ λειτουργεῖ ἀπὸ τὰ 1926 ὑπὸ τὴ διεύθυνσίν μου, ἀκολουθώντας τὸ ἴδιον πρόγραμμα τῆς μουσικῆς ἐξάπλωσε ἱδρυσεν καὶ αὐτὸ παραρτήματα στὴ Λάρισα, στὸ Παλιὸ Φάληρον, στὸν Πειραιᾶ.

Ἄλλη ἀνακρίβεια εἶνε ἡ πληροφορία πῶς ὡς τὰ 1918(!) ποὺ ἰδρύθηκα τὸ Ἑλληνικὸ Ὁδεῖον, μόνον τὸ Ὁδεῖον Ἀθηνῶν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ διδῇ διπλώματα. Τὸ Ἑλληνικὸν Ὁδεῖον ἰδρύθηκε στὰ 1919, ἀλλὰ ἤδη ἀπὸ τοῦ 1906 ἢ 1907 ἐλειτουργοῦσε τὸ Ὁδεῖον Λόττερ, τὸ ὁποῖον ἐξέδιδε ἴδια διπλώματα καὶ οἱ ἀπόφοιτοί του διωρίζοντο σὲ κυβερνητικὰ σχολεῖα.

Ἡ διαφορὰ εἶνε μόνον πῶς τὸ Ὁδεῖον Λόττερ διευθυνόμενον ἀπὸ μίαν εὐγενικὰ μουσικὴν σάν τὴν κ. Λόττερ, παρουσίαζε μὲν μιά ἐργασία ἀξιολογώτατη ἀλλὰ δὲν μπόρεσε νὰ σταθῇ στὸν συναγωνισμὸ ποὺ τοῦ ἔκανε ἓνα ἱδρυμα μὲ τὰ ὅλκα καὶ ἡθικὰ κεφάλαια τοῦ Ὁδεῖου Ἀθηνῶν, τὸν ὅστε κατὰ τὸ σχολικὸ ἔτος 1918-1919, τὸ τελευταῖον του, νὰ φθάσῃ νὰ ἀριθμῇ μολὺς 150 μαθητὰς ἐναντὶ 800 περὶ τοῦ Ὁδεῖου Ἀθηνῶν. Ἐνῶ τὸ Ἑθνικὸ Ὁδεῖον, ἐνοχλητικώτερον αὐτὸ ἀπὸ τὸ Ὁδεῖον Ἀθηνῶν, ἐβλεπε τοὺς μαθητὰς του νὰ αὐξάνουν καθεστὸς χρόνον ἀλματωδῶς, τὴ στιγμήν ποὺ ἀντιθέτως τοῦ Ὁδεῖου Ἀθηνῶν συνέβαινε νὰ φθίνον.

Σήμερα τὰ δύο Ὁδεῖα, Ἑλληνικὸν καὶ Ἑθνικὸν, ἀριθμοῦν ὑπὲρ τοὺς 2200 μαθητὰς, μόνον στὰς Ἀθήνας, ἐνῶ τὸ Ὁδεῖον Ἀθηνῶν εἶνε ζήτημα ἂν φθίωσιν περὶ τοὺς 500.

Καὶ βεβαίως ποιτικῶς δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία πῶς ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν δὲν παύει ρόλο, ἀλλὰ εἶνε ἐξ ἴσου βέβαιον πῶς εἶνε ἐνδεικτικὸς τῆς ἐμπιστοσύνης καὶ τῆς ἀγάπης τοῦ κοινοῦ πρὸς ἓνα ἱδρυμα καὶ τῆς ἐργασίας του γιὰ τὴν ἐξάπλωσιν τῆς μουσικῆς σὲ ὅσο τὸ δυνατόν εὐρύτερα μουσικὰ στρώματα.

Βεβαίως οἱ οἱ μαθηταὶ αὐτοὶ δὲν προορίζονται γιὰ τὸ καθαρῶς ἐπαγγελματικὸ στάδιο καὶ δὲν σπουδάζουν μ' αὐτὸ τὸ σκοπὸ, οὐτε ἄλλωστε καὶ οἱ 500 μαθητὰ τοῦ Ὁδεῖου Ἀθηνῶν, ἀλλὰ συντελοῦνε πολὺ στὴ διαμόρφωσιν ἑνὸς μεγάλου κοινοῦ ποὺ μπορεῖ νὰ ἀγαπήσῃ καὶ νὰ κατανοήσῃ τὴ μουσικὴν τέχνην. Καὶ νομίζω πῶς τὸ ἀποτέλεσμα αὐτὸ τὸ ἐπέτυχε πληρέστερα ἡ μουσικὴ ζύμωσις ποὺ ἀρχισε ἀπὸ τὸ 1919 καὶ πέρα. Ἀπόδειξις ὁ ζῆλος τοῦ κοινοῦ γιὰ τὴ μουσικὴν καὶ κίνησιν καὶ ἡ ἀπορία ἢ μᾶλλον ὁ θαυμασμὸς τῶν ξένων καλλιτεχνῶν, ποὺ μᾶς ἐπισκέπτονται, γιὰ τὴν πρόδοσιν τῆς μουσικῆς στὸν τόπον μας καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ κοινοῦ σ' αὐτήν.

Γιὰ νὰ γυρίσωμεν ὅμως στὸ ἐπαγγελματικὸ μέρος τοῦ ζητήματος, μπορῶ νὰ βεβαιώσω τοὺς ἀναγνώστες τῆς ἀγαπῆτης «Ἐργασίας» πῶς ἀναλόγως μὲ τὰ χρόνια τῆς ἐργασίας των τὰ δύο Ὁδεῖα, Ἑλληνικὸν καὶ Ἑθνικὸν, ἔχουν νὰ ἐπιδείξουν πολὺ περισσότερους σχετικῶς ἐπαγγελματίας ἀπὸ τὸ Ὁδεῖον Ἀθηνῶν. Γιὰ νὰ μὴν ἀναφέρω ὀνόματα ἐπαγγελματιῶν τῶν κινήματων ἀρκεῖ νὰ βεβαιώσῃ ὅτι αὐτὰ τὰ ἔγχορδα τῆς ὀρχήστρας τοῦ Ὁδεῖου Ἀθηνῶν ἐνισχύοντα κατὰ πολὺ ἀπὸ διπλωματούχους καὶ καθηγητὰς τῶν ἄλλων Ὁδεῶν, οἱ ὁποῖοι κατέχουν καὶ ἐπιζήλους θέσεις, ὅπως ὁ κ. Ψύλλας, διπλωματούχος τοῦ Ἑθνικοῦ Ὁδεῖου, ὡς κωνσερτινοβιολῶν, ἢ κ. Κυπριώτου διπλωματούχος τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὁδεῖου, ὡς α' βιολι κα.τ.λ.

Ἀλλὰ καὶ σὲ ἄλλη ἀνακρίβεια περιπίπτει ὁ «Ἀθηναῖος» σχετικῶς μετὰ τὴν ἀποχώρησίν μου ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸ Ὁδεῖον οὐδέποτε ἤλθισα νὰ φύγῃ ὁ κ. Μητρόπουλος ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸ Ὁδεῖον. Ὁ κ. Μητρόπουλος παρασυρθεὶς σὲ κάποια ἀτυχή ἐξέτασις ἀνεγνώρισε τὸ λάθος τοῦ καὶ ἔδωσε δημοσίᾳ ἐξηγήσεις στὴν ἐπομένη ἐξέτασιν ἄλλης μαθητῆς, καὶ τὸ ἐπείσθη αὐτὸ εἶχε λήξει. Παρατηρήθηκα ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸ Ὁδεῖον, καὶ μὰζι μὲ μίαν ὁλόκληρη σειρά ἀπὸ ἀρίστους καθηγητὰς τοῦ ἱδρυματος, γιὰτὶ βλέπουμε τὴν τάσιν ἀριστέων ἐκπαιδευτῶν ὁλοκληρῶς συμπεριόντων τοῦ ἱδρυματος νὰ κυριαρχοῦν καὶ νὰ τὸ ἐπιδέξω ἀπὸ τὰ ἱδανικά του—τὰ ἱδανικά μας—καὶ νὰ τὸ μετατρέψουν οὐδὲν τυπικὰ ἐναντιώμετο ὡς τέτοια.

Ἀλλὰ τὸ ἀστεῖον τοῦ πράγματος εἶνε ὅτι μόνον ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα δίνουμε τόσο σημασίαν, προκειμένου γιὰ τέχνην, στὰ διπλώματα καὶ μολοῦμε γιὰ δικαιώματα ἐκδόσεως σὰν νὰ ἐπρόκειτο γιὰ νομοκρατικὴν ἢ γιὰ γιὰτὸς. Καὶ ὅταν πρὸ ἐλαχίστων μηνῶν διπλωματούχος τοῦ Ὁδεῖου Ἀθηνῶν ἐμφανισθῇ στὴ σκηνὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ μελοδράματος ἀπεδοκιμαζέται ἀπὸ τὸ κοινὸν, νομίζετε ὅτι τὸν ἔσσωσαν τὰ διπλώματα καὶ τὰ βραβεία ποὺ εἶχε πάρῃ ἀπὸ τὸ καὶ τὸν ἱδρυμα; Ἐνῶ διπλωματούχος τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὁδεῖου, μαθητὴς τοῦ κ. Φωκά, ὁ βαρύτονος κ. Σηρέλλης, στὰ μεγάλα Ἱταλικά καὶ Γερμανικά θεάτρα. Ἡ μήπως ὁ βαρύτονος κ. Παπακωνσταντίνου, διπλωματούχος τοῦ Ἑθνικοῦ Ὁδεῖου, ποὺ εἶχε τόσο ἐπιτυχεῖς

χίαν μετὰ τὴν κ. Λιπκόβσκα καὶ στὸν «Πρωτομάστορα», τὴν εἶχε γιὰτὶ ἐκέντητο διπλώμα, ἢ χάρις στὴν λαμπρὴ φωνή του καὶ τὴν εὐμέθοδο διδασκαλίαν του;

Ἡ νομίζετε ὅτι θὰ ἐξήτοῦσε κανεὶς διπλώμα γιὰ νὰ ἀκούσῃ καὶ λιγότερον σὰν τὴν Ἀλίκη Βίτσου, τὸν Ἐπιτροπᾶκη ἢ τὸν ἐξαιρετικὸν μας βαρύτονον Γιάννη Ἀγγελόπουλο; Οὐτε ὁ Παντερέσκι, οὐτε ὁ Ζζουερ, οὐτε ὁ Γκοντόρσκι, ἔχουνε κανενὸς εἰδους διπλώμα οἰουδήποτε Ὁδεῖου.

Ὅσα δὲν εἶνε τὰ διπλώματα ἀλλὰ ἡ διδασκαλία, καὶ ἡ διδασκαλία γίνεται ἀτομικῶς ἀπὸ τοὺς καθηγητὰς.

Τὸ ἱδρυμα ποὺ ἔχει τοὺς καλλιτέρας καθηγητὰς, ἐκτεῖναι θὰ δόσῃ καὶ τὰ καλλίτερα ἀποτελέσματα. Μία ματιὰ μόνον στὰ ὀνοματωτάτα τοῦ διδάσκοντος προσωπικοῦ ἀρκεῖ γιὰ νὰ δείξῃ ποὺ ἀπὸ ὅλα τὰ ἱδρύματα ἔχει τοὺς περισσότερους καὶ γνωστότερους μουσικοὺς παιδαγωγούς τοῦ τόπου μας.

Μὲ ὅλα αὐτὰ δὲν θέλω νὰ πῶ πῶς ἡ σημερινὴ κατάστασις τῆς μουσικῆς ζωῆς μας εἶνε ρόδινη καὶ δὲν ἔχει ἀνάγκη καμίας διορθώσεως, ἀλλὰ ἡ διορθώσις αὐτὴ δὲν θὰ ἐπέλθῃ οὐτε μὲ ἐμπειρισμούς οὐτε μὲ κατὰνίξιν τῆς ἐργασίας τῶν ἄλλων μουσικῶν ὁργανισμῶν ἀπὸ ἑνὸς, ὅσο ἀξιόλογος καὶ σεβαστὸς καὶ ἂν εἶνε.

Θὰ ἐπέλθῃ ἀπὸ τὸ συντονισμὸ καὶ τὴ συνεργασίαν ὅλων τῶν καλῶν μουσικῶν στοιχείων ὅπου καὶ ἂν εὐρίσκωνται. Τὸ πῶς, θὰ μὴ ἐπιτρέψουν οἱ ἀναγνώστες τῆς «Ἐργασίας» νὰ τὸ πῶ σὲ ἐπόμενο ἄρθρον μου.

ΜΑΝΩΛΗΣ ΚΑΛΟΜΟΙΡΗΣ

Γ. Γ. Ὁ κύριος Ἀθηναῖος λέει κοντὰ στὰ ἄλλα ὅτι ἐπέτυχεν τὴν ἰσοβάθμισιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὁδεῖου χάρις εἰς τὰ πολιτικὰ μου φρονήματα καὶ διὰ τὴν σύνθεσιν τοῦ «Γύρνου τοῦ Βενιζέλου» Ἑθαυμάζω καὶ θαυμάζω τὸν κ. Πρωθυπουργὸν μὲ ὅλην μου τὴν ψυχὴν, ὅπως θαυμάζω τὴν ποιήσιν τῶν Παλαμά σὰ θεοποιεῖ. Μπορῶ ὅμως νὰ βεβαιώσω πῶς οὐδέποτε προσπάθησα νὰ ἐπωφεληθῶ ἀπὸ τὸ παρρημιῶν ἀπὸ τὸ θαυμασμὸν μου αὐτό.

Ἡ ἰσοβάθμισις ἄλλως τε τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὁδεῖου ἔγινε τόσο στὰ 1919—1920 ἐπὶ κυβερνήσεως Βενιζέλου, ὅσον ἀπὸ τὴν ἀναχώρησιν τῶν διπλωματῶν, ὅσο καὶ στὰ 1921 ἐπὶ κυβερνήσεως Γούναρη, ὅσον ἀπὸ τὴν παραλογικὴν ἀπομάκρυνσιν ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ποὺ ἐγὼ ἤμουν persona ingratissima.

Ἀλλὰ εἰς τὰ θέματα σὲ ὅλα τὰ καθεστῶτα καὶ σὲ ὅλες τὰς ἐποχὰς ὑπῆρχαν μὲν ἀνθρώποι ποὺ εἶχανε τὴν ιδέαν τοῦ κ. Ἀθηναῖου, ὑπῆρχαν ὅμως καὶ ἄλλοι ποὺ προνοῦσαν πῶς εἶχε κάνει γιὰ τὴν Ἑλληνικὴν μουσικὴν κατὰ περισσύτερον καὶ σημαντικώτερον ἀπὸ τὴν σύνθεσιν τοῦ Γύρνου τοῦ Βενιζέλου!

ΜΑΝ. ΚΑΛ.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ Ι.Ι.Ι.

Τὴν 25ην Φεβρουαρίου ἔ.ε. καὶ ὥραν 12ην ἐπαναλαμβάνεται παρ' ἡμῶν διαγωνισμὸς διὰ τὴν προμήθειαν ἐντύπων βιβλίων κομμωμένων συμφώνων πρὸς τοὺς δόρους τῆς ἐπ' αὐτῇ 265302 διακηρύξεως δημοσιευθεῖσης ἐν τῇ ἐπ' αὐτῇ 403 τῆς 27 Νοβρίου π.ε. φιλῶν Ἐφημερίδος Κυβερνήσεως.

Ὁ Διευθυντὴς Τ.Τ.Γ.
Θ. ΠΕΝΘΕΡΟΥΔΑΚΗΣ

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΝ

Οι παίκται της ειδικής ποδοσφαιρικής ομάδος της 'Ελλάδος κατώρθωσαν να νικήσουν τούς επιλεκτους ποδοσφαιριστάς της Γιουγκοσλαβίας. Αυτό είνε γεγονός το όποιον τιμά τους 'Ελληνες ποδοσφαιριστάς και καταδεικνύει την συντελεσθείσαν πρόοδον του ελληνικού ποδοσφαίρου. Είνε η πρώτη διεθνής νίκη της 'Ελλάδος, μία νίκη σημαντική, εάν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ότι οι γειτόνες μας ὑπῆρξαν κατὰ τὰ τελευταία ἔτη ὁ διδάσκαλός μας.

Ἔγιναν λοιπόν οἱ μαθηταὶ ἀνώτεροι τῶν διδασκάλων; Ὁχι. Τούναντιόν δὲν κατωρθώσαμεν ἀκόμη νὰ ἐξισωθῶμεν πλήρως μετὰ τούς Γιουγκοσλαβίους εἰς τὸ τεχνικὸν ἐπίπεδον. Ἡ νίκη μας δὲν ὀφείλεται εἰς τὴν ἀνωτέραν τεχνικὴν, ἀλλ' εἰς τὸ πείσμα μετὰ τὸ ὅποιον ἔπαιζαν οἱ παίκται μας καὶ εἰς τὴν ταχύτητά των. Μπορεῖ δὲ νὰ πῇ κανεὶς ὅτι τὸ παιχνίδι ἐκερδήθη χάρις εἰς τὴν θαυμαστὰν ἀμυναν καὶ τούς μέσους οἱ ὅποιοι ἀπέκρουσαν τὰς συνδυασμένας καὶ ὀρμητικὰς ἐπιθέσεις τῶν ἀντιπάλων.

Δύο τρόποι ὑπῆρχον νὰ κερδίσῃ ἡ 'Ελλάς τὴν Γιουγκοσλαβίαν. Ἡ νὰ παρατάξῃ ὁμάδα κατὰ πολὺ ἀνωτέραν εἰς τέχνην ἀπὸ τούς ἀντιπάλους, ἡ κατὰ πολὺ ἀνωτέραν εἰς ταχύτητα. Τὸ πρῶτον ἀπεκλείετο διότι, καὶ ἂν ἀκόμη παραδεχθῶμεν ὅτι ὑπάρχουν ἔνδεκα 'Ελληνες παίκται ἐφαρμιλλοὶ τῶν γειτόνων μας εἰς τεχνικὴν, οἱ ἀντίπαλοι θὰ ὑπερίσχυον, διότι εἰς τὴν ὁμάδα των περιελάμβανον παίκτας πολὺ πειρὸν καὶ ἀναστήματα καὶ ἐξ ἴσου τοῖς μετὰ τὴν δύο ὁμάδων τῆς αὐτῆς τεχνικῆς ἀξίας καὶ ταχύτητος οἱ ἔχοντες τὰ ἰσχυρότερα σώματα θὰ ἐπεβάλλοντο.

Ἐπρεπε λοιπὸν ἡ ἑλληνικὴ ὁμάς νὰ σχηματισθῇ ἀπὸ παίκτας ἔχοντας καὶ γερὰ σώματα καὶ ταχύτητα καὶ τέχνην. Λέγοντες τέχνην ἔχομεν ὑπ' ὄψιν ὅτι οἱ ὑποψήφιοι τῆς ἐθνικῆς ὁμάδος ἦσαν τῆς αὐτῆς περιπόου ἀξίας, ἀλλὰ καὶ ἂν ἀκόμη οἱ ἔχοντες τὰ δυνατὰ σώματα καὶ τὴν ταχύτητα ὑπερῶσαν κατὰ τι εἰς τεχνικὴν ἄλλων μικροτέρων εἰς ἀναστήματα παικτῶν, ἔπρεπε νὰ προτιμηθῶν, διότι σ' ἓνα ἀγῶνα πρωταθλήματος μετὰ τῶν ἐθνικῶν ὁμάδων τὸ παιχνίδι εἶνε σκληρὸν καὶ οἱ μικροὶ δὲν θὰ μπορούσαν νὰ ἀντῆξουν.

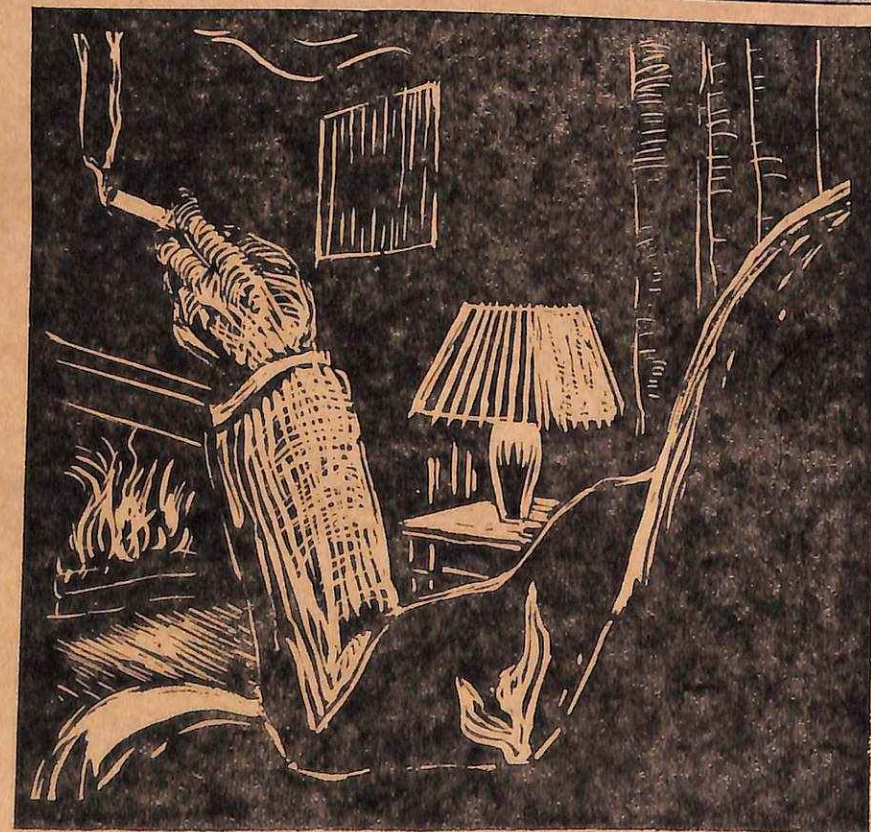
Τοιοῦτοτρόπως ἡ ὁμάς ἐσχηματίσθη ἀπὸ παίκτας ἔχοντας τὰ καλλίτερα ἀναστήματα μετὰ τῶν συνδεδειγμένων των, ἀποδεδειγμένην πείραν, μαχητικότητα, καὶ μὴ ὑστεροῦντας εἰς τέχνην—ἀποδεδειγμένους τουλάχιστον—ἄλλων 'Ελλήνων παικτῶν. Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀγῶνος ἐδικαίωσε τὴν σκέψιν, καὶ ἡ ἐθνικὴ ὁμάς, χάρις εἰς τὴν μαχητικότητα καὶ τὴν ὀρμητικότητα τῶν παικτῶν της, χάρις εἰς τὰ γερὰ τῶν σώματα, ποὺ δὲν ἐκλονίσθησαν ἀπὸ τὰ «τσαρτζ» τῶν ἀντιπάλων, καὶ εἰς τὸ πείσμα των, κατώρθωσαν νὰ ἐπιτύχουν μίαν δύσκολον νίκην.

Μὲ αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει ὅτι εἴμεθα ἀνώτεροι τῶν Γιουγκοσλαβίων, καὶ δὲν ἔχομεν καμμίαν ἔνδειξιν ὅτι ὁ δρόμος μας θὰ εἶνε στρωμένος μετὰ βῆμα ὅταν θὰ συναντήσωμεν τούς Γιουγκοσλαβίους εἰς ἐπανάληπτικὸν ἀγῶνα εἰς τὸ Βελιγράδιον. Ἡ ἀνωτέρα τεχνικὴ εἶνε πάντοτε ἡ καλλίτερα ἐγγύτης διὰ τὴν καλὴν ἐξέβασιν ἐνὸς ἀγῶνος καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ ἐμμανισθῶμεν μετὰ πολὺ ἀνωτέραν τεχνικὴν εἰς Βελιγράδιον.

διὰ νὰ ἔχωμεν ἐλπίδας. Ἀλλὰ χρειάζονται καὶ γερὰ σώματα μετὰ τὴν τεχνικὴν, καὶ δυστυχῶς, εἴτε διότι ἡ ράτσα μας ἀποτελεῖται ἀπὸ μικροσώμους, εἴτε διότι οἱ μικροσώμιοι παρουσιάζονται ὡς ποδοσφαιρισταί, εἴτε διότι οἱ σύλλογοι δὲν δίδουν σημασίαν εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὅταν ἐλέγουν τούς ποδοσφαιριστάς των, οἱ 'Ελληνες ποδοσφαιρισταὶ ὑστεροῦν εἰς ἀναστήματα ἀπὸ κάθε ξένου ὁμάδα ποὺ ἐπισκέπτεται τὸν τόπον μας. Καὶ διὰ νὰ ἐξουδετερώσουν τὸ μειονέκτημα τοῦτο πρέπει νὰ εἶνε κατὰ πολὺ ταχύτεροι εἰς τούς πόδας.

Ἐχομεν πρόσφατον τὸ παράδειγμα. Δύο ἡμέρας μετὰ τὴν νίκην τῆς ἐθνικῆς μας ὁμάδος, ἡ μικτὴ ὁμάς τῶν Ἀθηνῶν συνηγήθη μετὰ τὴν μικτὴν Βελιγραδίου. Οἱ Ἀθηναῖοι, ποὺ θεωροῦνται ἀπὸ τούς πλέον «τεχνίτας», δὲν κατώρθωσαν οὔτε νὰ ἀνησυχῶσιν καθόλου τούς παίκτας τοῦ Βελιγραδίου ἀπὸ ἀπόψεως συνδυασμῶν, ἐνῶ οἱ Βελιγραδινοὶ καὶ τεχνικῶς ἀνώτεροι καὶ γίγαντες εἰς ἀναστήματα δὲν συγχρίσει μετὰ τούς Ἀθηναίους, ἐφαίνοντο νὰ διασκεδάζουν μετὰ τούς τελευταίους. Καὶ ἔτσι ἐκεῖνο ποὺ κατώρθωσε ἡ ἐθνικὴ ὁμάς μετὰ τὰ γερὰ σώματα καὶ τὴν ὀρμὴν τὸ κατέστρεψαν μετὰ τὴν ἀμφίβολον «τέχνην» οἱ Ἀθηναῖοι.

Ο ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ

Πάντοτε στὸ χέρι
κἀδε κολοῦ κοῶνι.
Ὁ ζοῦ δὰ δῆλε ἓνα
ὁ γαρὲν Κορέλια

ΑΝΘΡΑΚΙΤΗΣ

ΑΓΓΛΙΚΟΣ ΚΑΡΥΔΑΤΟΣ
ΔΙΠΛΟΚΟΣΚΙΝΙΣΜΕΝΟΣ
ΤΙΜΗ ΕΚΤΟΣ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΓΚΑΖ - ΚΩΚ
Ι. ΚΑΡΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΑΤΩΒΡΙΑΝΔΟΥ 31 50

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 63-96

ΚΑΡΔΙΦ

ΝΙΟΥΚΑΣΤΛ

ΚΩΚ, ΚΑΥΣΟΕΥΛΑ

ΕΥΛΑΝΘΡΑΚΕΣ

Η ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

α) Νομοσχέδια

Επὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας τῆς παραγράφου 15 τοῦ ἀρθροῦ 17 τοῦ κοινοπονημένου νόμου 2740 τῆς 28/12/27 περὶ Μετοχικοῦ Ταμείου τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ».

Τῆς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 25 Νομβρίου 1929 συμβάσεως μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος».

Επὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἐκτελέσεως ὀχυρωτικῶν ἔργων».

Επὶ προτάξεως εἰς τὴν παράγραφον 6 τοῦ ἀρθροῦ 7 τοῦ νόμου 4448 «περὶ Ταμείου Συντάξεων Νομικῶν».

Επὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 11 Μαΐου 1929 Ν. Δ. «περὶ ἐκπροσωπήσεως τῆς Ε.Α.Π. ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων».

Επὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἐκδικάσεως κακοσυρρημάτων τινῶν ἐκτὸς τῆς περιφέρειας τοῦ εἰς ὃ ὑπάρχοντα ἔρετελου».

Επὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀποπομπῆς συγκοινωνίας εἰς ἀγῶνας γραμμάς».

Επὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐκχωρήσεως καὶ κατασχέσεως τῶν ἡμερομίσθων ἐργατῶν κλπ. καὶ τῶν μισθῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων κλπ.».

Επὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀγορᾶς καὶ ἐπισκευῆς ἀνταλλαζήμου ἀκινήτου πρὸς στέγασιν τῶν ἐν Ἀρδίᾳ δημοσίων ὑπηρεσιῶν».

Επὶ σχεδίου νόμου «περὶ χορηγήσεως ἁλατος διὰ βιομηχανικὴν καὶ γεωπονικὴν χρῆσιν».

Επὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν τῆς φορολογίας τοῦ οἴνου».

Επὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 29 Ὀκτωβρίου 1929 Ν. Δ. «περὶ τελωνοφυλακίας».

β) Διατάγματα

Φύλλον Ἐφημερίδος Κυβερνήσεως ἀριθ. 17-18-1-1930. Τεύχος πρῶτον.

Περὶ τρόπου ἐκλογῆς ἀντιπροσώπων γεωργῶν καὶ κτηνοτρόφων ὡς μελῶν Τοπικῶν Γεωργικῶν Συμβουλίων.

Περὶ καθορισμοῦ καταστάσεως Πλοίων.
Φύλλον Ἐφημ. Κυβερν. ἀριθ. 16-17-1-1930. Τεύχος πρῶτον.

Περὶ διορθώσεων ἐπενεχθέντων εἰς τὸ ἀπὸ 28-1-29 Π. Δ. «περὶ κανονισμοῦ στολῆς ἀξιωματικῶν».

Περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 14 Ἰανουαρίου 1930 συμβάσεως μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας πρὸς ἀνακοίνωσιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν τοῦ ἐπὶ τῶν ὁμολογιῶν τοῦ ἐκ δραχμ. χρυσῶν 74.074.000 μέρους τοῦ Β' Τμήματος τοῦ δανείου 5 οἱ τοῦ 1914 δραχμ. χρυσῶν 500.000. 000 ἐπιτεθρομένου χαρτοσήμου.

Φύλλον Ἐφημερίδος Κυβερνήσεως ἀριθ. 11-11-1-1930. Τεύχος πρῶτον.

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ Ὁργανισμοῦ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Δημοσίου Λογιστικοῦ.

Περὶ χορηγίας ἐκτάκτων πιστώσεων εἰς βάρος τοῦ Προϋπολογισμοῦ χρήσεως 1929-30 κατὰ μεταφορὰν ἐκ τοῦ οικείου ἀποθεματικοῦ.

Φύλλον Ἐφημερίδος Κυβερνήσεως 13-15-1-1930. Τεύχος πρῶτον.

Περὶ συστάσεως ἑδρῶν ἐπιθεωρήσεως καὶ ἐποπτείας ἐργασίας.

Φύλλον Ἐφημερίδος Κυβερνήσεως ἀριθ. 12-11-1-1930. Τεύχος πρῶτον.

Περὶ τοῦ τρόπου διαθέσεως τῆς ἐν Κεφ. 27 ἀρθροῦ 2 τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Γ' Πουργείου Συγκοινωνίας τῆς χρήσεως 1929-30 ἀπορροφῶν ἐκ τοῦ οικείου ἀποθεματικοῦ.

Φύλλον Ἐφημ. Κυβερνήσεως 13-15-1-1930. Τεύχος πρῶτον.

Περὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων περὶ Ἀστυνομίας Πόλεων.

Περὶ συμπληρώσεως, τροποποιήσεως καὶ ἀντικαταστάσεως διατάξεων περὶ Ἀστυνομίας Πόλεων.

Φύλλον Ἐφημ. Κυβερνήσεως 6-8-1-1930. Τεύχος πρῶτον.

Περὶ ὑπαγωγῆς σχολείων εἰς τὴν ἐκπαίδ. περιφέρειαν Ἀργιῶν.

Περὶ ἀρσεως ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως ἐν Ἀραχῶνι-Γορτυνίας.

Περὶ ὑποβιβασμοῦ δημ. σχολείων Βιστρύτης (Χαλκιδός).

Περὶ ὁρισμοῦ ἑδρας τοῦ σχολείου Στριγανίας.

Περὶ ἀνακήρυξης Διατάγματος συγχωνεύσεως σχολείων Πύργου-Δυροῦ.

νικῆς φορολογίας Βονίστης.

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 21 Ἰανουαρίου 1929 Διατάγματος.

Περὶ χορηγίας ἀπλῆς ἀδείας ἡλεκτρικῆς ἐγκαταστάσεως ἐν τῇ κομπολίᾳ Δελφῶν (Παρνασσίδος).

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ Π. Διατάγματος τῆς 8 Μαρτίου 1929 «περὶ ἐπιβολῆς προσθέτων φόρων ὑπὲρ τοῦ Γεωργικοῦ Ἐπιμελητηρίου Λακωνίας, καθορισμοῦ ποσοστὸ ἐκαστοῦ αὐτῶν καὶ τοῦ τρόπου βεβαιώσεως, ἐισπραξέως καὶ ἀποδόσεως αὐτῶν εἰς τὸ Γεωργικὸν Ἐπιμελητήριον Λακωνίας».

Περὶ παρατάσεως τῆς θηλείας τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου Στρατ. Ἐπιτάξεων νομοῦ Χανίων.

Φύλλον Ἐφημ. Κυβερν. 8/9/1/1930.

Περὶ μεταβάσεως ἐιρηνοδίκου Οἴκου εἰς κοινότητα Πύργου-Δυροῦ πρὸς ἐκδίκασιν ποινικῶν ὑποθέσεων.

Περὶ μεταβάσεως ἐιρηνοδίκου Χώρας - Σφακίων εἰς ἑδρὰν κοινότητος Γαύδου πρὸς ἐκδίκασιν τῶν πολιτικῶν καὶ ποινικῶν ὑποθέσεων.

Περὶ μεταβάσεως ἐιρηνοδίκου Ἀπολλωνίων εἰς ἑδρὰν κοινότητος Σύβρου πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ποινικῶν ὑποθέσεων.

Περὶ μεταβάσεως ἐιρηνοδίκου Γουμνίτης (Μακεδονίας) εἰς ἑδρὰν κοινότητος Εὐρώπου πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ποιν. ὑποθέσεων τῶν κατοικούντων ταύτης.

Περὶ διατηρήσεως ὡς μονιμοῦ ἑδρας Εἰρηνοδικίου Τανίας-Δολιχῶν τῆς κομποπόλεως «Ἁγίου Νικόλαος».

Περὶ μεταβάσεως πταισματοδίκου Θεσσαλονίκης εἰς ἑδρὰν κοινότητος «Ἀγ. Ἀθανασίου καὶ Χαλάστρας (Καλακίς) πρὸς ἐκδίκασιν ποινικῶν ὑποθέσεων.

Περὶ χορηγίας ἁλατος βιομ. χρήσεως εἰς Ἀνώγειον Βιομηχ. Ἐταιρείαν «Μίνως» 30.000 χιλιόγρ.

Περὶ ἀπαγορεύσεως ἐξωτερικῶν καὶ ἐσωτερικῶν ἀποστολῶν ἐμπορευμάτων ἀποταμιευθέντων καὶ ἀποταμιευομένων εἰς τελωνεῖα Β' καὶ Γ' τάξεως καὶ ὑποτελωνεῖα.

Περὶ συστάσεως λαϊκῆς ἀγορᾶς ἐν τῇ δήμῳ Λετρίων.

Περὶ χορηγίας ἀπλῆς ἀδείας ἡλεκτρικῆς ἐγκαταστάσεως ἐν τῇ κομπολίᾳ Πολυχίτου (Λέσβου).

Περὶ διατιμῆσεως ἐνοικίων γνωμῶνων πόλεως Κατερίνης.

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ σχεδίου τῆς κομποπόλεως Σοφίδων.

Περὶ ἐγκρίσεως ἀπαλλοτριώσεως τμήματος οἰκίας πρὸς ἐγκατάστασιν τῆς προεκτάσεως τῆς τροχιοδρομικῆς γραμμῆς Περαιῶνων.

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ σχεδίου τῆς πύλης Σερρών.

Περὶ παροχῆς ἰδιωτ. τηλεφ. συγχωνύσεως εἰς ἀδελφούς Καρασλήν (Καβάλλα).

Περὶ καθορισμοῦ τῆς ἑδρας τοῦ Λιμεν. Ταμείου Ἀγίου Ἀνδρέου (Κυνουρίας).

Περὶ παρατάσεως τῆς λιμ. φορολογίας Μηθύμνης (Μολύβου).

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ Π. Διατάγματος τῆς 8 Μαρτίου 1929 «περὶ ἐπιβολῆς προσθέτων φόρων ὑπὲρ τοῦ Γεωργ. Ἐπιμελητηρίου Φθιωτοδωφικῆς, καθορισμοῦ ποσοστὸ ἐκαστοῦ αὐτῶν καὶ τοῦ τρόπου βεβαιώσεως, ἐισπραξέως καὶ ἀποδόσεως αὐτῶν εἰς τὸ Γεωργ. Ἐπιμελητήριον Φθιωτοδωφικῆς».

Περὶ συστάσεως νομικοῦ προσώπου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Κληροδότρια Χρήστου Καρελᾶ ἐν Μεσσηνί» καὶ ἐγκρίσεως ὁργανισμοῦ λειτουργίας αὐτοῦ.

Περὶ τροποποιήσεως ὁργανισμοῦ Σχολῆς Ἐρέδρων.

Φύλλον Ἐφημ. Κυβερν. 10/11/1/1930.

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 15 Δεκεμβρίου 1928 Διατάγματος «περὶ ἰδρύσεως κατὰ τὴν Ἀνωτάτῃ Σχολῇ Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν σχολείου δημοσίων διοικητικῶν καὶ δημοτικῶν ὑπαλλήλων».

Περὶ ἐφαρμογῆς τῆς Κυριακῆς ἀναπαύσεως καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν εἰς τὰ κροσσολογία Τριπόλεως.

Περὶ καθιερώσεως εβδομαδιαίας ἀγορᾶς ἐν τῇ κοινότητι Νεοχωρίου ἐπαρχίας Ἐάνθης.

Περὶ λειτουργίας λαϊκῆς ἀγορᾶς ἐν τῇ κοινότητι Ἐάνθης.

Περὶ ὁρισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας Ἐλέγχου τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων τῶν πεδίων Σερρών καὶ Δράμας.

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ Β. Δ. τῆς 4 Φεβρουαρίου 1928 «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου Ἀλλοβοτῆτας».

Περὶ καταργήσεως μιᾶς θέσεως κλητέρας κατὰ

τῷ Γραφεῖν Ἀνταλλαγῆς Θεσσαλονίκης.

Περὶ ἀναθέσεως τῆς ἐκδόσεως ἀδειῶν θήρας εἰς τὴν ὑποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Ἐπιδόρου Λιμνῆς.

Περὶ συστάσεως Εἰδικοῦ Ταμείου κατασκευῆς ἀμαξίτης οδοῦ Δαβιάς-Στεφανίτης.

Περὶ τοῦ τύπου κατ' ὃν δὲν νὰ ᾖ συνταγμένη ἡ ὑπὸ τὸ ἰδιωκτικὸν ἢ διακατῶν τοῦ δασοῦς ἐκδομένη ἀδεία ἀπολήψεως ἀσκήτων προτόνων.

Περὶ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως ὑπὲρ τοῦ Δήμου Πατρέων, πρὸς ἐπέκτασιν τοῦ ὑπάρχοντος Νεκροταφείου.

Φύλλον Ἐφημ. Κυβερν. 446/30/12/1929 Τεύχος πρῶτον.

Περὶ μετατροπῆς καὶ μετονομασίας δημ. σχολείων.

Περὶ ὑποβιβασμοῦ καὶ προαγωγῆς δημ. σχολείων.

Περὶ κηρύξεως διατηρητέου ἱστορικοῦ μνημείου τοῦ ἐν τῷ φρουρίῳ Χίου μεγάλου μεσαιωνικοῦ Κουλάς.

Περὶ μετατροπῆς καὶ μετονομασίας δημ. σχολείων.

Περὶ μετονομασίας δημ. σχολείων.

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ σχεδίου τοῦ συνοικισμοῦ Μέρμπακα.

Φύλλον Ἐφημ. Κυβερν. 453/31/12/1929 Τεύχος πρῶτον.

Περὶ ἐκτελέσεως τοῦ διὰ τοῦ νόμου 4183 τῆς 5-7-29 κυρωθέντος Ν. Δ. τῆς 23/2/29 «περὶ διπλωμάτων ἱκανότητος καὶ πτυχίων ἐιδικότητος ἐν τῇ Ἐμπορικῇ Ναυτικῇ».

γ) Νόμοι

Φύλλον Ἐφημερίδος Κυβερνήσεως ἀριθ. 18-20-1-1930. Τεύχος πρῶτον.

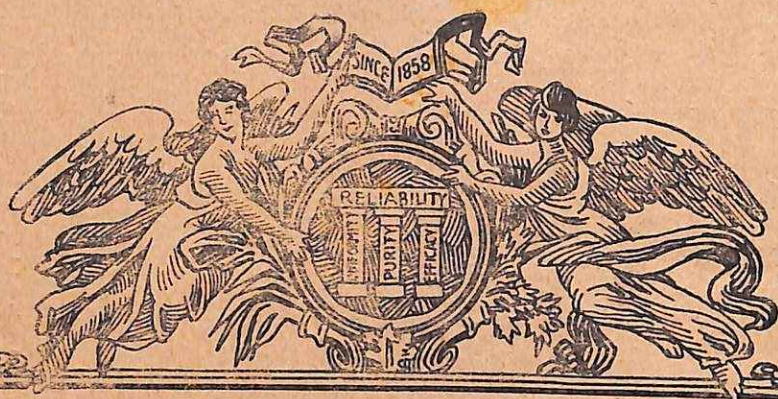
Νόμος 4457. Περὶ Στρατιωτικῆς Σχολῆς Εὐελπίδων.

Επὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν τοῦ νόμου «περὶ συστάσεως Εἰδικοῦ Ταμείου Σελινούντος».

Φύλλον Ἐφημ. Κυβερν. 8/9/1/1930. Τεύχος πρῶτον.

Νόμος 4456. Περὶ καταργήσεως τῶν ἀρθρων 50, 51, 52, 53, 54, 55 καὶ 56 τῆς Εἰδικῆς Διοικητικῆς Κρίσεως τοῦ 1880.

Επὶ τῇ ἐκτελέσει τῆς ἀποφάσεως τοῦ Βουλαικοῦ κ. Β. Κυρέλλ

Squibb

Ἡ Ὄδοντόκρεμα „Squibb“, ΣΚΟΥΪ ΜΠ, ἀναπληροῖ μίαν πραγματικὴν ἔλλειψιν ἐπιστημονικοῦ προϊόντος διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν ὀδόντων καὶ τὴν ὑγείαν τοῦ στόματος.

ΔΕΝ ΠΕΡΙΕΧΕΙ Σαπωνίνην, Οἰνόπνευμα, Ψαμμόλιθους καὶ λοιπὰς ἐρεθιστικὰς καὶ βλαβερὰς οὐσίας διὰ τοὺς ὀδόντας καὶ τὰ οὖλα.

ΤΟ ΑΝΕΚΤΙΜΗΤΟΝ προσδόν τῆς παρασκευῆς της διὰ τοῦ ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΤΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ (Milk of Magnesia) τὴν καθιστᾷ μοναδικὴν ἐν τῷ Κόσμῳ.

Γεῦσις καὶ Ἀρωμα Ἰδεώδη

Ζητεῖτε παντοῦ μόνον ΣΚΟΥΪ ΜΠ Δρ. 24

Μόνοι Εἰσαγωγεῖς: Ι. Χ. Παπατζήμας καὶ Σία, Σταδίου 4

E. R. Squibb & Son, New York.

